

Hanna Virtanen
hanna.virtanen@varmdo.se
Nämndsekreterare

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tjänsteskrivelse

Kommundirektörens förslag till budget 2016

Förslag till beslut

Bygg- och miljöavdelningen föreslår bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta att

1. Nämnden har tagit del av kommundirektörens förslag till budget inför 2016.

Ärendet

Kommundirektörens förslag till drift- och investeringsbudget för 2016, ramar för 2017-2018, skickades i juni ut till nämnderna för remiss. Nämnderna har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter innan slutgiltigt budgetförslag överlämnas av kommundirektören för behandling i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i oktober.

Kommundirektörens förslag till budget utgår från kommunfullmäktiges antagna budget år 2015. Budgetförslaget bygger på en oförändrad kommunalskatt, men tar hänsyn till den skatteväxling som skett med landstinget i och med att kommunerna tagit över hemsjukvården kopplad till LSS. Skattesatsen uppgår således till 19:93.

Skatteintäkterna är beräknade på en befolkningsökning om 500 personer enligt försiktighetsprincipen. Nettoramarna uppräknas generellt med 1 procent och inga generella besparingskrav ställs i budgeten för 2016.

En utredning gällande kommuns taxor och avgifter har påbörjats på uppdrag av kommunfullmäktige. I väntan på resultatet av utredningen ingår inga förändringar av taxor och avgifter i budgetförslaget med undantag för Va-taxan som föreslås höjas med 1 procent.

Av tabellerna nedan framgår kommundirektörens förslag till driftbudget för år 2016 samt ramar för 2017-2018 för bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden. Ramen för nämnden föreslås höjas med 1 procent och de medel som i tidigare budget avsatts för rådgivning för enskilda avlopp och hållbart byggande föreslås utgå.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	30 869	29 920	30 219	30 552
Intäkter	-23 141	-23 372	-23 606	-23 842
Summa netto	7 728	6 548	6 613	6 679
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		-1 180	65	66
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		-15,3%	1 %	1 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	30 869	-23 141	7 728
Förändringar enl kommundirektörens förslag	-949	-231	-1 180
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	296	-231	65
Rameffekt reviderad budget	-245		-245
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring rådgivning avlopp/hållbart byggande	-1 000		-1 000
Kommundirektörens förslag till budget 2016	29 920	-23 372	6 548

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	29 920	-23 372	6 548
Förändringar enl kommundirektörens förslag	299	-234	65
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	299	-234	65
Kommundirektörens förslag till ram 2017	30 219	-23 606	6 613

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	30 219	-23 606	6 613
Förändringar enl kommundirektörens förslag	302	-236	66
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	302	-236	66
Kommundirektörens förslag till ram 2018	30 522	-23 842	6 679

BYGG- OCH MILJÖAVDELNINGEN

Bilagor:

Kommundirektörens förslag till drift- och investeringsbudget för 2016, ramar för 2017-2018

Kommundirektörens förslag till taxor och avgifter 2016

**Kommundirektörens
förslag till drift- och
investeringsbudget
för 2016,
ramar för 2017-2018**

Budgetförslag

2015-06-26

KOMMUNDIREKTÖRENS ARBETSMATERIAL INFÖR BUDGET 2016 FÖR VÄRMDÖ KOMMUN

INNEHÅLL

Kommundirektörens inledning	1
Förslag till beslut	2
Vision enligt tidigare fullmäktigebeslut	5
Ledning och organisation	9
Ekonomisk strategi	15
Bilaga 1 Omvärldsfaktorer	
Bilaga 2 Befolkningsutveckling	
Bilaga 3 Nämndernas budget	
Kommunfullmäktige	1
Överförmyndarnämnd	3
Kommunstyrelse	5
Utbildningsnämnd	8
Kultur- och fritidsnämnd	11
Socialnämnd	13
Vård- och omsorgsnämnd	15
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd	17
Teknisk nämnd	19
Näringslivsnämnd	23
Bilaga 4 Centrala åtaganden och finansförvaltning	
Bilaga 5 Ekonomistyrningsprinciper, budgetregler	
Bilaga 6 Investeringsbudget med kommentarer	
Bilaga 6b Framtidens Gustavsberg	
Bilaga 7 Peng	
Bilaga 8 Taxor och Avgifter (separat bilaga)	

Inledning

Värmdö kommun består av mer än 10 000 öar och vi är drygt 40 000 invånare utspridda i kommunen. Nu fortsätter vi att bygga Värmdö. Centrala Gustavsberg växer med drygt 2 400 bostäder under de närmsta åren. Men det finns också andra delar som spelar in i helheten. Under 2015 har vi sett över hur vi på bästa sätt kan avyttra delar av Värmdö Bostäder för att frigöra kapital till att bygga nya hyresrätter. Det finns också planer på förtätning av områden i andra delar av kommunen.

Förslaget till budget 2016 och verksamhetsplan för Värmdö kommun grundar sig på en analys av olika omvärldsfaktorer. Dels är det förutsättningarna för den ekonomiska volym som avgör vad vi kan föreslå, dels är det möjliga och nödvändiga utvecklingsfrågor för kommunens verksamheter. Utrymmet är begränsat, naturligtvis, eftersom intäkter och kostnader måste balanseras. Förslaget förutsätter också att alla tar ett strikt ansvar för att anvisade medel används på korrekt sätt enligt det som beslutats samt att eventuellt ökade kostnader pareras med omprioriteringar inom ansvarsområdet.

Särskilda satsningar för våra unga

En ramuppräknings på 1 procent föreslås för alla verksamheter. Uppräkningsen grundar sig på en sammanvägd bedömning av vårt totala kostnadsläge för lokaler, löner och övriga kostnader.

Några av de särskilda satsningar som kan nämnas är att ersättningen för gymnasieskolans introduktionsprogram, individuellt alternativ och preparandutbildning, höjs. Även grundskolans peng för år 7-9 höjs med 3 procent. Det här tillskottet möjliggör att vi kan förstärka budgeten för nyanlända elever i grundskolan.

Vi kommer också göra särskilda satsningar för att höja Nöjd-medborgar-index och Nöjd-inflytande-index samt fortsatta satsningar på frisknärvaro.

Våra satsningar på särskilt boende kvarstår i kommande budget. Förutom den generella uppräkningsen höjs ersättningen för platser i boende med somatisk inriktning med 50 kr per vård dygn.

Ett Värmdö innebär bland annat att se, förstå och verka utifrån helheten. Det förutsätter fortsatt utveckling av styrning och ledning samt fortsatt verksamhetsutveckling inom alla områden i kommunen.

Stellan Folkesson
Kommundirektör
Värmdö kommun

Kommundirektörens förslag till beslut

Kommungemensamt

- Den kommunala skattesatsen fastställs till 19,93 för år 2016, inkluderande skatteväxling med 2 öre med Stockholms läns landsting avseende övertagande av hemsjukvård, LSS; i övrigt oförändrad skattesats jämfört med 2015.
- De direktiv för nämndernas verksamhet som redovisas under respektive nämnd i budgetdokumentet under rubriken Kommentarer till driftbudget fastställs.
- Nämnderna ges i uppdrag att upprätta detaljbudget och i denna besluta om effektmål.
- Budgetregler godkänns i enlighet med bilaga 5.
- Respektive nämnd bemyndigas att inom ramen för sin budget bevilja bidrag till organisationer inom sitt verksamhetsområde med uppräkningshögst 1 %, om inget annat anges.
- Investeringsbudgeten fastställs för år 2016 med i förekommande fall anslagsbindning på objektsnivå enligt bilaga 6.
- Projektbudget för Gustavsbergsprojektet enligt bilaga 6b godkänns.
- Samtliga nämnder uppmanas att inom ramen för respektive ansvarsområden aktivt medverka i utvecklingen av Gustavsbergsprojektet.
- Taxor och avgifter fastställs för kommunens verksamheter enligt bilaga 8.
- Reavinster som skapats genom försäljning av kommunal mark och andra fasta tillgångar får inte användas till finansiering av kostnader i den kommunala driftsbudgeten utan ska antingen användas till nya investeringar eller till minskning av kommunens ackumulerade skuld.
- Kommunstyrelsen har under år 2016 rätt att nyupplåna, d v s öka kommunens låneskuld hos kreditinstitut, med totalt 200 mnkr jämfört med KF budget 2015, till en sammanlagd skuld om maximalt 2 200 mnkr.
- Kommunstyrelsen har under år 2016 rätt att omsätta lån, d v s låna upp belopp motsvarande de lån som förfaller till betalning under år 2016.
- Kommunstyrelsen har rätt att ha en checkräkningskredit för koncernen om 150 mnkr, d.v.s. samma belopp som 2015.

- Kommunen ingår borgen, såsom för egen skuld, för VärmdöBostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett högsta lånebelopp om 419 miljoner kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Kommunfullmäktige

- Kommunfullmäktiges, valnämndens och revisionens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under kommunfullmäktige mm.

Överförmyndarnämnd

- Överförmyndarens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under överförmyndarnämnden.

Kommunstyrelse

- Kommunstyrelsens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under kommunstyrelsen.
- Kommunstyrelsen bemyndigas att förvärva fastigheter inom en ram om 40 mnkr i enlighet med reglemente.

Utbildningsnämnd

- Utbildningsnämndens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under utbildningsnämnden.
- Peng och ersättningar fastställs för verksamheter inom nämndens ansvarsområden enligt bilaga 7. Grundskolans peng för åk 7-9, exklusive lokalersättning, höjs med 3 procent.

Kultur- och fritidsnämnd

- Kultur- och fritidsnämndens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under kultur- och fritidsnämnden.

Socialnämnd

- Socialnämndens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under socialnämnden.

Vård- och omsorgsnämnd

- Vård- och omsorgsnämndens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under vård- och omsorgsnämnden.

- Pengen för somatisk avdelning inom särskilt boende höjs med 50 kr per dygn.
- Peng fastställs för särskilt boende, demensdagvård, hemtjänst, bostadsgrupp LSS, servicebostad LSS samt daglig verksamhet inom omsorgen för funktionshindrade enligt bilaga 7.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd

- Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under bygg-, miljö- och hälsoskydds-nämnden.

Teknisk nämnd

- Tekniska nämndens skatte- och taxefinansierade verksamhetsbudgetar fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under tekniska nämnden.
- Tekniska nämnden bemyndigas att genomföra reinvesteringar i kommunens lokaler inom en ram om 35 mnkr.
- Taxorna inom VA höjs med 1 % för år 2016.

Näringslivsnämnd

- Näringslivsnämndens budget fastställs för år 2016 i enlighet med de uppgifter som redovisas under näringslivsnämnden.

Skärgårdens mötesplats

Värmdö är skärgårdens mötesplats. Här möter vi framtiden genom att ligga i framkant för den nödvändiga omställningen till långsiktig hållbarhet. Vi använder förnybar energi, har moderna och miljövänliga transporter och bygger kretsloppsanpassat. Vi vågar pröva nya lösningar.

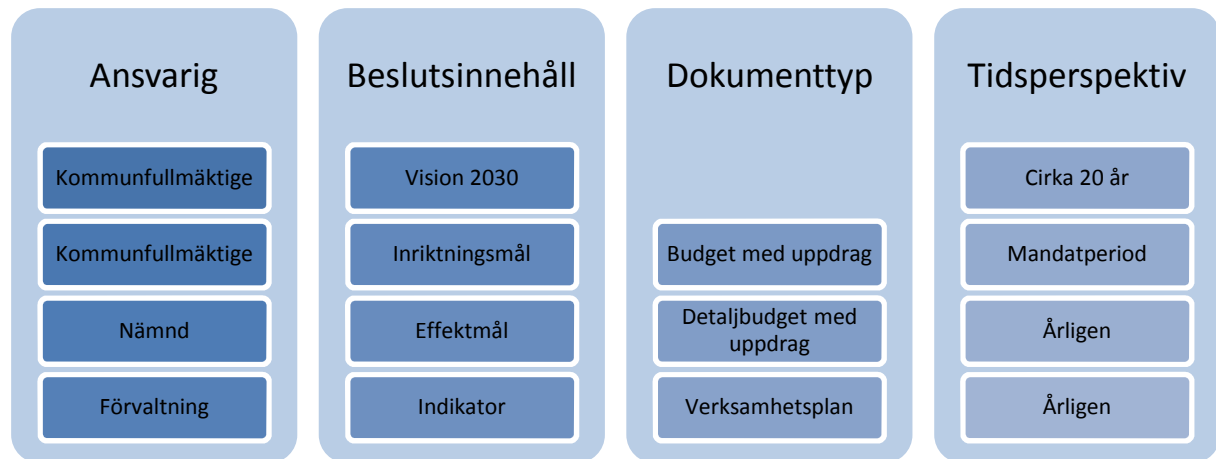
I Värmdö möter naturens lugn ett pulserande lokalt samhälle. Naturen är tillgänglig för alla och det finns ett rikt rörligt friluftsliv. Vi värnar orörd natur samtidigt är det nära mellan täta lokala samhällen. Värmdö är en plats för möten mellan olika människor – yngre och äldre, kvinnor och män, nya och infödda svenskar. Politiken bygger på delaktighet och dialog mellan medborgare och valda.

Vi har ett anrikt kulturarv som möter och ger styrka åt morgondagens företagande. Här finns traditioner som förs vidare till framtidsbranscher som ekologisk turism, kunskapsnäring, miljöteknik och kultur. Här finns kreativt skapande, livskraftigt företagande och utbildning av hög klass. Värmdö är en del av Stockholmsregionen, Sverige och världen. Vi är nära storstaden samtidigt som vi erbjuder ett självständigt alternativ till den. Kommunikationer till och från Värmdö är effektiva och klimatsmarta. Vi engagerar oss i Östersjöfrågorna – vattenkvaliteten är en gemensam resurs för alla länder runt Östersjön, liksom havsmiljön allmänt. Våra livskraftiga lokala samhällen är en del av en global värld.

Styrning och uppföljning

Värmdö kommuns styrmodell ska tydliggöra strukturen för hur mål- och budgetprocessen hänger samman. Utgångspunkten tas i Vision Värmdö 2030 – Skärgårdens mötesplats som kommunfullmäktige antog 2009. Visionen har därefter brutits ned i sex inriktningsmål som avser mandatperioden. Till inriktningsmålen knyter därefter respektive nämnd effektmål och kan därigenom skapa en röd tråd från visionen för att kunna arbeta med att förverkliga visionen.

För att skapa en effektiv målstyrning är det viktigt att kommunen antar ett fåtal inriktningsmål som är tydligt formulerade. Detta gör att respektive nämnd ges goda förutsättningar att sätta tydliga och mätbara effektmål för att kunna styra verksamheten inom sitt ansvarsområde och därigenom tydliggöra vad som ska uppnås för de som verksamheten är till för. Till effektmålen kan förvaltningsorganisationen därefter sätta indikatorer för att kontinuerligt kunna följa utvecklingen inom respektive effektmål. Denna styrmodell ska möjliggöra för nämnderna att utvärdera verksamheten mot Vision 2030 samt mot nämndens egna och kommunfullmäktiges mål.

Vision Värmdö 2030 – Skärgårdens mötesplats

Kommunfullmäktige antog 2009 en vision för hur Värmdö kommun ska se ut år 2030 (se bild fg sida). Till visionen finns ett antal strategier som visar hur kommunen ska gå tillväga för att nå upp till visionen. Dessa strategier används bland annat i samband med att kommunen gör sin långsiktiga verksamhetsplanering och styrning samt är en del i den kommunala översiktsplanen.

Vision 2030 utgår från fem teman:

- Vi möter framtiden
- Naturens lugn möter ett pulserande lokalt samhälle
- Vi möter varandra med öppenhet och delaktighet
- Morgondagens företagande möter ett anrikt kulturarv
- Värmdö möter Stockholm, Sverige och världen

Inriktningsmål

En hållbar kommun

Vi ska ge förutsättningarna att utveckla Värmdö kommun, så att en omställning till en mer hållbar livsstil kan underlättas. Vi vill skapa ett modernt samhälle som i alla aspekter är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart för generationer framåt.

Värmdö kommun skall vara attraktiv och berikande att vistas och arbeta i. Vi vill erbjuda en livskraftig skärgårdskommun där naturens lugn möter pulserande lokala samhällen, där vårt kulturarv tas tillvara.

Styrning utåt

Inflytande och dialog

Demokrati och brukares påverkan i Värmdö kommun skall utvecklas och därmed ge ett ökat inflytande, bland annat genom olika former av dialoger, möjlighet till medborgarförslag samt att ställa frågor när kommunfullmäktige sammanträder.

Ungdomars och unga vuxnas inflytande skall öka och följas upp. Mellan kommunen och olika intressegrupper skall samverkan vara stark och förbättras kontinuerligt.

Omsorg och Trygghet

I Värmdö kommun skall social hållbarhet vara grunden för medborgarnas trygghet och välfärd. Utsatta personer och grupper ska stöttas på bästa möjliga sätt. Värmdö kommun skall i sina verksamheter och tjänsteskrivelser beakta ett barnperspektiv.

Personer som omfattas av kommunens omsorg ska erbjudas möjlighet till förebyggande hälso- och friskvård. Alla omsorgsalternativ i Värmdö ska alltid hålla hög kvalitet och anpassas efter individuella önskemål.

Värmdö skall vara en attraktiv kommun för boende, studerande och besökare där alla, oavsett kön, ålder, funktionshinder, etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning ska känna sig trygga och säkra.

Livslångt lärande för livet och arbetslivet

Alla Värmdös invånare, oavsett ålder, skall erbjudas möjligheter till livslångt lärande i de inriktningar de själva önskar. Värmdö kommun ska stimulera sina medborgare till att höja och utveckla sin kompetens, i förhållande till arbetsmarknaden, för att stärka sina möjligheter till ett rikt arbetsliv.

Eleverna ska erbjudas en kreativ skola som skapar bra förutsättningar för lärande, med utbildningar av hög kvalité. En skola som uppmuntrar till aktiv rörelse, kritiskt tänkande och ger en stark kunskapsbas.

Styrning inåt

Ledarskap och medarbetarskap

Medborgarnas behov, statens krav i lagar och förordningar samt de kommunala styrdokumenterna är grunden för vårt uppdrag.

Politiker, chefer, ledare och medarbetare skall ges bästa möjliga förutsättningar för att skapa en gemensam kultur som inger mod, öppenhet och engagemang. Det i sin tur möjliggör för ständiga förbättringar. Ett tydligt och moget ledarskap utgör också en viktig grund för en organisation i ständig utveckling.

Värmdö kommuns personal, vår viktigaste resurs, förverkligar kommunens mål och utvecklar verksamheter. Medarbetarna skall få ett aktivt och bra stöd från chefer och ledare för att de ska kunna uppnå ett engagerat och delaktigt medarbetarskap i en god och utvecklande arbetsmiljö. Värmdöborna kan därmed få bästa möjliga service och goda insatser i livets alla skeden.

Resurshushållning

Politiker, chefer, ledare och medarbetare skall gemensamt ansvara för effektiva arbetssätt samt utveckla smarta och kvalitetssäkrade rutiner med löpande uppföljning. De skall också tillsammans se till att kommunens resurser utnyttjas så effektivt som möjligt.

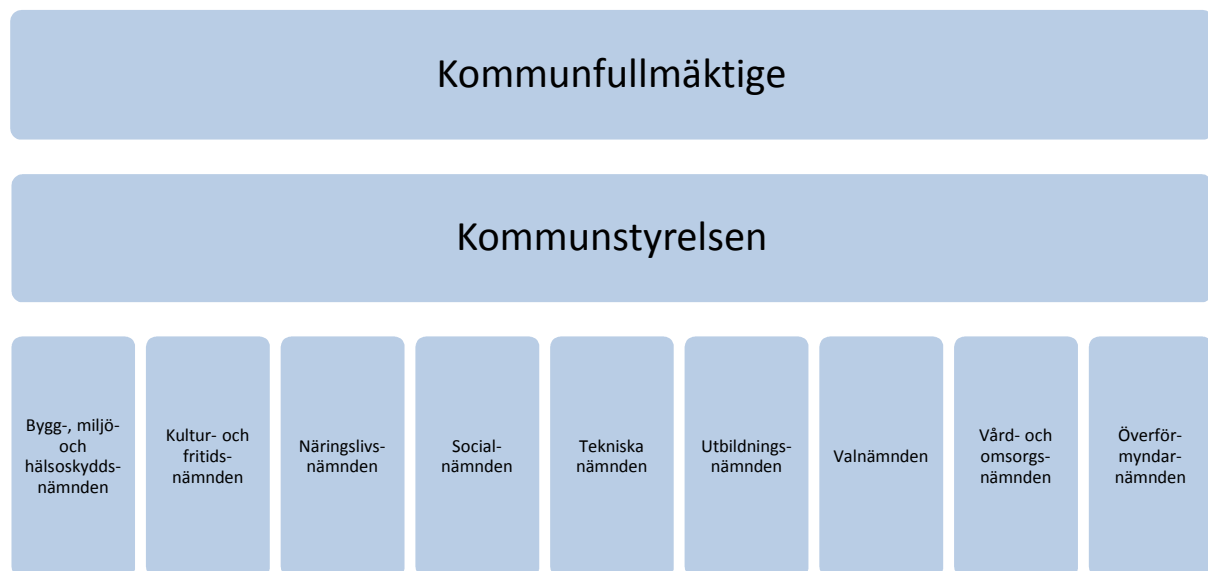
Kommunen skall ha en ekonomi i balans och en tydlig ekonomisk styrning som möjliggör minskad upplåning, med lägsta möjliga skatter och avgifter för Värmdöborna, med bibehållen god kvalitet i välfärd och omsorg. Kommunen skall även följa direktiv om cirkulär ekonomi för EU.

Värmdö kommuns naturresurser utgör livsförutsättningarna för människor, djur och växter och kommande generationers möjlighet att nyttja dessa naturresurser och skall ligga till grund för dagens beslut för en hållbar tillväxt med mindre negativ miljöpåverkan.

Ledning och organisation

Politisk organisation

Värmdö kommun har sedan 1 januari 2015 en ny nämndorganisation. Förändringen innebar, i jämförelse med den politiska organisationen under föregående mandatperiod, att antalet nämnder minskade. Med den nya organisationen sker även vissa förändringar i nämndernas ansvarsområden.

Kommunens högsta politiska organ är kommunfullmäktige, som består av 51 folkvalda ledamöter från åtta partier. Kommunfullmäktige fattar beslut i principiella frågor och i ärenden av större vikt för kommunen, som exempelvis mål och riktlinjer för verksamheten, budget och skattesats.

Kommunfullmäktige utser kommunstyrelsen, som ska leda och samordna arbetet i kommunen. Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för kommunens ekonomi, förvaltning och planering. Styrelsen utgör även kommunens krisledningsnämnd, som träder in som ledande politiskt organ vid en extraordinär händelse.

Därutöver finns nio nämnder, med ansvar för exempelvis övergripande mål för verksamheten, detaljbudget och uppföljning inom respektive ansvarsområde.

- *Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd.* Nämnden arbetar bland annat med bygglov och strandskydd, miljö- och hälsoskydd samt med livsmedelskontroll.
- *Kultur- och fritidsnämnd.* Nämndens ansvarsområden är bland annat idrotts-, biblioteks- och kulturverksamhet. Nämnden övertar från den 1 januari 2015 driften av Gustavsbergs porslinsmuseum, som tidigare har varit ett kommunalt aktiebolag.
- *Näringslivsnämnd.* Nämnden verkar bland annat inom områdena arbetsmarknad, näringsliv, vuxenutbildning, integration och SFI.
- *Socialnämnd.* Nämnden ansvarar bland annat för individ- och familjeomsorg, försörjningsstöd och familjerätt.
- *Teknisk nämnd.* Nämndens ansvarsområde innefattar bland annat renhållning, trafikfrågor, VA-verksamhet samt skötsel av skogs- och parkmark.

- *Utbildningsnämnd*. Nämnden ansvarar för utbildningsfrågor från förskola till gymnasieskola samt för annan pedagogisk verksamhet.
- *Valnämnd*. Nämnden fullgör kommunens uppgifter i samband med val.
- *Vård- och omsorgsnämnd*. Nämnden arbetar bland annat med frågor som rör personer med funktionshinder samt med äldreomsorgsfrågor.
- *Överförmyndarnämnd*. Värmdö kommun har en gemensam överförmyndarnämnd med Vaxholms stad som ansvarar för överförmyndarskap, godmanskap och förvalterskap.

Förvaltningsorganisation

Kommunstyrelsen har i Värmdö kommun det övergripande personalansvaret och är kommunens arbetsgivare. Utifrån kommunfullmäktiges beslut om att skapa en ny politisk organisation, fattade kommunstyrelsen i november 2014 beslut om en ny principorganisation för förvaltningen utifrån ett förslag från kommundirektören. Den nya förvaltningsorganisationen består av fem sektorer verksamma inom följande områden:

Administration, ledning och service

Ekonomi och uppföljning

Kultur och utbildning

Omsorg och välfärd

Samhällsbyggnad och tillväxt

Den nya förvaltningsorganisationen matchar den nya politiska organisationen och trädde i kraft den 1 januari 2015.

Budget 2016 i sammanfattning

Resultatbudget (mnkr) - = kostnad	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2016/2015
Nämndernas nettokostnader	-1 863,8	-1 947,5	-2 027,7	-80,2
Centrala åtaganden (finansförvaltning)	-1,3	5,3	-11,7	-17,0
Verksamhetens kostnader	-1 865,2	-1 942,2	-2 039,4	-97,2
Skatteintäkter	1 770,1	1 862,9	1 970,1	107,2
Bidrag och avgifter utjämningsystem	173,6	164,4	166,8	2,4
Finansnetto	-30,9	-38,5	-38,5	0,0
Årets resultat	47,6	46,6	59,0	12,4

- Kommunens budgeterade resultat uppgår till +59,0 mnkr och ligger således en bit över det av fullmäktige uppsatta resultatmålet.
- I detta budgetförslag har inte tagits ställning till frågan om att justera skattesatsen år 2016. Prövningen av nivån på kommunalskatten sker i den politiska behandlingen av budgetförslaget. Följaktligen bygger budgetförslaget på oförändrad utdebitering, förutom att hänsyn tas till skatteväxling med landstinget i samband med övertagande av hemsjukvården kopplad till LSS. Därmed är skatteintäkterna beräknade utifrån en skattesats på 19:93.
- Kommunfullmäktiges budget 2015 är utgångspunkten. Nettoramarna uppräknas generellt med 1 procent. Några generella besparingskrav ställs inte i budget 2016.
- Utgångspunkten är nyligen framtagna befolkningsprognos, med en befolkningsökning (lågalternativet) för Värmdö kommun med ca 900 personer 2015 och 1 000 personer 2016 (se bilaga 2, Befolkningsutveckling). Nämnderna ges utrymme för volymförändringar inom pengsystemen, även vissa andra verksamheter medges volymkompensation.
- Utifrån försiktighetsprincipen baseras beräknade skatteintäkter i budget 2016 på en ökning på 500 invånare från den 1 november 2014 till 1 november 2015.
- Under 2016 uppgår investeringarna inklusive exploateringsprojekt till sammantaget 410,5 mnkr, fördelat på lokalförsörjningsplan 172,0 mnkr, taxefinansierad verksamhet 119,6 mnkr (investeringar./anslutningsavgifter), exploatering netto 0,3 mnkr samt övriga investeringar 118,5 mnkr. Det finns dessutom tidigare beslutade investeringar, som i en del fall kommer att sträcka sig över budgetåret och planperioden.
- Projektet Framtidens Gustavsberg framgår av särskild projektbudget (bil. 6b).
- Internräntan sänks 2016 med 0,1 procentenhet till 2,4 %, enligt SKL:s rekommendation. Det är i linje med prognosen för den långa statsobligationsräntan 2016 och siffran ligger ganska nära genomsnittsräntan just nu för Värmdö kommuns externaupplåning.

- På kommunfullmäktiges uppdrag har påbörjats en utredning avseende kommunens taxor och avgifter. I avvaktan på resultatet av utredningen innebär nu föreliggande budgetförslag för 2016 frysning av taxor och avgifter (undantag är VA-taxan som förutsätts höjas med 1 %). De intäkter som anges i tabellerna i budgetförslaget, såväl taxefinansierad som övrig verksamhet, får ses som preliminära och kan, när utredningen är klar, i vissa fall behöva revideras.

Driftbudget 2016

Resultatbudget (mnkr)	KF Budget 2015	Budget kostnader 2016	Budget intäkter 2016	Budget netto 2016	Förändring 2016/2015
Kommunfullmäktige mm.	-6,6	-6,4	0	-6,4	0,2
Överförmyndarnämnd	-2,2	-3,2	1,0	-2,2	0,0
Kommunstyrelse	-151,7	-256,4	95,9	-162,6	-10,9
Utbildningsnämnd	-1 059,8	-2 025,8	937,6	-1 091,8	-31,9
Kultur- och fritidsnämnd	-112,6	-173,7	52,3	-120,8	-8,2
Socialnämnd	-161,1	-264,7	101,3	-163,4	-2,3
Vård och omsorgsnämnd	-390,9	-757,2	344,5	-412,6	-21,7
Bygg-,miljö- och hälsoskyddsnämnd	-7,7	-29,9	23,4	-6,6	1,2
Teknisk nämnd	-27,5	-242,5	217,3	-25,2	2,3
Näringslivsnämnd	-27,3	-64,2	27,9	-36,3	-9,0
Nämndernas nettokostnader	-1 947,5	-3 826,4	1 801,2	-2 027,7	-80,3
Pensionskostnader	-40,0	-43,2	0,0	-43,2	-3,2
Infrastrukturstöd skärgård	-6,5	-6,6	0,0	-6,6	-0,1
Framtidens Gustavsberg	-1,5	-2,5	1,0	-1,5	0,0
Intern ränta	50,5	-11,0	58,0	47,0	-3,5
Statsbidrag maxtaxa och kvalitetsbidrag	19,6	0,0	19,6	19,6	0,0
Fastighetsskatt och övriga kostnader	-1,0	-2,0	0,0	-1,0	-1,0
Övriga intäkter	0,0	-1,0	1,0	0,0	0,0
Koncernbidrag Gustavsbergsbadet AB	-9,8	-9,0	0,0	-9,0	0,8
Centralt avsatt utrymme, volymer	-14,0	-24,0	0,0	-24,0	-8,0
Centralt avsatt utrymme, konjunktur	-13,0	-15,0	0,0	-15,0	-2,0
Riskpremie fastigheter	20,0	0,0	20,0	20,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 942,2	-3 939,7	1 900,8	-2 039,5	-97,3
Kommunalskatt	1 862,9	0,0	1 968,2	1 970,1	105,3
Skatteväxling hemsjukvård	0,0	0,0	2,0	2,0	2,0
Inkomstutjämningsbidrag	13,8	0,0	20,1	20,1	6,3
Kostnadsutjämningsbidrag	94,9	0,0	100,3	100,3	5,5
Regleringsposten	3,7	-9,7	0,0	-9,7	-13,4
Strukturbidrag	4,2	0,0	4,3	4,3	0,1
Kommunal fastighetsavgift	93,7	0,0	91,9	91,9	-1,9
LSS-utjämningen	-45,8	-40,1	0,0	-40,1	5,8
Summa skatter och utjämningssystem	2 027,3	-49,8	2 186,8	2 137,0	109,7
Finansiella intäkter	5,5	0,0	5,5	5,5	0,0
Finansiella kostnader	-44,0	-44,0	0,0	-44,0	0,0
Summa finansnetto	-38,5	-44,0	5,5	-38,5	0,0
Årets resultat exkl VA och RH	46,6	-4 033,5	4 093,1	59,0	12,4

Investeringsbudget 2016, ramar 2017-2018

Kommunens totala investeringar (mnkr)	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018	Summa 2016-2018
Lokalförsörjningsplan	272,0	53,0	53,0	378,0
Kommunen exkl. taxefinansierad verksamhet	118,5	113,9	79,5	296,8
Kommunen taxefinansierad verksamhet	119,6	147,8	94,0	361,4
Exploatering, netto	0,4	24,1	19,6	44,1
Totalt	510,5	338,8	246,1	1 080,3

Lokalförsörjningsplan (mnkr)	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018	Summa 2016-2018
Verksamhetslokaler	272,0	53,0	53,0	378,0
Totalt	272,0	53,0	53,0	378,0

Kommunens investeringar (mnkr)	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018	Summa 2016-2018
Kommunstyrelse	53,0	45,5	43,5	142,0
Teknisk nämnd	38,5	65,4	33,0	136,8
Utbildningsnämnd	15,0	7,5	0,0	22,5
Kultur- och fritidsnämnd	12,0	3,0	3,0	18,0
Teknisk nämnd - VA	113,9	108,1	93,3	315,3
Teknisk nämnd - RH	5,7	39,7	0,7	46,1
Totalt	238,1	269,2	173,5	680,7

Exploateringsprojekt (mnkr)	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018	Ram 2016-2018	Total projekt
Utgifter	8,9	29,6	20,3	58,8	124,6
Inkomster	-8,5	-5,5	-0,7	-14,5	-107,2
Totalt	0,4	24,1	19,6	44,1	17,4

Utgångspunkter – ekonomisk strategi

Utgångsläge

Den ekonomiska situationen i Värmdö kommun är relativt stabil. Resultatutvecklingen har varit positiv under ett flertal år, rensat från engångshändelser har det ekonomiska resultatet mestadels överträffat målsättningen om + 40 miljoner kr per år. Bokslutet för 2014 visar ett starkt resultat, + 48 miljoner kr; exklusive större engångsposter, såsom exempelvis reavinster och överföring av strukturåtgärder, uppgick resultatet till + 45 miljoner kr.

Den goda resultatutvecklingen är viktig inte minst för att klara en acceptabel egenfinansiering av kommunens investeringar. Detta är i sin tur angeläget för att hålla tillbaka ökningen av kommunens skuldsättning. Kommunen har en förhållandevis hög låneskuld, ca 1,5 miljarder kr, och soliditeten är ungefär hälften av genomsnittet i kommunsektorn. Det gör att Värmdö är sårbart för förändringar inom finansmarknaden och när det gäller ränteutvecklingen. Soliditeten för 2014 ligger oförändrat på 27 procent, men låneskulden ökade med 109 mnkr.

Värmdös kommunalskatt är alltjämt klart högre än genomsnittet i länet. Emellertid har kommunen sänkt skatten successivt under några år och ligger i dag på 19,91 kr. Fyra av länets kommuner hade under 2014 högre kommunalskatt än Värmdö. Skillnaden mot länsgenomsnittet minskade något jämfört med 2013. Den totala utdebiteringen i Värmdö låg 15 öre över rikets genomsnitt.

Nämndernas budgetutfall för 2014 uppgick sammantaget till ett underskott om -12,5 mnkr, vilket motsvarar ca -0,7 procent av deras nettobudgetomslutning. Nämndernas utfall visar stor spridning, det är ett observandum att några nämnder alltjämt redovisar betydande underskott.

God ekonomisk hushållning

Värmdö kommun har Riktlinjer om god ekonomisk hushållning, fastställda av kommunfullmäktige. Riktlinjerna innehåller några betydelsefulla finansiella indikatorer, som har varit utgångspunkten när förslaget till budget för 2016 tagits fram.

Årets resultat enligt resultaträkningen i förhållande till skatteintäkter, skatteutjämning och generella statsbidrag ska vara **minst 2 % exklusive engångsposter**.

Soliditeten ska öka. Indikatorn beräknas exklusive Vatten och avlopp och följs upp årligen men tar hänsyn till utvecklingen den senaste tvåårsperioden.

Nämndernas budgetavvikelse ska vara **positiv eller 0 %**.

För affärsdrivande verksamhet ska **avgiftsfinansieringsgraden över tid vara 100 %**. Vatten och avlopps respektive Renhållnings eventuella skuld till kommunens skattekollektiv, får uppgå till maximalt 15 % av verksamhetens omsättning. Under

kort tid kan skuldsättningen tillåtas öka till 25 %, det förutsätter dock att det finns en tydlig plan för återbetalning.

Ekonomiskt utrymme

Värmdö kommuns ekonomiska förutsättningar framöver sammanfaller rätt väl med den kommunala sektorns utsikter i allmänhet. Konjunkturen förstärks och i reala termer är skatteunderlagets tillväxt god. Intäktsökningen ser dock inte ut att räcka till sektorns framtida ökade investeringsbehov och förväntade kostnadsökningar p g a socioekonomiska förändringar. Värmdös snabba befolkningstillväxt ger högre skatteintäkter men skapar också större behov i olika åldersgrupper; risken för att behovsbedömningar slår fel blir större. Det kräver en god beredskap för oförutsedda kostnader. I budget 2016 avsätts medel till både en volym- och en konjunkturreserv i beredskap mot oväntade befolkningsförändringar.

Det låga ränteläget gynnar Värmdö, med stor kreditportfölj. Det är dock inte att rekommendera att vänja sig vid den låga räntenivån, en stigande räntekurva i framtiden leder snabbt till ökade finansiella kostnader.

Prioriteringar

Budgetarbetet inför 2016 har bedrivits i ambitionen att nå en realistisk budget, som tar hänsyn till kända omvärldsfaktorer och interna omständigheter som fordrar ekonomiska resurser. Att beakta utvecklingen av volymer och behov är prioriterat. Utrymmet för reformer och ambitionsökningar är däremot begränsat, det gäller kommunsektorn i allmänhet och det gäller Värmdö. Kommundirektörens budgetförslag siktar därför in sig på att hantera det som är nödvändigt snarare än att föreslå reformer, som kostar pengar.

Utifrån detta tar budgetförslaget hänsyn till de volymförändringar som kan förväntas med utgångspunkt från nyligen framtagna befolkningsprognos. Särskilt påtagligt är att antalet äldre över 85 år ökar, vilket gör att äldreomsorgen behöver mera resurser.

Budgetförslaget för 2016 innebär utöver detta ramförstärkningar för flera nämnder. Till skillnad från tidigare år är tillvägagångssättet denna gång i allmänhet att nämnderna tilldelas tillskott i klump, ett utrymme som varje nämnd har att fördela och prioritera i sin detaljbudget. Budgetförslaget pekar ut en riktning för ramtillskottet, utan att låsa nämnderna i detalj hur de ska disponera sin ram.

Dock kvarstår principen om att fullmäktige fastställer samtliga pengnivåer. I det sammanhanget prioriteras bl a de övre klasserna i grundskolan, peng för åk 7-9, exklusive lokalersättning, höjs med 3 %. Vidare läggs mera resurser på äldreomsorgen – vårdnivåpengen för särskilt boende/somatisk omsorg höjs med 50 kr per vårdtygn utöver index.

Problematiken kring obalanserna i verksamheten kan inte lösas enbart med utökade resurser. Minst lika viktigt är att förbättra budgetdisciplinen, följa upp och analysera ekonomi och verksamhet systematiskt och kontinuerligt, ständigt ifrågasätta arbetssätt och kostnader och inte minst viktigt att vidta åtgärder när så behövs. Med

förstärkta ramar och resurser finns goda grunder för att markera vikten av att *Hålla Budget!*

VA-utbyggnaden är starkt prioriterad och ambitionsnivån höjs, under perioden 2016-2018 planeras investeringar för sammanlagt 578 mnkr. Förutom projekt som redan är beslutade och anslagna (kulturhus/upplevelsecentrum samt ombyggnad Kvarnbergsskolan) satsas 80 mnkr 2016 på upprustning av Ekedalskolan. 100 mnkr avsätts för byggande av trygghetsboende och utökat särskilt boende på Djurö. I Brunn planeras ett nytt särskilt boende, inriktningen är att den byggs och tillhandahålls av annan än kommunen och att Värmdö kommun förhyr. I övrigt avsätts medel för konstgräs på Farstaborgs idrottsplats och utrymme reserveras för att köpa Ekvallens idrottsanläggning. Satsningen på gång- och cykelvägar fortsätter, under kommande treårsperiod investeras drygt 60 mnkr.

Utgångspunkter och överväganden

Kommunalskatt

I detta budgetförslag har inte tagits någon ställning till frågan om att justera Värmdö kommuns skattesats 2016. Således bygger budgetförslaget på oförändrad kommunal utdebitering, förutom att hänsyn tagits till en skatteväxling med landstinget i samband med huvudmannaskapsförändring. Eventuell prövning av nivån på kommunalskatten sker i den politiska behandlingen av budgetförslaget.

Statens budget – effekter för Värmdö

Riksdagen behandlade nyligen Vårändringsbudgeten (se avsnittet Omvärldsfaktorer), med flera reformer som berör kommunerna. Mot denna bakgrund kan man således räkna med att det kommer att ske riktade satsningar framöver i kommunen, särskilt inom skolan och äldreomsorgen. Eftersom att reformerna i allmänhet knyts till specialdestinerade statsbidrag har de inte hanterats i kommundirektörens budgetförslag utan får bevakas specifikt av respektive berörd nämnd.

Ram – inte detaljbudget

Detta är en *rambudget* för 2016, syftet är inte att lösa alla specifika budgetfrågor i detta beslut. Detaljerna hanteras i *detaljbudgeten*. Respektive nämnds ram har i förslaget avvägts utifrån en helhet, vad som kan vara skäligt att avsätta av kommunens totala kaka. Det är inte säkert att rambudgeten fångar in alla kostnadsförändringar som kan tänkas uppkomma. Därför har nämnderna en mycket viktig uppgift att i detaljbudgeten prioritera (och omprioritera) inom ramen.

Kommunfullmäktige behandlar budgeten i oktober. Inriktningen är att respektive nämnd fattar beslut om detaljbudgeten senast i december 2015, i syfte att ge verksamheterna förutsättningar för planering och genomförande i linje med mål och ekonomiska ramar.

Taxefinansierad verksamhet

I samband med årsbudgeten fastställer Värmdö kommun taxor och avgifter för budgetåret. En särskild bilaga bifogas budgetförslaget.

Kommunfullmäktige har beslutat att en utredning ska tillsättas avseende kommunens taxor och avgifter i syfte att klarlägga deras effekter samt uppnå återhållsamhet i

kostnadsutvecklingen. Utredningen har nyligen påbörjats när budgetförslaget för 2016 läggs fram.

I avvaktan på resultatet av utredningen innebär budgetförslaget i skrivande stund i allmänhet en frysning av taxor och avgifter på 2015 års nivå. Undantag är VA-taxan som höjs med 1 %. Barnomsorgstaxan är anpassad till den standard som staten tagit fram (maxtaxa) och som ändras i viss mån vid halvårsskiftet 2015. Vidare tillförs taxebilagan ett fåtal avgifter, som tidigare inte förts upp till beslut av fullmäktige.

Allmänna ramförutsättningar

Som framgår av avsnittet *Omvärldsfaktorer* har konsumentpriserna under de senaste åren utvecklats ytterst svagt, även förväntningarna om den framtida prisutvecklingen har väsentligt skruvats ned. Samtidigt är, trots en stark utveckling på arbetsmarknaden, löneförväntningarna fortsatt låga. I perspektivet av låga inflations- och löneförväntningar uppräknas nämndernas ramar i 2016 ganska måttligt, med 1 %.

Befolkningstillväxt

För en snabbväxande kommun som Värmdö utgör befolkningsutvecklingen en viktig faktor i den ekonomiska planeringen. Kortsiktigt är invånarantalet den 1 november av särskilt stor betydelse, eftersom det är avgörande för skatteunderlaget påföljande år.

Under senare år har den årliga befolkningstillväxten legat i genomsnitt på ca 500 invånare, år 2014 ökade befolkningen med 750 personer och den totala folkmängden landade på 40 500. I allmänhet har det verkliga utfallet underskridit respektive års befolkningsprognos. Den prognos, som tagits fram under våren 2015, indikerar en snabbare ökningstakt, utifrån den har budgetförslagets volymökningar beräknats. Däremot beräknas kommunens intäkter (skatt och utjämning), i linje med försiktighetsprincipen, utifrån en ökningstakt på årsbasis på 500 invånare (i jämförelse med prognosen + 900 från 2014 till 2015).

Volym- och konjunkturutveckling

På några års sikt kommer vi att se stora volymökningar inom flera områden. Beräknade volymförändringar i budget 2016:

Volymökning: Grundskola 14,8 mnkr, gymnasieskola 15,6 mnkr, äldreomsorg 11,3 mnkr, individ- och familjeomsorg 4,3 mnkr, funktionshindrade 3,5 mnkr, ensamkommande flyktingbarn 0,6 mnkr. *Volymminskning:* Förskola -0,3 mnkr.

Kommunen måste ha en beredskap för att hantera volymvariationer och den osäkerhet som råder rörande utvecklingen av efterfrågan på kommunal service. Fullmäktiges beslut om peng på ett flertal områden innebär att fullmäktige har volymansvaret för en dominerande del av den kommunala verksamheten. Det kräver i sin tur att kommunen har en beredskap för **volymvariationer**. I budget för 2016 avsätts **22 mnkr** i volymreserv. Beloppet ska ses mot bakgrund av att kommunens pengstyrda verksamheter uppgår till ca 1 miljard kronor.

Osäkerheten kring konjunkturutvecklingen har i allra första hand bäring på prognoserna för skattekraft och skatteutjämning samt befolkningsutvecklingen. Exempelvis motsvarar en procents förändring av skatteunderlaget 19 mnkr. För att

kunna parera händelseutvecklingen har i budget 2016 avsatts en central **konjunkturreserv** om **15 mnkr**.

Kommunkoncernen - driftbidrag

De kommunala bolagen ingår i en aktiebolagsrättslig koncern med Kommunhuset i Värmdö AB som moderbolag. Dotterbolaget Gustavsbergbadet AB erhåller driftbidrag från kommunen, i förslaget till budget för 2016 förslås bidraget uppgå till 9 mnkr, en minskning med 0,8 mnkr jämfört med 2015. I och med tillskapandet av en koncern ges möjlighet att omfördela vinstmedel mellan bolagen, något som kan reducera behovet av kommunalt bidrag på sikt.

Omvärldsfaktorer

Svensk ekonomi på gång

I den ekonomirapport som publicerats av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i april 2015, bedöms att konjunkturen förstärks såväl internationellt som i Sverige. Under fjolåret ökade den inhemska efterfrågan i den svenska ekonomin. Framförallt investeringarna i byggnader och anläggningar ökade mycket snabbt. Företagens investeringar och hushållens konsumtion är alltjämt relativt låga, men den svenska tillväxten får ytterligare fart av att hushållens konsumtionsutgifter ökar. Ökad konsumtion är en följd av att hushållen i ingångsläget har ett högt sparande och att inkomsterna fortsätter att öka betydligt snabbare än priserna.

Den internationella tillväxten återhämtar sig gradvis, efter några år av långsam utveckling. Samtidigt som euroområdet BNP-tillväxt lyfter något fortsätter den relativt starka utvecklingen i både USA och Storbritannien. I år fortsätter det att gå trögt för den för svensk export viktiga nordiska marknaden, först nästa år förväntas en något bättre utveckling. Det finns potential i efterfrågan för en relativt snabb tillväxt och SKL räknar med att svensk BNP ökar med 3,2 för 2015 och 3,3 procent för 2016. Därefter kommer tillväxten åter igen att utvecklas långsammare.

Sysselsättningen i Sverige har utvecklats relativt väl de senaste åren trots lågkonjunkturen. Detta har bidragit till en gynnsam utveckling av kommunernas skatteunderlag. Samtidigt har antalet personer i arbetskraften fortsatt att öka, vilket inneburit att arbetslösheten legat kvar kring 8 procent. Ekonomirapporten för april är den första sedan finanskrisens inledning där SKL förutser att konjunkturell balans kommer att uppnås på arbetsmarknaden under prognosperioden. När utbudet av arbetskraft inte ökar så kraftigt längre blir sysselsättningsökningen tillräcklig för att arbetslösheten successivt ska kunna minska till nivån 6,6 procent vid mitten av år 2016. Det är nivåer som innebär att inflationen därefter når upp till runt 2 procent.

Jämviktsarbetslöshet och faktisk arbetslöshet

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting, Ekonomirapporten april 2015

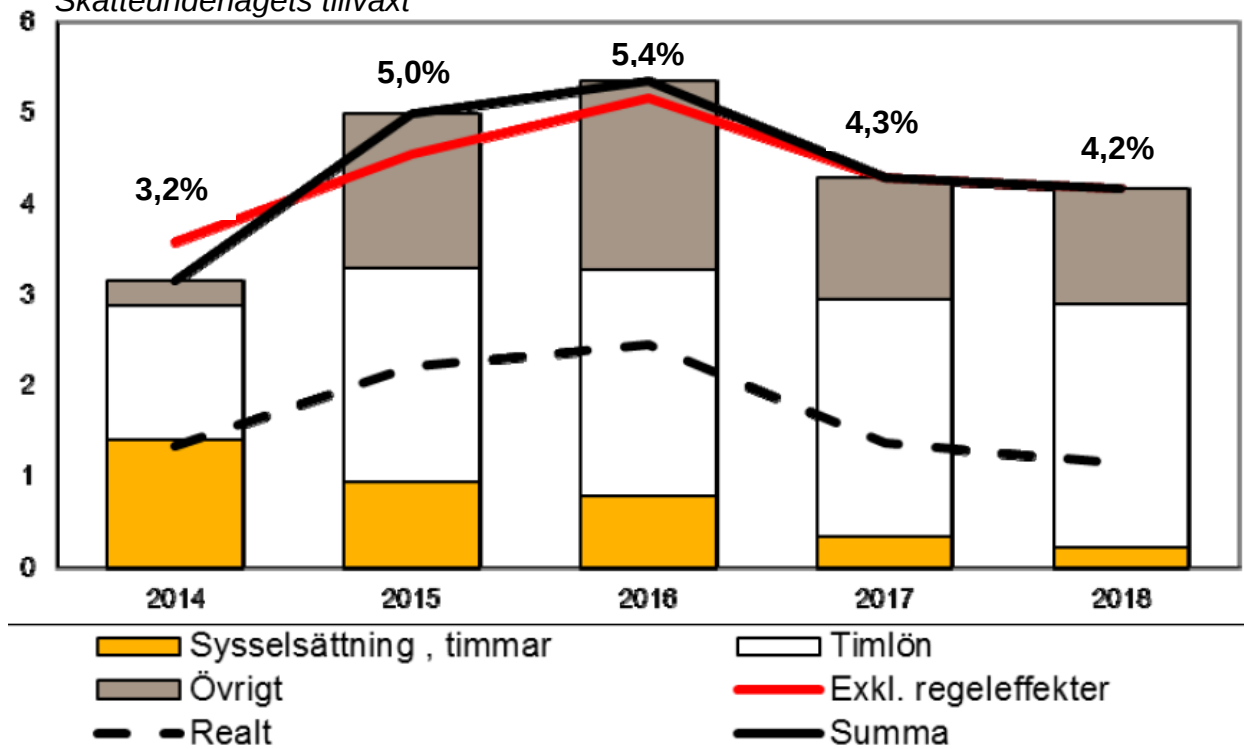
Konsumentpriserna har under de senaste åren utvecklats ytterst svagt vilket har gjort att även förväntningarna om den framtida prisutvecklingen väsentligt skruvats ned. Riksbanken befarar att de låga inflationsförväntningarna ska bli bestående, vilket i sin tur allvarligt skulle försvåra möjligheterna att få upp inflationen till målsatta 2 procent. Det är bakgrunden till den mycket expansiva penningpolitik som nu förs.

God tillväxt i skatteunderlaget

Som en följd av sysselsättningsökningen och den snabba befolkningsökningen ökar skatteunderlaget relativt kraftigt 2015 och 2016. Ökningen är också en effekt av att avdragsrätten för pensionssparande trappas ned och tas bort. Denna effekt motsvaras dock av en lika stor minskning av statsbidraget.

Även realt sett, där hänsyn tagits till kommunernas och landstingens pris- och löneökningar, ökar skatteunderlaget snabbt, med drygt 2 procent per år i år och nästa år. Även 2017 och 2018 beräknas det reala skatteunderlaget öka mer än det genomsnittligt gjort under 2000-talet.

Skatteunderlagets tillväxt

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting, cirkulär 15:15, april 2015

Skatteintäkter

Värmdö kommun baserar sina skatteberäkningar på prognoser från SKL. Tabellen nedan visar skatteunderlagsutvecklingen under perioden 2014-2018.

SKL:s prognos över skatteunderlagstillväxten, april 2015:

	2014	2015	2016	2017	2018
Skatteunderlag (SKL)	3,2	5,0	5,4	4,3	4,2

Skatteintäkterna för 2016 i Värmdö har beräknats utifrån en befolkningsökning på årsbasis på 500 invånare. Nästa skatteprognos kommer att presenteras av SKL i mitten av augusti 2015.

Statsbidrag och utjämning

Vid sidan av skatteintäkterna utgör statsbidrag och skatteutjämning viktiga delar i kommunens finansiering. Det statliga inkomstutjämningsbidraget syftar till att garantera alla kommuner en viss inkomstnivå, medan kostnadsutjämningen omfördelar pengar mellan landets kommuner utifrån strukturella förutsättningar att tillhandahålla service. År 2016 innebär utjämningsystemet för Värmdö kommun intäkter från inkomstutjämningen med 20 mnkr och från kostnadsutjämningen med 100 mnkr. I ett särskilt system utjämnas kommunernas kostnader för LSS (lagen om särskilt stöd till funktionshindrade). För Värmdö kommun innebär systemet en kostnad 2015 på 40 mnkr, en minskning med 6 mnkr jämfört med 2014. Inkomst från fastighetsavgiften prognostiseras till 92 mnkr.

Våren 2015 lade regeringen ett förslag till ändrad inkomstutjämning. Förslaget innebär i korthet att 2014 års avgiftssänkning i inkomstutjämningen, för de femton kommunerna och Stockholms läns landsting som har en skattekraft på över 115 procent av medelskattekraften, återställs till nivån före 2014. Detta påverkar inte Värmdö kommun, som är mottagare i inkomstutjämningen. I SKL:s remissvar anfördes att regeringen bör utreda om kommuner med kraftig befolkningstillväxt har strukturella kostnader för detta och därmed bör kompenseras. I dag får dessa kommuner enbart en kompensation för kraftig befolkningsökning i åldrarna 1–19 år. Det är möjligt att motsvarande kostnader även kan finnas inom andra verksamhetsområden.

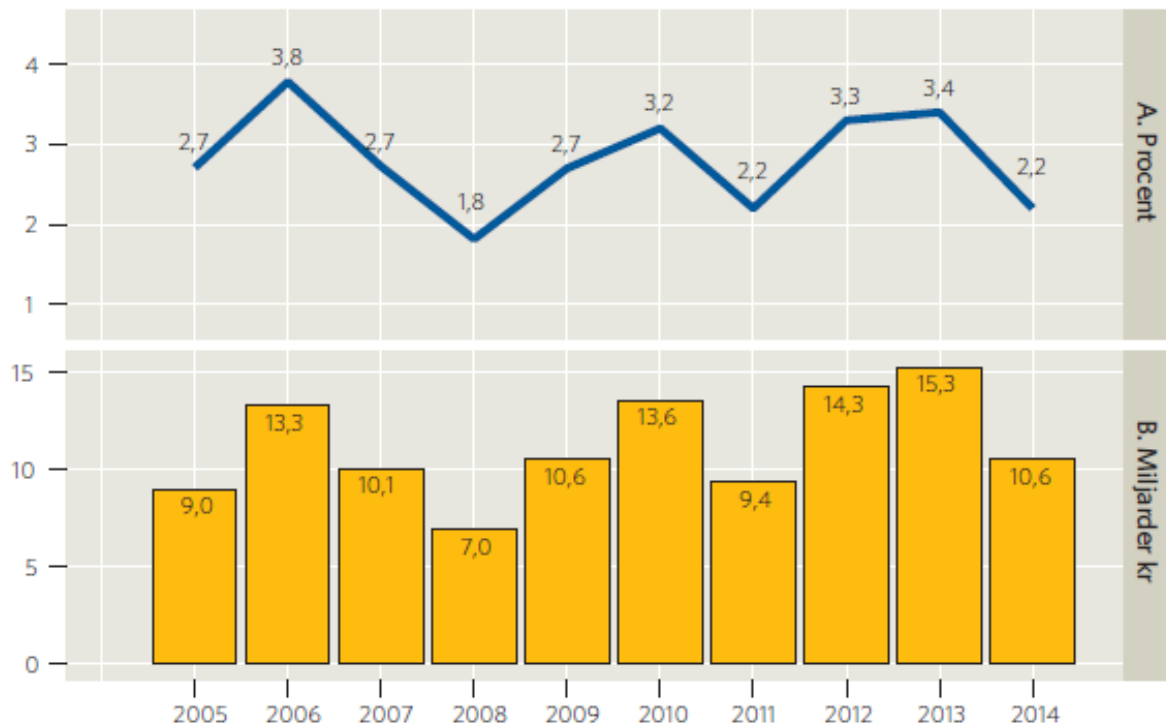
Kommunsektorns ekonomi stärks

Kommunernas resultat 2014 blev 10,6 miljarder. Detta är ett något starkare resultat än de prognoser som gjordes under året. En orsak till detta är stora intäkter för försäljning. Även i år kommer kommunerna och landstingen att få engångsintäkter, denna gång i form av återbetalda försäkringspremier. Återbetalningen avser 2004 års inbetalda premier till AFA-Försäkring, cirka 5 miljarder, som kommunerna och landstingen nu får tillbaka. För Värmdö kommun beräknas detta innebära 11,9 mnkr. Detta är sista gången som återbetalning kommer att göras till kommunsektorn.

SKL prognostiserar att resultatet i kommunerna fortsatt blir relativt starkt 2015, plus 9 miljarder. Det kan konstateras att skattesatsen till kommunsektorn successivt kryper uppåt. Medelskattesatsen har ökat med 1,61 kronor under 2000-talet, och sedan 2013 har medelskattesatsen i kommuner och landsting ökat med 26 öre, främst som en följd av att landstingen höjt skatten.

Kommunernas resultat före extraordinära poster:

Diagrammet nedan visar kommunernas resultat i miljarder kronor respektive procent av skatter och generella statsbidrag.

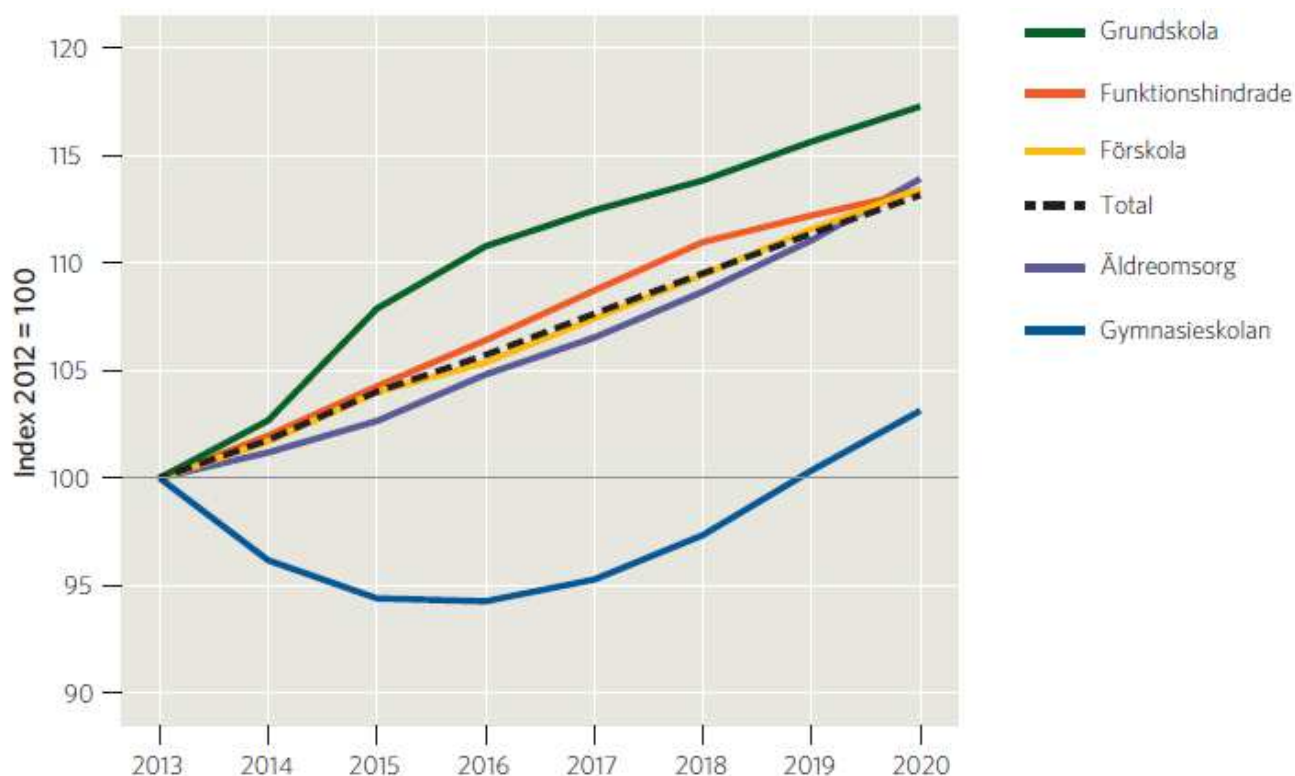
Källa: Sveriges Kommuner och Landsting, Ekonomirapporten april 2015

Det demografiska trycket ökar

Den period som kommunerna och landstingen nu går in i ställer betydligt högre krav på ekonomin. Enligt en långsiktig trend har kostnaderna i kommunerna och landstingen ökat med cirka 1 procent utöver vad demografin kräver. Sektorn går nu dessutom in i en period som blir alltmer ekonomiskt ogynnsam när det gäller hur fördelningen mellan åldersgrupperna i befolkningen utvecklas. Kostnaderna för demografin framöver ökar betydligt snabbare än de gjort under de senaste tjugotal åren.

För kommunerna sammantaget har demografiska förändringar inneburit ökade resursbehov med knappt 0,5 procent per år under 2000–2012. Under åren 2013–2015 växlas de upp och förväntas 2015–2020 uppgå till 1,3 procent per år. Det är inom grundskolan som ökningarna kommer att vara störst.

Ökade behov från volym- och befolkningsförändringar:

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting, Ekonomirapporten april 2015

Barn och äldre är de personer som föranleder de högsta kostnaderna i kommunerna. Fram till 2030 ökar antalet personer som är 80 år och äldre med drygt 60 procent. Samtidigt ökar andelen personer i åldern 20–64 år, som föranleder de lägsta kostnaderna, bara med 3 procent.

Värmdö kommuns befolkningsprognos presenteras i bilaga 2 Befolkning 2016.

Stora investeringsbehov

Kommunernas investeringar har fördubblats de senaste tio åren, från 24 miljarder 2004 till 48 miljarder 2014. Förutom åren 2009 och 2010 har utgifterna för investeringar ökat varje år. Även framöver väntas investeringsutgifterna fortsätta att stiga. En ökande befolkning innebär förtätning och exploatering av nya områden, vilket medför omfattande investeringar i verksamhetslokaler, anläggningar och infrastruktur som VA-ledningar och vägar. Stora demografiska förändringar inom befolkningen innebär också investeringsbehov för att tillgodose de förändrade behoven. Dessutom måste en stor del av kommunernas äldre anläggningar, från framför allt 1960- och 1970-talen, nu ersättas.

Investeringsbudgeten finns i bilaga 6, Investeringsbudget 2016, ram 2017-2018.

God ekonomisk hushållning

En orsak till att kommunerna och landstingen måste ha överskott är för att finansiera den höga investeringsnivån. SKL gör bedömningen att kommunernas mål för god ekonomisk hushållning behöver ses över om investeringstakten skruvas upp. Ett vanligt förekommande mål är att resultatet ska uppgå till en viss andel av skatter och generella statsbidrag. Värmdö kommun har tillsammans med många andra kommuner valt ett överskottsmål på 2 procent, vilket är detsamma som SKL använt som tumregel för sektorn. Med kraftigt ökade investeringar, allt annat lika, anser SKL att detta mål i en enskild kommun kan behöva revideras till 3–5 procent för att till exempel bibehålla soliditeten.

En något sämre skatteunderlagsutveckling 2017 och 2018, i kombination med rejält ökade investeringsbehov, ställer ökade krav på effektiviseringar för att inte resultatet ska försämrast.

Vårändringsbudgeten

Strax före midsommar klubbades statens vårändringsbudget i riksdagen, i linje med den s k decemberöverenskommelsen. För Sveriges kommuner innebär beslutet bl a följande:

- I dag gäller sänkt arbetsgivaravgift för ungdomar som inte fyllt 25 år, beroende på ålder ligger avgiften på 10 – 15 %. Sänkningen tas bort, i och med vårändringsbudgeten. Motivet enligt regeringen är att det inte är ett effektivt medel att stimulera sysselsättningen för ungdomar. **Avskaffandet sker i två steg:** Nedsättningen minskas från augusti 2015, då blir avgiften 25,46 %. Den 1 juli 2016 blir det full arbetsgivaravgift även för ungdomar, preliminärt 31,42 %. Regeringen beräknar att nettointäkten av åtgärden till 5,5 miljarder kr år 2015 och 15,8 miljarder kr 2016.

Statsbidragen till kommunerna ökas med 0,7 miljard kr för 2015, 2,2 miljarder år 2016 och 2,6 miljarder kr 2017 som kompensation för att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga slopas.

- 1 miljard avsätts till äldreomsorgen 2015 och 2 miljarder årligen 2016-2018. Det handlar om att öka bemanningen i syfte att skapa ökad trygghet och kvalitet för den enskilde.
- Tidigare aviserad satsning på lågstadiet ligger fast med 2 miljarder per år från 2015. Med dessa medel införs ett riktat statsbidrag för att öka antalet anställda och minska klasserna i lågstadiet. Lika mycket medel beräknas avsättas fr o m 2016.
- Vårändringsbudgeten innebär att sedan tidigare avsatta medel, 415 mnkr, används för att minska barngrupperna och öka personaltätheten i förskolan. Från år 2016 aviseras 830 mnkr för ändamålet.
- För klimatinvesteringar i kommuner och regioner anslås 125 mnkr i år, med sikte på 600 mnkr per år 2016-2018. Bidraget ska gå till investeringar med störst klimateffekt. Regeringen återkommer med mera detaljer.

- För stöd till upprustning och energieffektivisering av skollokaler avsätts 15 mnkr 2015 och 330 mnkr årligen 2016-2018.

Allt flera riktade statsbidrag – i stället för generella

Ca 18 procent av kommunernas intäkter utgörs av statsbidrag. Sedan slutet av 90-talet utges bidragen till större delen i form av **generella bidrag**. D v s bidragen är inte riktade till någon bestämd verksamhet utan kan i likhet med skatteintäkterna fördelas efter lokala politiska prioriteringar. Många anser att det är på den lokala nivån som man känner verksamheten bäst i detalj och kan ta tillvara möjligheter att öka effektiviteten. Dessutom är generella bidrag enkla att administrera.

Emellertid förekommer även **riktade statsbidrag**, och dess omfattning tenderar att öka. Det gäller inte minst inom utbildningsområdet där de flesta specialdestinerade bidragen går till utförarna av skolverksamheten. Det finns i dag ca 40 bidrag att söka från Skolverket. Det är värt att notera att Riksrevisionen i en rapport kritiserat de specialdestinerade statsbidragen på skolområdet. Systemet fungerar inte tillräckligt effektivt, det bidrar inte tillräckligt till en likvärdig utbildning för eleverna och bidragen går inte till de skolor som har störst behov av insatser.

Trenden är att de generella statsbidragen successivt urholkas samtidigt som att de riktade bidragen blir allt flera. Det är på sikt en problematisk utveckling för kommunsektorn, det leder till dubbel styrning, omfattande administration och dessvärre risk för ett mindre effektivt resursutnyttjande.

Kommunalisering av hemsjukvården i Stockholms län

Huvudmannaskapet för hemsjukvården, kopplad till LSS, i Stockholms län kommer att överföras från landstinget till kommunerna den 1 november 2015. Från den 1 januari 2016 kombineras detta med en skatteväxling om 2 öre.

Befolkningsutveckling

I en snabbt växande kommun är det viktigt att följa befolkningsutvecklingen och göra prognoser för att bedöma behov av bostäder, skolor, vård och omsorg. Värmdö kommun har under många år haft en kraftigt varierad tillväxt beroende på konjunktur och bostadsmarknad. Tillväxten har pendlat mellan en och tre procent. Under senare år har den legat på drygt en procent. En vanlig trend är att ungdomar flyttar från kommunen och unga vuxna med små barn flyttar in samt att andelen äldre ökar.

Under år 2014 ökade befolkningen i Värmdö kommun med 757 personer från 39 784 till 40 541 invånare. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 1,9 procent. I Stockholms län ökade befolkningen med 1,6 procent under samma period.

Det föddes 426 barn i Värmdö kommun under år 2014 och 261 personer avled. Det ger ett födelseöverskott på 207 personer. Året med flest antal födda i kommunen hittills var 2006 med 528 födda.

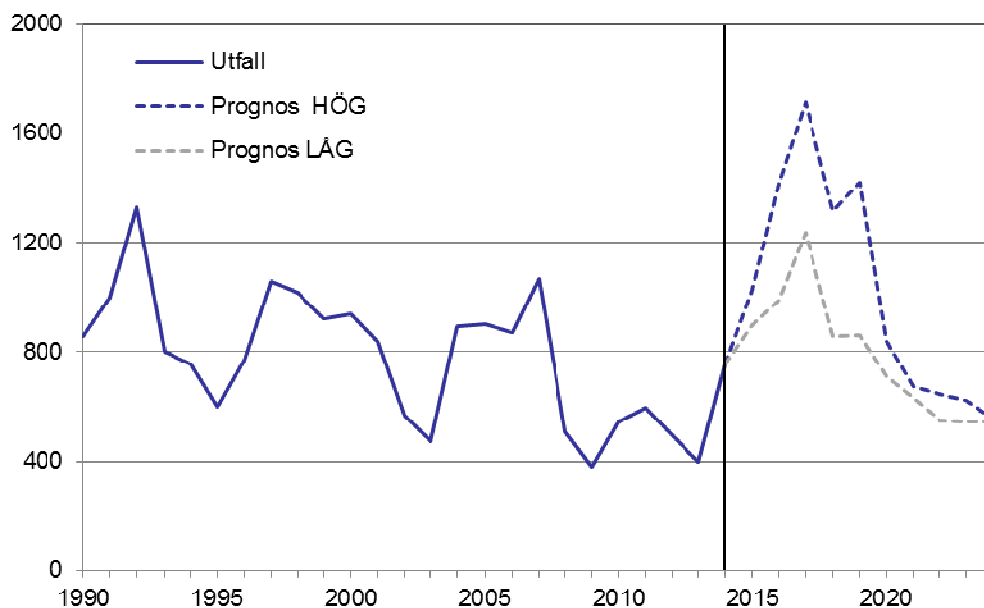
Under 2014 flyttade 2 824 personer till kommunen och 2 232 personer flyttade härifrån. Det ger ett flyttningsnetto på 592 personer.

Kommunprognosen utgår från befolkningen i kommunen fördelat efter ålder och kön den 31 december år 2014 och baseras på statistik över antalet födda, döda samt in- och utflyttare under år 2014. Prognosen bygger även på planerat bostadsbyggande i kommunen under prognosperioden. Två alternativa prognoser presenteras för att det är svårt att precisera tillväxten. Det låga scenariot speglar en utveckling kring en procent och det höga en utveckling med tre procents tillväxt.

Enligt prognosen beräknas befolkningen i kommunen öka med runt 8 000 personer mellan år 2014 och år 2024 i lågalternativet, och med runt 10 000 personer i högalternativet. Det motsvarar en ökning med 20 respektive 25 procent. År 2024 beräknas antalet invånare vara knappt 48 000 i lågalternativet och drygt 51 500 i högalternativet.

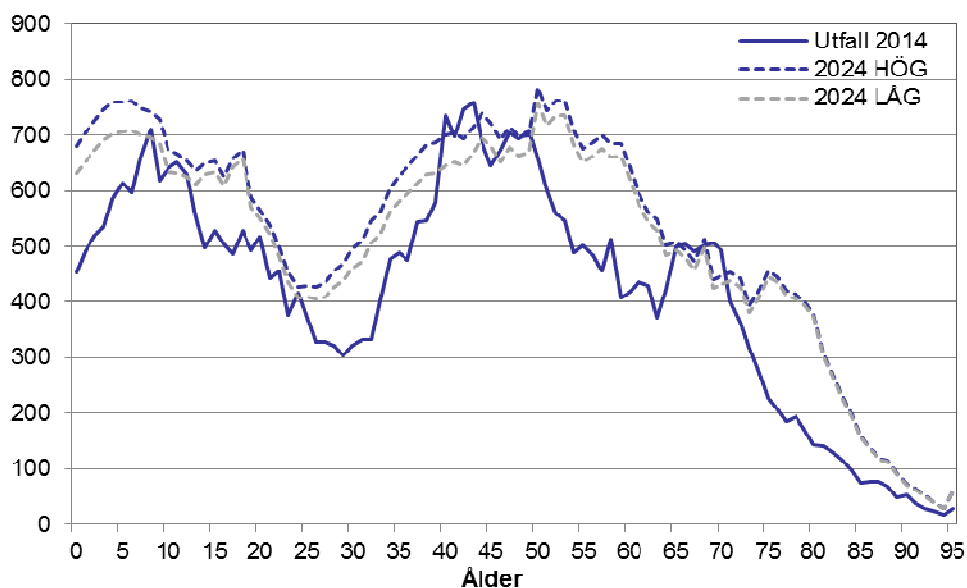
År 2015 till 2018 bedöms befolkningstillväxten bli som störst till följd av ett relativt stort antal planerade inflyttningsklara bostäder under dessa år i bägge prognosalternativen.

Diagram 1 Årlig befolkningsförändring i antal personer Värmdö kommun historiskt sett samt enligt prognos för år 2014-2024 med Hög- och Lågalternativ

De kommunala kostnaderna har ett starkt samband med invånarnas ålder. Generellt gäller att befolkningsprognoser på 10 års sikt med god precision kan förutsäga utvecklingen av antalet äldre. Tyvärr är träffsäkerheten dålig när det gäller att förutse utvecklingen av antalet barn i förskoleåldrarna. En noggrann bevakning av födelsetalen och migrationen måste ständigt pågå för att uppdatera planeringen. Befolkningens åldersfördelning i Värmdö kommun år 2014 och hög- och lågalternativ för år 2024 framgår av Diagram 2. Den största ökningen i absoluta tal beräknas ske för personer i åldrarna 20-64 år samt för personer i åldersklassen 75-79 år.

Diagram 2 Befolkningens åldersstruktur i Värmdö kommun år 2014 och prognos för år 2024 med Hög- och Lågalternativ

Kommunfullmäktige m fl

Kommunfullmäktige utövar kommunens beslutanderätt i ärenden av principiell karaktär eller av större vikt för kommunen. Kommunfullmäktige anger mål och riktlinjer för verksamheten, beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	6 637	6 400	6 464	6 529
Intäkter	0	0	0	0
Summa netto	6 637	6 400	6 464	6 529
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		-237	64	65
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		-3,6 %	1,0 %	1,0 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	6 637	0	6 637
Förändringar enl kommundirektörens förslag	-237	0	-237
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	63	0	63
Återföring utbildning nya politiker	-300		-300
Kommundirektörens förslag till budget 2016	6 400	0	6 400

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	6 400	0	6 400
Förändringar enl kommundirektörens förslag	64	0	64
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	64		64
Kommundirektörens förslag till ram 2017	6 464	0	6 464

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	6 464	0	6 464
Förändringar enl kommundirektörens förslag	65	0	65
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	65	0	65
Kommundirektörens förslag till ram 2018	6 529	0	6 529

Kommentarer till driftbudget

- I budgetramen 2015 ingår 0,3 mnkr för utbildning av nya politiker (ny mandatperiod), dessa medel återförs 2016.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet för kommunens gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med verksamheten är att de som har ställföreträdare inte ska lida rättsförluster. Värmdö kommun och Vaxholms stad samverkar sedan 2011 i en gemensam nämnd kring överförmyndarfrågor.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	3 196	3 228	3 260	3 293
Intäkter	-1 004	-1 014	-1 024	-1 034
Summa netto	2 192	2 214	2 236	2 258
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		22	22	22
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		1,0 %	1,0 %	1,0 %

Specifikation till beslutad driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	3 196	-1 004	2 192
Förändringar enl kommundirektörens förslag	32	-10	22
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	32	-10	22
Kommundirektörens förslag till budget 2016	3 228	-1 014	2 214

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	3 228	-1 014	2 214
Förändringar enl kommundirektörens förslag	32	-10	22
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	32	-10	22
Kommundirektörens förslag till ram 2017	3 260	-1 024	2 236

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	3 260	-1 024	2 236
Förändringar enl kommundirektörens förslag	33	-10	22
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg inflation	33	-10	22
Kommundirektörens förslag till ram 2018	3 293	-1 034	2 258

Kommentarer till driftbudget

- Vaxholms stad lämnar en årlig ersättning till Värmdö kommun för den gemensamma nämndens verksamhet. Vaxholm betalar en andel av den totala kostnaden som motsvarar kommunens invånarantal i förhållande till Värmdös invånarantal.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen är kommunfullmäktiges beredande och verkställande organ. Kommunstyrelsen leder arbetet med och samordnar utformningen av övergripande mål och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten. Dess ledningsfunktion omfattar bl a personalpolitik och arbetsgivaransvar för kommunens samtliga anställda. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens planering och strategiska utveckling, samt ansvarar för allt strategiskt kommunalt markägande. Likaledes ligger projektet Framtidens Gustavsberg under KS. KS är också kommunens krisledningsnämnd. Även ansvaret för ungdomsfrågor samt alkohol- och drogförebyggande arbete ligger hos kommunstyrelsen.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	238 731	258 426	260 810	263 218
Intäkter	-86 993	-95 856	-96 815	-97 783
Summa netto	151 738	162 569	163 995	165 435
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		10 831	1 426	1 440
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		7,1 %	0,8 %	0,8 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	238 731	-86 993	151 738
Förändringar enl kommundirektörens förslag	19 695	-8 863	10 832
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 252	-929	1 322
Rameffekter av revidering budget 2015	9 343	-5 934	3 409
Ramförstärkning	11 000	-2 000	9 000
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring e-arkiv	-500		-500
Återföring bredbandssatsning	-2 000		-2 000
Återföring nytt ärendehanteringssystem	-250		-250
Återföring hamnaktiviteter	-150		-150
Kommundirektörens förslag till budget 2016	258 426	-95 856	162 569

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	258 426	-95 856	162 569
Förändringar enl kommundirektörens förslag	2 384	-959	1 426
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 384	-959	1 426
Kommundirektörens förslag till ram 2017	260 810	-96 815	163 995

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	250 810	-96 815	163 995
Förändringar enl kommundirektörens förslag	2 408	-968	1 440
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 408	-968	1 440
Kommundirektörens förslag till ram 2017	263 218	-97 783	165 435

Kommentarer till driftbudget

- Kommunstyrelsens budget för 2016 räknas upp generellt med 1 procent. Därutöver medges kommunstyrelsen en förstärkning av ramen med 11 mnkr. Med detta tillskott som grund gäller följande inriktning:
- Kommunens planarbete ska prioriteras i omfattning och takten i detaljplanearbetet ska öka.
- Ökat fokus bör läggas på utveckling av kommunens information/kommunikation. En mer offensiv roll med en organisation för kommunikation som kan borga för tillgänglighet och samordning i det vardagliga kommunikationsarbetet. En annan prioriterad åtgärd är att stärka kommunens beslutsstöd för förvaltningsorganisationens chefer.
- Värmdö kommun visar i mätningar av Nöjd-medborgar-index och Nöjd-Inflytandeindex lägre utfall än vad som är tillfredsställande på sikt och lägre värde än genomsnittet för deltagande kommuner. Utifrån detta föreslås en analys av indikatorer och framtagande av en handlingsplan kopplat till mätningarna.
- I kommunstyrelsens verksamhetsmål lyfts fram att frisknärvaron i kommunen bör höjas. I syfte att medverka till att målet nås föreslås riktade satsningar på de resultatenheter som har låg frisknärvaro.
- I linje med kommunstyrelsens verksamhetsmål ska arbetet med effektivisering med hjälp av LEAN som metodik prioriteras.
- Behovet av professionalitet i kommunens upphandlingar ökar i ambitionen att upphandla på ett rättssäkert sätt och med strävan att, i verksamhetens och medborgarnas intresse, åstadkomma bästa möjliga kvalitet och pris. I detta

ligger även en effektiv uppföljning av befintliga avtal med leverantörer. Mot denna bakgrund behöver kommunens upphandlingsorganisation ses över och stärkas.

- För Värmdö, som snabbt växande kommun, är kvalitén i arbetet med befolknings- och lokalanalyser väsentlig, inriktningen ska vara att utveckla arbetet under 2016.
- Värmdö kommun har sedan våren 2015 en samlad registratur för samtliga nämnder förutom Bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden. I syfte att säkra registratur och postöppning så att alla uppgifter hinns med på ett betryggande sätt kan organisationen behöva förstärkas, åtminstone under viss tid.
- Vissa tillfälliga budgetmedel i budget 2015, avseende e-arkiv, bredbandssatsning, projektkostnader kulturhus, nytt ärendehanteringssystem samt hamnaktiviteter återförs i budget för 2016.

Utbildningsnämnd

Nämnden har ansvar för fullgörande, uppföljning och utvärdering av kommunens uppgifter som huvudman enligt skollagen och annan utbildningsrelaterad lagstiftning. I ansvaret ligger också att nämnden har ansvar för finansiering, mål och uppföljning av verksamheten samt att de som verksamheten riktar sig mot får en allsidig information om verksamheten och hur den fullgörs. Nämnden ska också bevaka att de inom nämnden förkommande kundvalssystemen är konkurrensneutrala mellan kommunala och fristående anordnare och andra därtill relaterade frågeställningar. Nämnden är finansierings- och myndighetsnämnd och svarar för utförande av verksamhet i kommunal regi.

Driftbudget

Volymutveckling

Antal i genomsnitt under året	Utfall 2014*)	KF Budget 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
Förskola 1-2,5 år	1 027	859	880	931	993
Förskola 2,5-5 år	1 468	1 680	1 651	1 659	1 659
Grundskoleelever	5 941	6 133	6 286	6 396	6 391
Gymnasieelever	1 526	1 534	1 544	1 580	1 655

*) I utfall 2014 är antalet förskolebarn uppdelat i åldrarna 1-3 och 4-5 år.

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2015	KF Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	2 014 353	2 029 373	2 071 044	2 110 119
Intäkter	-954 545	-937 646	-947 022	-956 492
Summa netto	1 059 808	1 091 728	1 124 022	1 153 626
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		31 920	32 294	29 604
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		3,0 %	3,0 %	2,6 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	2 014 353	-954 545	1 059 808
Förändringar enl kommundirektörens förslag	15 028	16 899	31 927
<i>Varav förändringar från 2015</i>			
Volymförändring förskoleverksamhet	-254		-254
Volymförändring grundskola	14 795		14 795
Volymförändring gymnasium	1 019		1 019
Tillägg lön och inflation	19 874	-9 284	10 590
Rameffekt reviderad budget	-26 815	26 183	-632
Ramförstärkning	6 400		6 400
Kommundirektörens förslag till budget 2016	2 029 373	-937 646	1 091 728

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	2 029 373	-937 646	1 091 728
Förändringar enl kommundirektörens förslag	41 670	-9 376	32 293
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Uppräkning lön och inflation	20 294	-9 376	10 917
Volymförändringar förskoleverksamhet	6 925		6 925
Volymförändringar grundskola	10 747		10 747
Volymförändringar gymnasium	3 704		3 704
Kommundirektörens förslag till ram 2016	2 071 044	-947 022	1 124 022

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	2 071 144	-947 022	1 124 122
Förändringar enl kommundirektörens förslag	39 074	-9 470	29 604
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Uppräkning lön och inflation	20 710	-9 470	11 240
Volymförändringar förskoleverksamhet	11 057		11 057
Volymförändringar grundskola	-494		-494
Volymförändringar gymnasium	7 800		7 800
Kommundirektörens förslag till ram 2018	2 110 119	-956 492	1 153 626

Kommentarer till driftbudget

- Nämnden erhåller volymkompensation 2016 med 14,8 mnkr avseende fler grundskoleelever och 1,0 mnkr för fler gymnasieelever. Samtidigt sjunker volymkompensationen något med -0,3 mnkr beroende på minskat antal barn i förskolan (siffrorna avser jämförelse med ursprunglig årsbudget 2015).

- Nämndens budget och pengbelopp räknas upp generellt med 1 procent. Därutöver medges nämnden en total förstärkning av ramen 2016 med 6,4 mnkr. Ramtillskottet skapar utrymme för vissa satsningar.
- Grundskolans peng för åk 7-9, exklusive lokalersättning, höjs med 3 procent, d v s med 2 procentenheter utöver ovan angivna generella påslag.
- Ramtillskottet möjliggör att budgeten för nyanlända elevers i grundskolan förstärks. Med nyanlända elever avses elever som inte har svenska som modersmål och som inte heller behärskar det svenska språket. Värmdö kommun har sett en kraftig ökning av elevantalet som bedöms bli långsiktig. Elevantalet i budget 2016 beräknas uppgå till 70 elever.
- Ersättningen för introduktionsprogrammen individuellt alternativ och preparandutbildning inom gymnasieskolan höjs från ca 87 tkr 2015 till 120 tkr respektive 100 tkr 2016.
- Enligt skollagen har kommunen ett aktivitetsansvar för ungdomar som inte går i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan och som inte fyllt 20 år. Utbildningsnämnden bör, inom nämnda ramtillskott, reservera utrymme för att kunna ta detta ansvar.
- Peng fastställs för förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, fritidshem och gymnasieskola enligt bilaga 7. I budget 2014 och 2015 införde Värmdö kommun socioekonomisk differentiering av skolpeng och förskolepeng. Denna differentiering kvarstår 2016 med samma belopp som 2015.

Kultur- och fritidsnämnd

Nämnden ansvarar för biblioteks- och kulturskoleverksamhet, mötesplatser för unga, samt för porslinsmuseum och konsthall. Nämnden ansvarar för drift och underhåll av anläggningar och platser för idrott, fritid och kultur.

Nämnden är finansieringsnämnd och svarar även för utförande av verksamhet kommunal regi. Den kommunala regin omfattar Värmdö bibliotek, Värmdö kulturskola, Gustavsbergs Porslinsmuseum, Gustavsbergs Konsthall, Ungkulturhuset Gurraberg och fritidsgårdar/öppen ungdomsverksamhet. Nämnden ska verka för att bredda utbudet av verksamheter i alternativa driftsformer.

Driftbudget

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	105 715	157 995	173 065	174 796	176 544
Intäkter	-8 143	-45 440	-52 300	-52 823	-53 351
Summa netto	97 571	112 555	120 765	121 973	123 193
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr			8 210	1 208	1 220
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %			7,3 %	1 %	1 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	157 995	-45 440	112 555
Rameffekter av reviderad budget 2014	6 426	6 342	84
Förändringar enl kommundirektörens förslag	8 644	-518	17 590
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	1 644	-518	10 590
Ramförstärkning	7 000		7 000
<i>Varav helårseffekt kulturhus</i>	<i>5 000</i>		<i>5 000</i>
Kommundirektörens förslag till budget 2016	173 065	-52 300	120 765

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	173 065	-52 300	120 765
Förändringar enl kommundirektörens förslag	1 731	-523	1 208
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	1 731	-523	1 208
Kommundirektörens förslag till ram 2017	174 796	-52 823	121 973

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	174 796	-52 823	121 973
Förändringar enl kommundirektörens förslag	1 748	-528	1 220
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Uppräkning lön och inflation	1 748	-528	1 220
Kommundirektörens förslag till ram 2017	176 544	-53 351	123 193

Kommentarer till driftbudget

- Kultur- och fritidsnämndens budget räknas upp generellt med 1 procent. Därutöver medges nämnden en förstärkning av ramen för 2016 jämfört med 2015 med sammanlagt 7 mnkr. Tillskottet syftar i första hand till att täcka kostnader för kulturhus/upplevelsecentrum (i budget 2015 finns utrymme för delår, nu avsätts för helårseffekt), det ger även utrymme för vissa prioriteringar därutöver.
- Planerna fortsätter beträffande att samla kulturaktiviteter i den tidigare Hushållsporslinsfabriken i Gustavsbergs Hamn. De verksamheter som är tänkta att samlas där är bibliotek, kulturskolor, ungunderhuset Gurraberg, Gustavsbergs porslinsmuseum samt Gustavsbergs konsthall.
- Inom ramen ges visst utrymme att prioritera utställningsverksamheten vid Gustavsbergs konsthall, skapa förutsättningar för Gurraberg att vara resultatenhet eller möta ökad efterfrågan på e-böcker på biblioteken.
- Gustavsbergs Porslinsmuseum övergick vid årsskiftet 2014/15 från bolagsform till den kommunala förvaltningen. Som en konsekvens av detta föreslås i och med budgetförslaget 2016 att vissa avgifter rörande porslinsmuseet fastställs av kommunfullmäktige (se särskild bilaga).
- För att anlägga konstgräs på Farstaborgs idrottsplats avsätts på investeringsbudgeten 2016 9 mnkr. Satsningen görs bl a mot bakgrund av omfattande bostadsbyggande och ökat antal boende i närområdet. Anläggningen ska vara tillgänglig såväl för föreningslivet som för allmänheten.
- Det pågår överläggningar rörande övertagande av Ekvallens idrottsanläggning från Ekvallen Värmdö AB. Köpesumman kan beräknas till i storleksordningen 20 mnkr, utrymme avsätts för ändamålet i investeringsbudgeten.

Socialnämnd

Nämnden är finansieringsnämnd och ansvarar för kundval samt svarar för utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, försörjningsstöd, familjerätt etc. Nämnden ska arbeta för att bredda utbudet av utförare i kommunen, privat-, förenings- och kommunalt drivna verksamheter.

Driftbudget

Volymutveckling

Antal i genomsnitt under året	Utfall 2014	KF Budget 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
<i>Individ- och familjeomsorg:</i>					
Antal invånare 0-24 år	13 511	13 615	13 929	14 233	14 446
Antal invånare 25 år och äldre	27 013	27 456	28 499	29 430	30 072

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	246 324	264 652	271 236	276 703
Intäkter	-85 236	-101 297	-102 310	-103 333
Summa netto	161 088	163 355	168 926	173 370
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		2 267	5 571	4 444
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		1,4 %	3,4 %	2,6 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	246 324	-85 236	161 088
Förändringar enl kommundirektörens förslag	18 328	-16 061	2 267
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 572	-1 003	1 569
Rameffekter av reviderad budget 2014	10 876	-15 058	-4 182
Volymförändring individ- och familjeomsorg	4 262		4 262
Volymförändring ensamkommande flyktingbarn	618		618
Kommundirektörens förslag till budget 2016	264 652	-101 297	163 355

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	264 652	-101 297	163 355
Förändringar enl kommundirektörens förslag	6 584	-1 013	5 571
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 647	-1 013	1 634
Volymförändring individ- och familjeomsorg	3 937		3 937
Kommundirektörens förslag till ram 2017	271 236	-102 310	168 926

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	271 236	-102 310	168 926
Förändringar enl kommundirektörens förslag	5 467	-1 023	4 444
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 712	-1 023	1 689
Volymförändring individ- och familjeomsorg	2 755		2 755
Kommundirektörens förslag till ram 2018	276 703	-103 333	173 370

Kommentarer till driftbudget

- Nämndens budget uppräknas generellt med 1 procent.
- Individ- och familjeomsorgen volymkompenseras utifrån två ålderskategorier i befolkningen; 0-24 år och 25 år och uppåt, med en beräknad snittkostnad i respektive kategori som grund. Det innebär för budget 2016 en volymkompensation om 4,3 mnkr. Samma modell tillämpas för beräkningen av ramar för 2017 och 2018.

Socialnämnden volymkompenseras också för ensamkommande flyktingbarn. Ersättningsmodellen är tänkt att täcka resurser för myndighetsarbetet med denna grupp. I budget för 2016 föreslås en volymkompensation i denna del på 0,6 mnkr, motsvarande 10 tillkommande barn på helårsbasis jämfört med budget 2015. Avstämning av antalet barn kommer att göras under året.

Summerat uppgår därmed volymkompensationen för socialnämnden 2016 till 4,9 mnkr.

- Det finns anledning att följa utvecklingen av orosanmälningar rörande barn och unga, det kan föranleda överväganden vid budgetrevidering under 2016.

Vård och omsorgsnämnd

Vård och omsorgsnämnden ansvarar för området vård och omsorg, specifikt frågor som rör personer med funktionshinder och äldreomsorg. Nämnden ska arbeta för att bredda utbudet av utförare i kommunen, privat-, förenings- och kommunalt drivna verksamheter. Nämnden är finansierings- och myndighetsnämnd och svarar för utförande av verksamhet i kommunal regi.

Driftbudget

Volymutveckling

Antal i genomsnitt under året	Utfall 2014	KF Budget 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
<i>Äldreomsorg:</i>					
Antal invånare 85 år och äldre	521	573	595	639	679
<i>Funktionshindrade:</i>					
Antal invånare 0-64 år	34 028	34 375	35 424	36 375	36 976

Driftbudget

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	731 110	757 152	790 755	821 666
Intäkter	-340 193	-344 506	-347 951	-351 431
Summa netto	390 917	412 646	442 804	470 235
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		21 729	30 158	27 431
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		5,6 %	7,2 %	6,2 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	731 110	-340 193	390 917
Förändringar enl kommundirektörens förslag		-4 313	21 729
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	7 302	-3 411	3891
Rameffekter av reviderad budget 2015	246	-902	-656
Volymförändring äldreomsorg	11 332		11 332
Volymförändring funktionshinder	3 462		3462
Ramförstärkning	4 900		4 900
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring medel för nyckelfria lås	-1 200		-1 200
Kommundirektörens förslag till budget 2016	757 152	-344 506	412 646

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	757 152	-344 506	412 646
Förändringar enl kommundirektörens förslag	33 603	-3 445	30 157
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	7 572	-3 445	4 126
Volymförändringar äldreomsorg	22 893		22 893
Volymförändringar funktionshinder	3 138		3 138
Kommundirektörens förslag till ram 2016	790 755	-347 951	442 804

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	790 755	-347 951	442 804
Förändringar enl kommundirektörens förslag	30 911	-3 480	27 431
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	7 908	-3 480	4 428
Volymförändringar äldreomsorg	21 020		21 020
Volymförändringar funktionshinder	1 983		1 983
Kommundirektörens förslag till ram 2018	821 666	-351 431	470 235

Kommentarer till driftbudget

- Vård- och omsorgsnämnden erhåller beträffande äldreomsorgen 11,3 mnkr i volymkompensation, mot bakgrund av att antalet äldre (85 år och äldre) blir flera. Dessutom medges kompensation för ökad verksamhetsvolym avseende funktionshindrade med 3,5 mnkr.
- Nämndens budget och pengbelopp uppräknas generellt med 1 procent. Därutöver medges nämnden en förstärkning av ramen 2016 med totalt 4 900 tkr. Ramtillskottet skapar utrymme för följande prioriteringar:
- I och med budget 2016 fortsätter prioriteringen av särskilt boende. Förutom den generella uppräknings (1 %) höjs ersättningen för platser i boende med somatisk inriktning med 50 kr per vård dygn (att läggas till den höjning som skedde redan 2015).
- I slutet av 2015 genomförs en huvudmannaskapsförändring i och med att ansvaret för hemsjukvård kopplad till LSS överförs från Stockholms läns landsting till kommunerna i länet. I Värmdö kommer ansvaret att ligga på vård- och omsorgsnämnden, som i och med budgetförslaget för 2016 ges ekonomiskt utrymme för detta.
- Ett gruppboende för unga vuxna med funktionshinder har startats i Västra Mörtån. Medel avsattes i budget 2014-2015, dock kan konstateras att faktisk kostnad är något högre än den budgeterade. Vidare bedöms att det erfordras ett tillskott för att vidmakthålla en god kvalitet inom fritidsgårdsverksamheten för funktionshindrade. Nämnden ges, i och med budget 2016, förutsättningar att hantera dessa resursbehov.
- Peng fastställs för särskilt boende, demensdagvård, hemtjänst och funktionshindrade enligt bilaga 7.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd

Nämnden ansvarar för att med utgångspunkt från fullmäktiges riktlinjer samt regler i plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen med tillhörande lagstöd inom verksamhetsområdet pröva frågor om anmälningar/ansökningar till bygglov, enskilda avloppsanläggningar, strandskydd mm. Nämnden ska även utföra fortlöpande tillsyn av regelefterlevnaden inom området.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	30 869	29 920	30 219	30 552
Intäkter	-23 141	-23 372	-23 606	-23 842
Summa netto	7 728	6 548	6 613	6 679
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		-1 180	65	66
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		-15,3%	1 %	1 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	30 869	-23 141	7 728
Förändringar enl kommundirektörens förslag	-949	-231	-1 180
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	296	-231	65
Rameffekt reviderad budget	-245		-245
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring rådgivning avlopp/hållbart byggande	-1 000		-1 000
Kommundirektörens förslag till budget 2016	29 920	-23 372	6 548

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	29 920	-23 372	6 548
Förändringar enl kommundirektörens förslag	299	-234	65
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	299	-234	65
Kommundirektörens förslag till ram 2017	30 219	-23 606	6 613

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	30 219	-23 606	6 613
Förändringar enl kommundirektörens förslag	302	-236	66
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	302	-236	66
Kommundirektörens förslag till ram 2018	30 522	-23 842	6 679

Kommentarer till driftbudget

- Ramen för bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden höjs med 1 procent. I budget 2014-2015 avsattes 1 mnkr för rådgivning för enskilda avlopp och hållbart byggande (engångsanslag). I linje med tidigare flerårsplan utgår dessa projektmedel i och med budget 2016.

Teknisk nämnd

Nämnden ansvarar för drift och nyanläggning beträffande renhållning, VA-verksamhet, väghållning, operativa trafik- och lokala kollektivtrafikfrågor, samt skötsel av skogs- och parkmark mm. Nämnden ansvarar också för de fastigheter som har kommunala anläggningar/verksamhetslokaler. Nämnden ska arbeta för att bredda utbudet av utförare i kommunen, privat-, förenings- och kommunalt drivna.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF-Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	230 023	242 556	245 981	247 431
Intäkter	-202 523	-217 316	-219 489	-221 684
Summa netto	27 500	25 240	26 493	25 748
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		-2 259	1 253	-745
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		-8,2 %	5,0 %	-2,8 %

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	230 023	-202 523	27 500
Förändringar enl kommundirektörens förslag	12 534	-14 793	-2 259
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 364	-2 152	212
Rameffekter av reviderad budget 2015	6 469	-12 641	-6 172
Ramförstärkning	3 800		3 800
<i>Varav tillfälliga beslut:</i>			
Återföring underhåll lekplatser	-100		-100
Kommundirektörens förslag till budget 2016	242 556	-217 316	25 240

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	242 556	-217 316	25 240
Förändringar enl kommundirektörens förslag	3 426	-2 173	1 252
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 426	-2 173	252
Flygfotografering	1 000		1 000
Kommundirektörens förslag till ram 2017	245 982	-219 489	26 492

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	245 982	-219 489	26 492
Förändringar enl kommundirektörens förslag	1 450	-2 195	-745
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Återföring flygfotografering	-1 000		-1 000
Tillägg lön och inflation	2 450	-2 195	255
Kommundirektörens förslag till ram 2018	247 431	-221 684	25 748

Kommentarer till driftbudget

- Tekniska nämndens budget räknas upp med generellt 1 procent. Därutöver medges nämndens skattefinansierade verksamhet en förstärkning av ramen för 2016 med sammanlagt netto 3,8 mnkr. Tillskottet ger utrymme för ökade drift- och kapitalkostnader, bl a kopplat till utbyggnaden av gång- och cykelvägar.
- Engångsanslag för underhåll av lekplatser 2015 utgår 2016.
- Ansvar för kommunens verksamhetslokaler ligger från 2015 hos tekniska nämnden. Nämnder och verksamheter betalar internhyra för sitt lokalutnyttjande. En översyn av hyressättningen gjordes inför 2013, bl a för att uppmuntra ett effektivt lokalutnyttjande. Efter tre år, år 2016, revideras internhyrorna.
- Budget 2016 för fastigheter, netto, kvarstår på 2015 års nivå, d v s intäkterna ska överstiga kostnaderna med 18,8 mnkr. Detta är effekten av krav på kostnadsanpassning (budget 2014) samt förändrade redovisningsprinciper.

Taxefinansierad verksamhet

Den taxefinansierade verksamheten finansieras direkt av brukarna. Budget för år 2016 presenteras nedan. De årliga över- respektive underskotten ackumuleras i verksamheternas balansräkningar.

Vatten och avlopp (VA), taxefinansierad

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	99 184	109 417	111 531	119 149	127 149
Intäkter	-101 226	-104 095	-106 803	-115 689	-124 687
Summa netto	-2 042	5 322	4 634	3 461	2 462

Kommentarer till driftbudget

- Utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp är starkt prioriterad, inte minst av miljöskäl. Under 2016-2018 höjs investeringstakten, sammanlagt investeras för 578 mnkr under treårsperioden.
- Ekonomin för utbyggnaden är beroende av utbyggnadstakten och ränteläget. En snabb utbyggnad av de centrala delarna av Gustavsberg gynnar VA-ekonomin påtagligt. Räntekänsligheten är central då investeringarna finansieras via lånat kapital. VA-verksamheten visade ett överskottskott om 2,0 mnkr i bokslut 2014, därmed är det ackumulerade resultatet vid ingången av 2015 ett underskott om 5,9 mnkr. Även 2015 och 2016 förväntas underskott, enligt prognos i storleksordningen 5 mnkr årligen, därefter sjunker underskotten.
- VA-ekonomin är en av de viktigaste delarna av Värmdö kommuns ekonomi att fokusera på just nu. Kommunen har varit införstådd, sedan flera år tillbaka, att det kommer att bli några år med underskott. Det gäller att se till att intäktssidan, relaterat till flera abonnenter, växer i önskvärd takt.
- Taxorna inom VA, såväl brukningstaxa som anläggningsavgift, höjs med 1,0 procent år 2016.

Renhållning och Slam (RH), taxefinansierad

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	80 228	65 039	73 309	74 628	78 174
Intäkter	-59 610	-58 000	-71 616	-76 857	-76 857
Summa netto	20 618	7 039	1 694	1 316	1 316

Kommentarer till driftbudget

- Renhållningsverksamhetens årliga resultat ackumuleras i balansräkningen. 2014 redovisades ett underskott om 20,6 mnkr. Därmed vändes ett ackumulerat överskott till ett underskott på – 5,3 mnkr.

Näringslivsnämnd

Näringslivsnämnden är finansieringsnämnd, myndighetsnämnd och ansvarar för kundval och utförande av verksamhet inom områdena SFI, integration, arbetsmarknad, näringsliv och vuxenutbildning.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF-Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018
Kostnader	55 299	64 216	64 858	65 507
Intäkter	-28 002	-27 944	-28 223	-28 505
Summa netto	27 297	36 273	36 635	37 002
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		8 976	362	367
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		32,9 %	1,0 %	1,0 %

Specifikation till beslutad driftbudget

Driftbudget 2016 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2015	55 299	-28 002	27 297
Förändringar enl kommundirektörens förslag	8 917	58	8 975
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	586	-277	310
Rameffekter av revidering budget 2015	3 666		3 666
Ramförstärkning	5 000		5 000
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring utredning rehabiliteringsinsatser	-335	335	0
Kommundirektörens förslag till budget 2016	64 216	-27 944	36 273

Ram 2017 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till budget 2016	64 216	-27 944	36 273
Förändringar enl kommundirektörens förslag	646	-279	363
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	642	-279	363
Kommundirektörens förslag till ram 2017	64 858	-28 223	36 635

Ram 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens förslag till ram 2017	64 858	-28 223	36 632
Förändringar enl kommundirektörens förslag	649	-282	366
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg inflation	649	-282	366
Kommundirektörens förslag till ram 2017	65 507	-28 505	37 002

Kommentarer till driftbudget

- Näringslivsnämndens budget räknas upp generellt med 1 procent jämfört med 2015. Därutöver medges nämnden en förstärkning av ramen med 5,0 mnkr. Nämnden har att inom sin ram överväga prioritering av bl a arbetsmarknad och integration, unga vuxna, yrkeshögskoleutbildning samt lärlingsutbildning.
- Nämnden kommer senare under 2015 att ta ställning till former för resursfördelning avseende vuxenutbildningen. I avvaktan på detta avstår förvaltningen i nuläget från att lägga förslag till skolpeng/ersättning för vuxenutbildningen.

Finansförvaltning – centrala åtaganden

Resultatbudget (mnkr) - = kostnad	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2016/2015
Nämndernas nettokostnader	-1 863,8	-1 947,5	-2 027,7	-80,3
Centrala åtaganden (finansförvaltning)	-1,3	5,3	-11,7	-17,0
Verksamhetens kostnader	-1 865,2	-1 942,0	-2 038,9	-97,3
Skatteintäkter	1 770,1	1 862,9	1 970,2	107,2
Bidrag och avgifter utjämningsystem	173,6	164,4	166,8	2,4
Finansnetto	-30,9	-38,5	-38,5	0,0
Årets resultat	47,6	46,6	59,0	12,3

Nedan följer specifikationer för finansförvaltningen och kortare beskrivningar av vissa poster.

Centrala åtaganden (mnkr)	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2016/2015
Pensionsutbetalningar, premier, mm	-22,7	-25,5	-28,5	-3,0
Pensionsskuldsförändring	-1,6	-6,0	-6,4	-0,4
Löneskatt mm	-2,2	-8,5	-8,3	0,2
Återbetalning AFA-premier	25,8	0,0	0,0	0,0
Fastighetsskatt och övriga kostnader	0,6	-1,0	-2,0	-1,0
Internränta	57,8	50,5	47,0	-3,5
Riskpremie fastigheter	0,0	20,0	20,0	0,0
Övriga intäkter	0,5	1,0	1,0	0,0
Statsbidrag maxtaxa och kvalitetsbidrag	20,3	19,6	19,6	0,0
Infrastrukturstöd för skärgården	-6,3	-6,5	-6,6	-0,1
Vinster mark-/fastighetsförsäljning	33,4	0,0	0,0	0,0
Centrala Gustavsberg	-7,8	-1,5	-1,5	0,0
Driftbidrag Gustavsbergbadet	-11,4	-9,8	-9,0	0,8
Driftbidrag Porslinsmuseet	-2,8	0,0	0,0	0,0
Centralt avsatt utrymme, volymer	0,0	-14,0	-22,0	-8,0
Centralt avsatt utrymme, konjunktur mm	0,0	-13,0	-15,0	-2,0
Centrala åtaganden	83,6	5,3	-11,7	-17,0

Pensioner

Posten *pensionsutbetalningar, premier mm* avser löpande utbetalningar av tjänstepensioner till tidigare anställda numera pensionerade, i första hand pensioner intjänade före 1998. Från år 1998 har kommunens pensionsåtagande till större delen hanterats genom den sk individuella delen, som utbetalas årligen i takt med att pensionerna intjänas (betalas via det sk PO-pålägget som belastar alla verksamheter).

Den pensionsskuld som redovisas i kommunens balansräkning omfattar enbart intjänade pensioner, på löner över 7,5 basbelopp, från och med år 1998. Förändringen av denna pensionsskuld belastar i huvudsak verksamheten via PO-pålägget, men det PO-pålägget inte täcker redovisas på finansförvaltningen under

rubriken *Pensionsskuldsförändring*. Den allra största delen av kommunens nuvarande pensionsåtaganden intjänades före 1998 och uppskattas till 592 mnkr. Enligt rådande redovisningspraxis ligger denna post helt utanför balansräkningen.

Internränta

Kommunen tillämpar sedan ett flertal år tillbaka den internränta som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) rekommenderar. Över tid har rekommendationen huvudsakligen baserats på en prognos för den långa statsobligationsräntan. Internräntan uppgår 2015 till 2,5 %.

SKL har under senare tid understrukt att det exceptionellt låga ränteläget har varit svårprognosticerat. Mot denna bakgrund har SKL aviserat en översyn av metoden för att föreslå internränta, tanken är att återkomma i frågan hösten 2015.

SKL har emellertid ändå meddelat att enligt hittillsvarande beräkningsmetod blir den föreslagna internräntan för 2016 2,4 %. Nivån ligger relativt nära den nuvarande genomsnittliga räntenivån för Värmdö kommuns externa upplåning. Mot denna bakgrund och att SKL:s eventuella nya metod inte offentliggörs förrän till hösten väljer Värmdö kommun att tillämpa 2,4 % internränta år 2016.

Mer om principerna kring internräntan återfinns i avsnittet Ekonomistyrningsprinciper.

Riskpremie fastigheter

I budgeten finns avsatt, under kommunstyrelsen, en särskild riskpremie om 20 mnkr avseende fastigheter. Utrymmet balanseras av en central intäkt på finansförvaltningen. Riskpremien hålls avskild från de internhyror som debiteras verksamheten och får ses som en reserv för exempelvis vakanser i lokalutnyttjandet och en framtida ränteuppgång.

Centralt avsatt utrymme

Kommunfullmäktige garanterar volymerna inom flertalet tunga verksamhetsområden genom pengsystem. Mot denna bakgrund är det viktigt att ha en beredskap för det fall att utvecklingen inte blir som planerat. I ett läge när befolkningstillväxten tilltar ökar osäkerheten i bedömningarna, mot denna bakgrund avsätts 22 mnkr i volymreserv.

Vidare budgeteras en konjunkturreserv på 15 mnkr, vilket ger en beredskap för osäkerheten på företrädesvis intäktssidan kopplad till prognosen för skatteintäkterna.

Infrastrukturstöd skärgården

Infrastrukturstödet för skärgården omfattar merkostnader för både förskole- och skolenheter. Anslaget budgeteras centralt men genom successiv överföring av medlen under löpande budgetår disponeras dessa i praktiken av resultatenheterna i skärgården. Stödet räknas upp med samma index som nämndernas driftbudgetar.

Markförsäljning

Kommunen räknar inte med vinster av markförsäljning i budgetsammanhang. I den mån mark eller fastigheter avyttras, ska vinsten från dessa användas till att minska

låneskulden, inte för att täcka kommunens driftskostnader. Dessa inkomster blir därmed inte en post att räkna med i kommunens driftbudget.

Framtidens Gustavsberg

Den ekonomiska planeringen för Framtidens Gustavsberg framgår av bilaga 6b. På finansförvaltningen budgeteras netto 1,5 mnkr för att täcka projektets administrativa kostnader mm, som inte kan belasta de olika delprojekten.

Koncernbidrag

Sedan drygt ett år tillbaka finns en aktiebolagsrättslig underkoncern till kommunkoncernen där kommunens helägda bolag ingår, moderbolag är Kommunhuset i Värmdö AB. Ett av dotterbolagen, Gustavsbergbadet AB, bedöms erfordra fortsatt driftbidrag. I budgetförslaget reserveras medel för driftbidrag 2016, 9,0 mnkr, 0,8 mnkr lägre än bidraget 2015.

Skatteintäkter

Skatteintäkter (mnkr)	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2016/2015
Kommunalskatt	1 774,4	1 862,9	1 968,2	105,2
Skatteväxling hemsjukvård	0,0	0,0	2,0	2,0
Skatteavräkning	-4,3	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	1 770,1	1 862,9	1 970,1	107,2

Förvaltningen har inte tagit ställning till frågan om eventuell förändring av kommunens skattesats 2016. Skatteintäkterna beräknas således i princip utifrån oförändrad kommunalskatt. Dock beaktas aviserad skatteväxling med Stockholms läns landsting med anledning av huvudmannaskapsförändring rörande hemsjukvård för LSS. Skatteväxlingen uppgår till 2 öre, således beräknas skatteintäkterna 2016 med utgångspunkt från en skattesats om 19,93 kr.

Osäkerheten kring skatteintäkterna är beroende av framför allt två faktorer, skattekraftstillväxten och befolkningsutvecklingen. Upplysningsvis motsvarar 1 procents förändring av skatteunderlaget ca 20 mnkr. Beräkningarna avseende skattekraftstillväxten grundas på den prognos som presenterades av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i slutet av april 2015. Prognosen innebär en ökning på 5 procent 2015 och 5,4 procent 2016.

Invånarantalet den 1 november 2015 är avgörande för skatteintäkterna 2016. Intäkterna i budgeten, både skatteintäkter och utjämning, är beräknade utifrån en befolkningsökning på 500 invånare på årsbasis. Kommunens befolkningsprognos indikerar en snabbare ökningstakt, metoden att beräkna skatteintäkterna utifrån en lägre siffra är en beprövad försiktighetsåtgärd.

Skatteutjämning och statsbidrag

Bidrag och avgifter utjämningssystem (mnkr)	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2016/2015
Inkomstutjämningsbidrag	14,0	13,8	20,1	6,3

Kostnadsutjämningsbidrag	95,6	94,8	100,3	5,5
Regleringsposten	9,2	3,7	-9,7	-13,4
Strukturbidrag	4,1	4,2	4,2	0
LSS-utjämning	-35,0	-45,8	-40,1	5,7
Kommunal fastighetsavgift	85,6	93,7	91,9	-1,8
Summa bidrag/avgifter utjämningsystem	173,6	164,4	166,7	2,3

Skatteutjämningen i kommunsektorn består i huvudsak av komponenterna *statligt inkomstutjämningsbidrag* och *kostnadsutjämning*. Inkomstutjämningsbidraget syftar till att garantera samtliga kommuner en viss inkomstnivå i förhållande till riksgenomsnittet. Kostnadsutjämningen handlar om omfördelning mellan landets kommuner baserad på kommunernas beräknade strukturstukostnader för olika verksamheter.

Värmdö kommun är nettobidragstagare i såväl inkomst- som kostnadsutjämningen, utfallet förstärks år 2016 jämfört med 2015. Bidraget från kostnadsutjämningen 2016 inkluderar en viss ytterligare positiv effekt av den reform av utjämningsystemet som genomfördes år 2015.

Den yttre ramen för statsbidrag och skatteutjämning i landet sätts av den ram staten avsätter för nettobidrag till kommunerna. Om summan av samtliga ut- och inbetalningar i systemet minus inbetalda avgifter blir lägre än detta belopp betalas resterande belopp ut generellt (per invånare) till kommunerna i form av *regleringsposten*. Omvänt får kommunerna betala en regleringsavgift till staten om nettosumman av in- och utbetalningar överstiger den ram staten satt för sektorn. Att regleringsposten är negativ beror också på att Alliansens budget innehöll minskningar av anslaget som motsvaras av minskade kostnader/ökade intäkter för kommunerna i form av nedsatta sociala avgifter för unga och ändrat grundavdrag för pensionärer. Sedan har regeringen aviserat att de sociala avgifterna för unga ska höjas. Eftersom anslaget för kommunalekonomisk utjämning inte får ändras under innevarande år, införs ett särskilt bidrag under som compensation för att kostnaderna kommer att öka. Detta är bakgrunden till Värmdö kommuns intäkt/kostnad avseende regleringsposten kan svänga ganska kraftigt från år till år.

För insatser enligt LSS (lagen om stöd till funktionshindrade) tillämpas ett separat nationellt utjämningsystem. Värmdö är en av de kommuner som betalar in pengar i systemet, kommunens kostnader har mestadels ökat från år till år. 2016 sjunker dock kostnaden med 5,7 mnkr.

Finansnetto

Finansnetto (mnkr)	Bokslut 2014	KF Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2016/2015
Finansiella intäkter	7,2	5,5	5,5	0,0
Finansiella kostnader	-38,1	-44,0	-44,0	0,0
Finansnetto	-30,9	-38,5	-38,5	0,0

Budgeten för kommunens finansnetto ligger kvar på 2015 års nivå. Visserligen planeras omfattande investeringar, som kräver lånefinansiering, samtidigt kan förväntas ett relativt lågt ränteläge ytterligare ett tag framöver. Eventuella framtida beslut om försäljning av kommunens/koncernens tillgångar kan komma att föranleda en revidering av budgeten.

Ekonomistyrning, budgetregler

Processen efter fullmäktiges beslut

Den av fullmäktige beslutade budgeten är en rambudget. Respektive nämnd ska senast i december 2015 fastställa en detaljbudget för verksamhetsåret. Det är viktigt bl a för att ge såväl kommunal som enskild produktion förutsättningar att kunna planera sin verksamhet.

Respektive nämnd ska fastställa effektmål för verksamheten. Den politiska behandlingen i kommunstyrelse och kommunfullmäktige av budgetförslaget kan leda till ytterligare direktiv för nämndernas detaljbudgetarbete.

Driftbudget

Respektive nämnd får omdisponera medel inom sitt ansvarsområde om beslutet inte avviker från fullmäktiges beslut. Om en nämnd önskar utnyttja det utrymme som avsatts för volymökningar för annat ändamål ska frågan prövas av fullmäktige.

Minst en gång under löpande budgetår görs en budgetrevidering, varvid hänsyn tas till bl a ny befolkningsprognos med ändrade volymbedömningar.

Brutto- och nettobudget

Varje nämnds budget är angiven både brutto och netto (=kostnader minus intäkter). Respektive nämnd har att hålla sig inom budgetramen, både brutto och netto,

Nettobudgeten ska alltid hållas. Avvikelse mot principen att hålla bruttobudget kan däremot förekomma, i det fall det föranleds av resultatenheter som är intäktsfinansierade.

Volymförändringar

En viktig grund för fördelningen av kommunens skattemedel är prognoserna för behovsutvecklingen inom kärnverksamheterna. Det faktum att fullmäktige fattar beslut om *peng* på ett antal områden innebär att fullmäktige tar på sig volymansvaret för dessa områden. Budgetramarna är beräknade med utgångspunkt från angivna pengnivåer samt prognostiserade volymer. Fullmäktiges volymansvar omfattar samtliga de pengnivåer som framgår av bilaga 7. **Peng.**

Volymerna stäms av vid tre tillfällen:

- När budgeten fastställs
- När den reviderade budgeten behandlas (våren budgetåret)
- I bokslutet

Även andra delar av den kommunala verksamheten, än de som finansieras med peng, påverkas av volymrelaterade förändringar. Dessa förändringar måste också

kunna beaktas i fördelningen av resurser; den hanteringen sker i allmänhet med prövning i varje enskilt fall i budgetprocessen.

Investeringar

Investeringsbudgeten anges både som rambudget och budget för specifika investeringsobjekt. I detaljbudgetarbetet ska respektive nämnd fördela ramen på specifika investeringsobjekt. I de fall fullmäktige har preciserat investeringar på objektsnivå är investeringsanslagen bundna på denna nivå, ändringar kräver således i dessa fall fullmäktigebeslut.

Principen att nämnderna inte automatiskt kompenseras för förändrade kapitaltjänstkostnader (se nedan) är i sig begränsande för investeringsnivån. Resultatenheter äger rätt att investera men tilldelas mot denna bakgrund inte några specifika investeringsmedel i budgeten.

Såsom huvudprincip tas enskilda investeringar upp i budgeten till hela sitt belopp det år investeringen förväntas påbörjas, oavsett om arbetet med investeringen beräknas pågå under flera budgetår.

För redovisning av investeringar gäller regler och principer från gällande lagstiftning på området och god redovisningssed. Dessutom gäller i Värmdö en beloppsgräns, en enskild investering ska uppgå till lägst ett halvt prisbasbelopp (2015 innebär detta 22 250 kr).

Investeringsmedel överförs mellan budgetåren genom beslut av fullmäktige i anslutning till bokslut.

Kapitaltjänstkostnader

Investeringar leder till driftkostnadskonsekvenser, bl a i form av kapitaltjänstkostnader (avskrivning och intern ränta). I driftbudgetramarna finns historiskt ett utrymme för kapitaltjänstkostnader, verksamheten kompenseras dock inte automatiskt för kapitaltjänstkostnadernas fluktuationer över tiden. Det innebär att respektive nämnd eller resultatenhet måste i sin planering (driftbudgeten) ta hänsyn till förväntade förändrade kapitaltjänstkostnader.

Till och från sker riktade investeringssatsningar, utifrån politiska prioriteringar. I sådana fall kan det vara motiverat att berörd nämnd helt eller delvis kompenseras för de ökade kapitalkostnaderna. Det prövas av fullmäktige i varje enskilt fall, liksom effekter av att internräntan årligen justeras.

OH-kostnader

I Värmdö kommun är ledningsstödet anslagsfinansierat och servicefunktionerna, verksamhetsstödet, bekostas av samtliga verksamheter genom en så kallad overheadkostnad (OH). Vid införandet av fördelning av OH-kostnader (år 2008) komplementerades samtliga nämnder och enheter för OH-påslagets ekonomiska effekter.

De centrala OH-kostnaderna motsvaras av service från centrala funktioner rörande PA-service, ekonomiadministration, upphandling, IT, televäxel mm. Detta OH-påslag är 2016 **1,7 procent** för resultatenheter och **1,8 procent** för övriga. Vidare betalar resultatenheterna ett särskilt OH-påslag, **1,2 procent**, avseende ledning, administration och service inom respektive sektor med koppling till den kommunala produktionen. Resultatenheterna betalar därmed ett sammanlagt OH-påslag på **2,9 procent**. Framdeles kommer att göras en översyn av modellen med OH-påslag.

Uppföljning

Nämndernas ansvar för att uppnå uppsatta mål, utföra givna uppdrag och följa budgetramarna är grundläggande för styrningen av kommunen. För det krävs uppföljning av mål, ekonomi, volymer och uppdrag från kommunfullmäktige. All uppföljning, oberoende av på vilken nivå i organisationen den görs, utgör utgångspunkt för aktiva åtgärder för att komma till rätta med eventuella avvikelser.

Såväl mål som medel ska följas upp under löpande budgetår. En samlad uppföljning för kommunen sker dels i en delårsrapport (per 30/6), dels i tre budgetuppföljningsprognoser (per 31/3, 30/6 och 30/9). Delårsrapporten avser såväl kommunen som de kommunägda bolagen (koncernredovisning).

Resultatbalansering

En av grundpelarna i kommunens regler för resultatenheter är att dessa ska ta ansvar för respektive enhets ekonomiska resultat och föra det med sig mellan åren. De ackumulerade över- och underskotten öronmärks som en del av kommunens egna kapital. Ackumulerade överskott, som balanseras, begränsas till 5 procent av respektive enhets budgeterade bruttokostnader det aktuella året. Mot bakgrund av att det nu är första året på en ny mandatperiod kommer principer och tillvägagångssätt för resultatbalansering att tas upp till ny politisk prövning hösten 2015.

De taxefinansierade verksamheterna Vatten och avlopp samt Renhållning balanserar till fullo det ekonomiska resultatet över åren och har helt egen resultat- och balansräkning.

För resten av den kommunala organisationen sker inte någon resultatbalansering av nämndernas ekonomiska resultat. För fleråriga driftprojekt kan dock balansering ske; prövning sker från fall till fall.

Startbidrag

Nya enheter, oavsett anordnare, inom förskola och grundskola ges möjlighet till ett startbidrag. Startbidraget uppgår till en extra månads skolpeng och utbetalas till större delen (80 procent) tre månader före planerad driftstart med en avräkning sex månader efter driftstart.

Bidraget utgår endast till *nya* enheter och således inte för utökning av enhet, omorganisation eller flytt av enhet. Med ny förskola avses ny enhet, för vilken nämnden i särskild ordning utser anordnare. Bidraget utgår i relation till det nettotillskott av platser som tillförs. Med nettotillskott avses effekten av den nya

enhetens tillskott, minskat i förekommande fall med det antal platser anordnaren sänker kapaciteten med vid annan förskola.

Investeringsbudget 2016, ramar för 2017-2018

Investeringsbudgeten anges både som rambudget och budget för specifika investeringsobjekt. I detaljbudgetarbetet ska respektive nämnd fördela ramen på specifika investeringsobjekt.

Exploateringsprojekt redovisas separat, där beräknade utgifter och inkomster fördelas över tiden. Budgeten för exploateringsprojekt ligger under kommunstyrelsen.

Tekniska nämnden ansvarar för verksamhetslokaler. För att möta bedömda behov fastslås lokalförsörjningsplan enligt bilaga, där bl a följande kan noteras:

- Ramen för reinvesteringar i fastigheter uppgår till 35 mnkr årligen.
- För energiåtgärder avsätts 9 mnkr 2016, ytterligare energiinvesteringar planeras åren därefter.
- Behovet av högstadieplatser i Gustavsbergssområdet ökar i framtiden, bl a till följd av exploateringen i Porslins kvarteren. Renovering av Farstavikens skola/Kvarnberget genomförs, vilket medför att antalet platser i mellan- och högstadiet utökas till ca 700. För att möjliggöra fortsatt verksamhet genomförs renoveringen etappvis. Sedan tidigare har anslagits 162 mnkr för renoveringen. Därutöver avsätts för objektet i budget 2016 under Utbildningsnämnden 15 mnkr för övriga investeringar, i första hand inventarier.
- För upprustning av Ekedalsskolan anslås i budget 2016 80 mnkr. Därutöver avsätts för objektet i budget 2017 under utbildningsnämnden 7,5 mnkr för övriga investeringar, i första hand inventarier.
- 5 mnkr satsas årligen under perioden 2016-2018 för att förbättra den yttre miljön på kommunens skolor.
- För iordningställande av Kattholmen med bryggor och gästhamn etc. avsätts 20 mnkr 2015, för ytterligare investeringar upptas 20 mnkr 2016.
- 3 mnkr satsas årligen under perioden 2016-2018 på tillgänglighetsanpassningar av verksamhetslokaler.
- På Djurö görs investering i ett nytt trygghetsboende/särskilt boende med 65 platser, 100 mnkr avsätts för investeringen.
- I Brunn planeras ett nytt särskilt boende, inriktningen är att det byggs och tillhandahålls av annan än Värmdö kommun och att kommunen förhyr. Följaktligen har objektet inte tagits upp i kommunens investeringsplan.
- Övertagande av Ekvallens idrottsanläggning från Ekvallen Värmdö AB, övervägs, köpesumman kan beräknas till i storleksordningen 20 mnkr.

60,8 mnkr avsätts under 2016-2018 till den fortsatta utbyggnaden av gång- och cykelvägar. Statlig medfinansiering har sökts från Trafikverket motsvarande 2,7 mnkr av kostnaderna.

Satsningen på att reparera de kommunala vägarna fortsätter. Under perioden 2016-2018 avsätts 13,5 mnkr för detta.

Inför 2017 avsätts 15 mnkr för Trafiklösning Hemmesta samt 20 mnkr för Infartsparkering Grisslinge.

Inom renhållningsverksamheten finns sedan tidigare avsatt 36 mnkr för Återvinningscentral Ekobacken/Kretsloppscentral Kil, ytterligare 44 mnkr avsätts 2016-2017.

VA-verksamhetens investeringar redovisas enligt beräknad åtgång respektive år. Detta för att undvika att belopp rullas från år till år. I budgeten ingår beräknade inkommande anslutningsavgifter som begränsar upplåningsbehovet. Investeringarna 2016 beräknas totalt till brutto 188,9 mnkr, varav 74,9 mnkr förväntas täckas av anslutningsavgifter.

Kommunen satsar på fortsatt utbyggnad av konstgräsplaner i kommunen genom att anlägga konstgräs på Farstaborg, 9 mnkr. Det ökar barn och ungas tillgång till platser för sport, lek och spontanidrott i det växande Gustavsbergsområdet.

Investeringsbudget 2016 och ramar för 2017-2018

tkr	Kvar från 2014	Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018	2016- 2018
Lokalförsörjningsplan	69 400	180 000	272 000	53 000	53 000	378 000
KOMMUNEN exkl taxefinansierad verksam	347 700	82 520	118 525	113 850	79 450	296 825
KOMMUNEN taxefinansierad verksamhet	94 600	102 828	119 614	147 824	93 975	361 413
Exploatering, netto			345	24 095	19 626	44 066
TOTALT		365 348	510 484	338 769	246 051	1 080 304

Lokalförsörjningsplan

tkr	Kvar från 2014	Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018	2016- 2018
Verksamhetslokaler						
Reinvesteringar fastigheter		35 000	35 000	35 000	35 000	105 000
<i>varav plan u-håll som blir investering</i>			9 500	9 500	9 500	28 500
Energiåtgärder		10 000	9 000	10 000	10 000	29 000
Ombyggnad Kvarnbergsskolan		75 000				
Ekedalsskolan			80 000			80 000
Djurö trygghetsborende			100 000			100 000
Återköp idrottsplats			20 000			20 000
Förskola		35 000				
Yttre miljö skolor		5 000	5 000	5 000	5 000	15 000
Kattholmen		20 000	20 000			20 000
Tillgänglighetsanpassningar			3 000	3 000	3 000	9 000
TOTALT FASTIGHETSINVESTERINGAR	69 400	180 000	272 000	53 000	53 000	378 000

Investeringsbudget 2016 och ramar för 2017-2018

tkr	Kvar från 2014	Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018	Summa 2016-2018
Kommunstyrelse	293 500	59 200	53 000	45 500	43 500	142 000
Investeringsram IT		2 000	2 000	2 000	2 000	6 000
Investeringsram mark och exploatering		40 000	40 000	40 000	40 000	120 000
Pilhamn			7 500			7 500
Myttinge			2 000	2 000		4 000
Hemmesta sjöäng		200	0			0
Naturreservatsstrategi		1 500	0			0
Detaljplan egen mark		1 000	1 000	1 000	1 000	3 000
Naturreservat			500	500	500	1 500
Föreningshus Ingarö idrottsplats		14 500	0			0
Teknisk nämnd	41 400	19 500	38 525	65 350	32 950	136 825
Reinvesteringar kommunala vägar		5 500	4 500	4 500	4 500	13 500
Cirkulationsplats Mölnvik			6 000			6 000
Tillgänglighetsanpassningar busshållplatser		2 000	5 260	2 000	2 000	9 260
Statlig medfinansiering			-1 565	-600	-600	-2 765
Trafiklösning Hemmesta			0	15 000		15 000
Infartsparkering Grisslinge			0	20 000		20 000
Gång- och cykelvägar			18 200	14 400	17 000	49 600
Gång- och cykelvägar, kommunala vägar			1 160	5 000	5 000	11 160
Statlig medfinansiering			-2 080	-2 000	-2 000	-6 080
Belysningsarmaturer		1 000	1 000	1 000	1 000	3 000
Trafiksäkerhetsåtgärder		3 000	3 000	3 000	3 000	9 000
Utbyggnad elladdstolpar		500	0			0
Övriga investeringar skattekollektiv		7 500	3 050	3 050	3 050	9 150
Vård- och omsorgsnämnd	900	820	0	0	0	0
Förnyelseinventarier Slottsoalen		820				
Utbildninganämnd			15 000	7 500	0	22 500
Inventarier mm. Kvarnbergsskolan			15 000			15 000
Inventarier mm. Ekedalsskolan				7 500		7 500
Kultur- och fritidsnämnd	12 800	3 000	12 000	3 000	3 000	18 000
Ram för idrotts-, fritids-, och kulturanlägg		3 000	3 000	3 000	3 000	9 000
Konstgräs Farstaborg		0	9 000			9 000
TOTALT KOMMUNEN	347 700	82 520	118 525	113 850	79 450	296 825

Investeringsbudget 2016 och ramar för 2017-2018

Kommunen taxefinansierad verksamhet

tkr	Kvar från 2014	Budget 2015	Budget 2016	Ram 2017	Ram 2018	2016- 2018
Renhållning	10 500	1 200	5 700	39 700	700	46 100
Direktinvesteringar		700	700	700	700	2 100
Kretsloppscentral Kil			5 000	39 000		44 000
Reinvestering ÅVC skärgård		500				0
VA	84 100	101 628	113 914	108 124	93 275	315 313
Direktinvesteringar		850	1 350	1 350	1 350	4 050
Driftövervakning		500	1 800	500	500	2 800
Reningsverk		2 000	4 000	0	7 000	11 000
Vattenverk		3 300	500	750	13 000	14 250
Dagvatten		3 500	9 700	7 500	3 000	20 200
Utbyggnad huvudledningar		40 300	40 300	46 500	38 700	125 500
VA-exploateringar		150	4 000	4 000	0	8 000
Pumpstationer		7 600	12 100	1 100	1 100	14 300
Utbyggnad framtida avloppsförsörjning		4 000	2 000	0	0	2 000
VA-utbyggnad		89 000	113 100	138 500	125 800	377 400
VA-utbyggnad inkomst anslutningsavgifter		-49 572	-74 936	-92 076	-97 175	-264 187
TOTALT KOMMUNEN TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET		102 828	119 614	147 824	93 975	361 413

VA-verksamhetens investeringar redovisas enligt åtgång respektive år. Inkluderat är även beräknad periodiserad anslutningsavgift som minskar upplåningsbehovet.

Investeringsbudget 2016 och ramar för 2017-2018

	Avslut, År-Månad		Förbrukat, tom 2014	Resterande budget, tom 2015	Budget 2016	Utblick 2017	Utblick 2018	Utblick 2019 och framåt	Totalt
Brunns centrum-område	dec-19	Netto	5 501	29 868	0	22 520	5 270	-42 340	20 819
inklusive:		<i>Utgifter</i>	5 501	29 868	0	22 885	5 635	0	63 889
infartsparkering Näsuddsvägen		<i>Inkomster</i>	0	0	0	-365	-365	-42 340	-43 070
Väg 646, trafiksäkerhetsåtgärder									
Vargbacken seniorboende	dec-16	Netto	3 234	18 916	-300	0	-150	-48 465	-26 765
		<i>Utgifter</i>	3 234	18 916	2 400	0	0	0	24 550
		<i>Inkomster</i>	0	0	-2 700	0	-150	-48 465	-51 315
Östra Mörtån	dec-18	Netto	307	6 356	0	0	0	0	6 663
		<i>Utgifter</i>	307	7 903	5 821	5 105	150	150	19 436
		<i>Inkomster</i>	0	-1 547	-5 821	-5 105	-150	-150	-12 773
Stavsnäs 1:562 m.fl.	dec-30	Netto	0	0	345	575	8 706	0	9 626
Hamn, boende och marina		<i>Utgifter</i>	0	0	345	575	8 706	0	9 626
		<i>Inkomster</i>	0	0	0	0	0	0	0
Munkmora 1:46, 4:2 m. fl.	dec-20	Netto	0	0	300	1 000	5 800	0	7 100
		<i>Utgifter</i>	0	0	300	1 000	5 800	0	7 100
		<i>Inkomster</i>	0	0	0	0	0	0	0
Summa netto			9 042	55 140	345	24 095	19 626	-90 805	17 443

Brunns centrum-område:

Utveckling av Brunn centrum inklusive anläggande av torg, parkering och lokalgata. Beräknade intäkter består av tomträttsavgäld på 365 tkr om året i 60 år. Projektet inkluderar även infartsparkering vid Näsuddsvägen samt trafiksäkerhetsåtgärder på väg 646.

Vargbacken:

Detaljplan för seniorboende inklusive ombyggnad av Entreprenadvägen. Beräknade intäkter består av tomträttsavgäld på 300 tkr om året i 60 år.

Östra Mörtån:

Nytt exploateringsområde för bostadsändamål inklusive kommunal lokalgata och infartsparkering. Inkomster beräknas inflyta i form av gatukostnadsersättning och planavgifter.

Stavsnäs 1:562 m.fl.:

Syftet med planen är i första hand att Stavsnäs Vinterhamn ska utvecklas och byggas ut för att tillgodose framtida behov i enlighet med kommunens översiktsplan. Exploateringsavtal kommer att träffas med Värmdö hamnar AB.

Munkmora 1:46, 4:2 m.fl.:

Syftet med planen är att förtäta i Munkmora med tre byggnader. I samband med exploateringen kommer den kommunala allmänna platsmarken att bebyggas

Gustavsbergsprojektet

Efterfrågan på att bo i Gustavsberg är stor. Det är närheten till både skärgård och storstad som drar. Nu ska de spännande industrihistoriska miljöerna i centrala Gustavsberg utvecklas till en unik boendemiljö med kultur och skärgård inpå knuten. Cirka 2400 nya bostäder kommer att skapas och nya parker med promenadstråk samt en idrottspark med äventyrslek och friluftsbad ska byggas.

Åtta detaljplaner

Projektet har delats upp i åtta olika områden. Porslins kvarteren (f d Fabriksstaden), Centrum, Hamnen, Kvarnbergsterassen, Vattentornsberget, Strandvik, Mariaterassen och Idrottsparken. En viktig del i utvecklingen är ombyggnaden av Gustavsbergs allé samt utbyggnaden av parker.

Två detaljplaner är antagna, Fabriksstaden och Mariagatan där utbyggnaden har påbörjats. För övriga delområden pågår ett arbete för att fastställa kommande utveckling av områdena genom detaljplaner. I Gustavsbergs hamn finns en äldre detaljplan.

Projektbudget

Gustavsbergsprojektets budget presenteras i bifogad tabell enligt principen förväntade likvidmässiga ut- och inbetalningar.

Totala investeringskostnaderna uppgår till 392,1 mnkr och nettot för drift och markförsäljning uppgår till - 416,8 mnkr.

Avkastning för mark som avses upplåtas för hyresrätt med tomträtt motsvarar en intäkt på 2,3 miljoner per år och har redovisats som en nuvärdesberäkning i budgeten, detta har inte redovisats i budgeten tidigare. Intäkten för år 2016 uppskattas till 1 mnkr för tomträtträtterna.

Budgeten redovisar inte vissa kostnader i Centrum pga att kostnaderna är väldigt svåra att uppskatta i detta läge. Kostnader som inte redovisas i budgeten är kostnader för ombyggnad av bussterminal, extra grundförstärkning av gator i centrum, parkeringsgarage (för den allmänna delen) samt markföroreningar.

Investeringsbudget

Investeringar i gemensamma anläggningar uppgår sammantaget till 193,1 mnkr för hela projektet, varav 13,2 mnkr 2016. Gemensamma anläggningar avser större infrastrukturella investeringar vilka bedöms vara till nytta för hela centrala Gustavsberg. Beloppen inkluderar omläggning av befintliga VA-ledningar men inte investering i nya ledningar och anslutningsavgifter. Den dominerande investeringen inledningsvis är ombyggnaden av Gustavsbergs allé. Ombyggnaden startades under våren 2014 efter att detaljplanen för Fabriksstaden vann laga kraft och beräknas vara klar till hösten 2016.

Investeringarna i gemensamma anläggningar kommer sedermera att leda till kapitaltjänstkostnader (avskrivning + ränta), som belastar driftbudgeten.

Kommunen ansvarar för utbyggnad av gator, parker och VA i de olika delprojekten. Fastighetsägare inom respektive delprojekt ersätter kommunen för gatukostnader vid utbyggnad, vilka ska täcka kommunens kostnader. I samband med kommunens försäljning av mark för hyresrätter inom Porslinskvarteren ska kommunen stå för gatukostnadsersättningen för dessa byggrätter. Totalt beräknas kommunens ersättning för gatukostnader i detta område uppgå till 13,6 mnkr.

Kommunens investeringskostnader för förvärv av fastigheter har ökat för 2014 då köpet av Ösby 1:40 från Stena Fastigheter i Gustavsbergs centrum tidigare inte redovisats i budgeten. Kommunens förvärv av fastigheter uppgår till 108,4 mnkr. Totala nettokostnaden för utbyggnad av gator och parker samt projektledning i genomförandeskedet inom delprojekten är 80,6 mnkr. Kommunens exploateringskostnader har ökat pga att kostnader för utbyggnad av gator och torg för Centrum och Kvarnbergsterrassen tidigare inte redovisats i budgeten.

Kommunen kommer att köpa in sig i en gemensamhetsanläggning som utgör ett garage. Kommunen köper in sig i garaget så som ägare av fastigheten Gustavsberg 1:178. Investeringen motsvarar en inträdessumma på ca 10 miljoner. Gemensamhetsanläggningen beräknas framdeles ett överskott varje år vilket skulle motsvara en intäkt på 780 000 kr/år för kommunen.

Då utbyggnaden av Porslinskvarteren (detaljplan för Fabriksstaden) har påbörjats tydliggörs kostnader och intäkter över åren för de allmänna anläggningarna inom området i en separat del av budgeten.

Detaljplanekostnader för Centrum och Kvarnbergsterrassen är inte redovisade eftersom dessa kostnader i vanliga fall inte redovisas då det är en nettoredovisning för exploateringskostnaderna och byggherren vanligtvis tar kostnaderna för detaljplanearbetet.

Nettokostnaden varierar över åren beroende på utfall av kostnader och intäkter.

Driftbudget (administration, exploateringsbidrag), markförsäljning

Totalt avsätts 2,5 mnkr för driftbudgeten 2016. För administration avsätts 1,5 mnkr, för kommunikation avsätts 0,5 mnkr och för marksanering avsätts 0,5 mnkr år 2016.

Till täckande av en större del av kommunens utgifter för gemensamma anläggningar erhålls exploateringsbidrag enligt avtal. Tabellens siffror rörande exploateringsbidrag avser externa bidrag från exploatörer. Bokföringsmässig periodisering av dessa intäkter framåt i tiden kommer att övervägas.

Projektet beräknas innebära markförsäljning för kommunen med 224,7 mnkr. Avkastning för mark som avses upplåtas för hyresrätt med tomträtt har redovisats som en nuvärdesberäkning i budgeten.

Kommunen ansvarar för sanering av mark på de fastigheter kommunen äger och kostnaden för sanering uppgår till 8,2 mnkr, varav 5,4 mnkr beräknas under 2015. Siffrorna för sanering är preliminära och kan komma att ändras.

Hantering i budget 2016

Projektets driftkostnader och intäkter kommer att påverka kommunens ekonomiska resultat. Projektets särart och den osäkerhet, som får sägas råda kring denna typ av projekt när det gäller tidplan mm, motiverar att det budgeteras separat från kommunens budget i övrigt. Det ligger också i linje med sedan flera år tillämpad princip i Värmdö, d v s att markförsäljningar inte ska tas upp i budget.

Gustavsbergsprojektet - Projektbudget

Rev 2015-05-08

		Nedlagt		Prognos					
Investeringar Mkr		tom 2014	2015	2016	2017	2018	2019 -	Summa	
Gemensamma anläggningar	Huvuddel								
Gustavsbergsvägen del A	A	13,9	17,9	11,7				43,5	
Gustavsbergsvägen del B	B	0	0,3		1,6	12,5	7,2	21,6	
Idrottsvägen	A	2,5	5,5					8,0	
Värmdögatan mm	B		0,3	0,5	6,3	5,5		12,6	
Park Strandvik, strandpromenad mm	D			0,8	5,7	8		14,5	
Överdäckning Farstaviken	C		0,3			12,4	30	42,7	
Centrala parken	B	0,4	0,2		0,8	4,4	13,5	19,3	
Äventyrslek	E			0,2	5,4			5,6	
Blekängsvägen mm	E		0,5		0,8	6,8	14,5	22,6	
GC-väg till Munkmora	E					0,1	2,6	2,7	
Summa gemensamma anl		16,8	25	13,2	20,6	49,7	67,8	193,1	
Exploateringskostnader, netto									
Mariagatan		0,5	1,2					1,7	
Fabriksstaden/Porslinskvarteren		1,4	2,5	5,7	3,3	3,2		16,1	
Hamnen		1,7	0,3					2	
Strandvik				0,2	1,8			2	
Kvarnbergsterrassen		4,4	0,3		1	8,2	5,9	19,8	
Centrum		3,6	0,5		0,9	10,7	13,3	29	
Vattentornsberget				0,3		0,7	9	10	
GA Parkering Gustavsbergs hamn				10				10	
Summa exploateringskostnader		11,6	4,8	16,2	7	22,8	28,2	90,6	
Fastigheter									
Fabriksstaden/Porslinskvarteren		18,3	65,85					84,15	
Centrum		24,2						24,2	
Summa fastigheter		42,5	65,85	0	0			108,4	
Summa investeringar totalt		70,9	95,65	29,4	27,6	72,5		392,1	
Driftbudget och markförsäljning, Mkr									
Kostnader, Mkr									
Mariagatan, markföreningar		2,3	0,6					2,9	
Porslinskvarteren, markföreningar			1,8	0,5				2,3	
Hamnen, markföreningar			3					3	
Administration		5	1,5	1,5	1,5	1,5	3	14	
Kommunikation		0,5	0,5	0,5				1,5	
Summa kostnader		7,8	7,4	2,5	1,5	1,5	3	23,7	
Intäkter, Mkr									
Exploateringsbidrag (externa)		-8,8	-65,26	0	-19,72	-35,3		-129,1	
Försäljning av mark			-43,2			-70,5	-111	-224,7	
Tomträttsavgäld hyresrätter				-1	-2,3	-2,3	-71,1	-76,7	
Summa intäkter		-8,8	-108,46	-1	-22,02			-430,5	
Drift o markförsäljning, netto		-1	-101,06	1,5	-20,52			-406,8	
Allmänna anläggningar Fabriksstaden/Porslinskvarteren, MKr									
Kostnad		8,4	9	26	14	10	2,4	70,8	
Intäkt			8,4	26	18	16	2,4	70,8	

Pengbilaga 2016

Utbildning – pengnivåer 2016

Förskola skolpeng

Peng i kr per barn och år	Peng 2015	Peng2016 exkl adm pålägg 3%	Lokal-ersättning 2016	Adm pålägg 3%	Peng 2016	Förändring jämfört med föregående år
1-3 år	127 242	109 785	14 986	3 743	128 514	1,0%
1-3 år, 25 tim	93 653	76 848	14 986	2 755	94 589	1,0%
4-5 år	104 359	87 346	14 986	3 070	105 402	1,0%
4-5 år, 25 tim	77 634	61 140	14 986	2 284	78 410	1,0%
Allmän förskola, 15 tim	51 221	42 733	7 493	1 507	51 733	1,0%

För fristående förskolor tillkommer 6 % momskompensation.

**Pedagogisk omsorg (t ex familjedaghem) skolpeng
Kommunala anordnare**

Peng i kr per barn/elev och år	Peng 2015	Peng 2016 exkl adm pålägg	Adm pålägg 3%	Peng 2016	Förändring jämfört med föregående år
1-3 år	127 242	124 771	3 743	128 514	1,0%
1-3 år, 25 tim	93 653	91 834	2 755	94 589	1,0%
4-5 år	104 359	102 332	3 070	105 402	1,0%
4-5 år, 25 tim	77 634	76 126	2 284	78 410	1,0%
Skolbarn					
Fklass	36 413	35 706	1 071	36 777	1,0%
Åk 1-3	35 644	34 952	1 049	36 001	1,0%
Åk 4-6	11 903	11 671	350	12 021	1,0%

**Pedagogisk omsorg (t ex familjedaghem) skolpeng
Enskilda anordnare**

Peng i kr per barn/elev och år	Peng 2015	Peng 2016 exkl adm pålägg	Adm pålägg 1%	Moms-kompen-sation 6%	Peng 2016	Förändring jämfört med föregående år
1-3 år	132 257	124 771	1 248	7 561	133 579	1,0%
1-3 år, 25 tim	97 344	91 834	918	5 565	98 317	1,0%
4-5 år	108 472	102 332	1 023	6 201	109 557	1,0%
4-5 år, 25 tim	80 695	76 126	761	4 613	81 501	1,0%
Skolbarn						
Fklass	37 848	35 706	357	2 164	38 227	1,0%
Åk 1-3	37 049	34 952	350	2 118	37 420	1,0%
Åk 4-6	12 372	11 671	117	707	12 495	1,0%

Grundskola skolpeng

Grundskola skolpeng

Peng i kr per elev och år	Peng 2015	Peng 2016 exkl adm pålägg	Lokal-ersättning 2016	Adm pålägg 3%	Peng 2016	Förändr jfr med föreg
Fklass	64 169	52 208	10 714	1 888	64 810	1,0%
Åk 1-3	66 777	54 663	10 817	1 964	67 444	1,0%
Åk 4-6	69 753	54 129	14 268	2 052	70 449	1,0%
Åk 7-9	77 495	61 631	15 556	2 316	79 503	2,6%
Tilläggsbelopp, modersmål	7 514	7 368		221	7 589	1,0%
Tilläggsbelopp, svenska som andraspråk	7 514	7 368		221	7 589	1,0%
Tilläggsbelopp, särskilt stöd helt tilläggsbelopp	192 500				194 425	1,0%
Tilläggsbelopp, särskilt stöd halvt tilläggsbelopp	96 250				97 213	1,0%
Tilläggsbelopp, individuellt tilläggsbelopp						

Åk 7-9 höjs med 3 % exklusive lokalersättning.
För fristående skolor tillkommer 6 % momskompensation.

Fritidshem

Peng 2015	Peng 2016 exkl adm pålägg	Lokal-ersättning 2016	Adm pålägg 3%	Peng 2016	Förändring jämfört med föregående år
36 413	30 658	5 048	1 071	36 777	1,0%
35 644	29 904	5 048	1 049	36 001	1,0%
11 903	7 962	3 709	350	12 021	1,0%

Prislista för gymnasieskolan i Stockholms län 2016

Länspriser per program 2016, bestämda av KSL

Belopp i kr

Program och inriktningar i (gy 11)	Kommunala Skolor Belopp 2015	Kommunala Skolor Belopp 2016
Barn- och fritidsprogrammet (BF) Fritid och hälsa (BFFRI) Pedagogiskt arbete (BFPED) Socialt arbete (BFSOC)	76 125	77 777
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA) Husbyggnad (BAHUS) Mark och anläggning (BAMAR) Måleri (BAMAL) Plåtslageri (BAPLA) Anläggningsfordon (BAANL)	107 031 168 063	108 975 171 638
Ekonomiprogrammet (EK) Ekonomi (EKEKO) Juridik (EKJUR)	72 587	74 055
El- och energiprogrammet (EE) Automation (EEAUT) Dator- och kommunikationsteknik (EEDAT) Elteknik (EEELT) Energiteknik (EEENE)	102 031 108 212	103 995 110 351
Estetiska programmet (ES) Bild och formgivning (ESBIL) Dans (ESDAN) Teater (ESTEAT) Estetik och media (ESEST) Musik (ESMUS)	99 125 103 260 114 769	101 093 105 224 117 286
Fordons- och transportprogrammet (FT) Godshantering (FTGOD) Karosseri och lackering (FTKAR) Lastbil och mobila maskiner (FTLAS) Personbil (FTPER) Transport (FTTRA)	125 487 167 989	127 991 171 564
Handels- och administrationsprog. (HA) Administrativ service (HAADM) Handel och service (HAHAN)	80 002	81 633
Hantverksprogrammet (HV) Finsnickeri (HVFIN)	99 768	101 721

Florist (HVFLO)		
Frisör (HVFRI)		
Textil design (HVTEX)		
Övriga hantverk (Skolv. har koder)		
Hotell- och turismprogrammet (HT)	80 268	81 899
Hotell och konferens (HTHOT)		
Turism och resor (HTTUR)		
Humanistiska programmet (HU)	72 880	74 348
Kultur (HUKUL)		
Språk (HUSPR)		
Industri tekniska programmet (IN)	131 972	134 429
Driftsäkerhet och underhållstek. (INDRI)		
Processteknik (INPRO)		
Produkt och maskinteknik (INPRK)		
Svetsteknik (INSVE)		
Naturbruksprogrammet (NB)	154 152	157 071
Djur (NBDJU)		
Lantbruk (NBLAN) Berga - SLL	191 502	194 911
Skog (NBSKO) - erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller		
Trädgård (NBTRA) - erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller		
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	80 215	81 865
Naturvetenskap (NANAT)		
Naturvetenskap och samhälle (NANAS)		
Restaurang- och livsmedelsprog. (RL)	118 338	120 567
Bageri och konditori (RLBAG)		
Färsvaror, delikatess och catering (RLFAR)		
Kök och servering (RLKOK)		
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	72 414	73 882
Beteendevetenskap (SABET)		
Samhällsvetenskap (SASAM)		
Medier, inform. och kommunika. (SAMED)	81 775	83 406
Teknikprogrammet (TE)	84 465	86 072
Design och produktutveckling (TEDES)		
Informations- och medieteknik (TEINF)		
Produktionsteknik (TEPRO)		
Samhällsbyggande och miljö (TESAM)		
Teknikvetenskap (TETEK)		
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	103 425	105 373
Fastighet (VFFAS)		
Kyl- och värmepumpsteknik (VFKYL)		
Ventilationsteknik (VFVEN)		

VVS (VFVVS)		
Vård- och omsorgsprogrammet (VO) inga nationella inriktningar	80 335	81 966
Nationellt godkända idrottsutbildningar Ett stort antal godkända utbildningar		
Tilläggsbelopp Lagidrott	16 201	16 525
Tilläggsbelopp Individuell idrott	19 442	19 831

Priser bestämda av Värmdö kommun

Program och inriktningar i (gy 11)	Kommunala Skolor Belopp 2015	Kommunala Skolor Belopp 2016
Introduktionsprogram Preparandutbildning	87 547	100 000
Programinriktat individuellt val*		
*Ersättningen består av programpris för yrkesprogram enligt nedan + 3 000 kr per ämne som eleven ej är behörig i		
Barn- och fritidsprogrammet (BF)	79 297	80 949
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)	110 626	112 570
El- och energiprogrammet (EE)	105 053	107 017
Fordons- och transportprogrammet (FT)	129 156	131 660
Handels- och administrationsprog (HA)	83 444	85 075
Hantverksprogrammet (HV)	102 731	104 684
Hotell- och turismprogrammet (HT)	83 444	85 075
Industritekniska programmet (IN)	134 597	137 054
Naturbruksprogrammet (NB)	156 424	159 343
Restaurang- och livsmedelsprog. (RL)	121 334	123 563
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	106 867	108 815
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	83 444	85 075
Yrkesintroduktion	87 546	89 297
Individuellt alternativ	87 546	120 000
Språkintrouktion	130 000	132 600
Tilläggsbelopp		
Nivå A	8 000	8 000
Nivå B	20 000	20 000
Nivå C	75 000 - 99 000	75 000 - 99 000
Nivå D	100 000 - 199 000	100 000 - 199 000
Nivå E	200 000 -	200 000 -

Modersmålsundervisning	5 939	6 058
------------------------	-------	-------

* Priset för Programinriktat individuellt val är enligt Statens skolverks
författningssamling SKOLFS 2012:1

Äldreomsorg - pengnivåer 2016

Särskilt boende 2015

Vårdsnivåpeng i kr per dygn	Peng 2015 Intern utförare	Peng 2016 Intern utförare	Peng 2016 Extern utförare	Prognos antal 2016	Prognos kostnad 2016 (tkr)	Prognos kostnad 2015 (tkr) inkl. måltider
Nivå 0	114	115	119	5	453	451
Somatisk avd	1507	1573	1630	146	83 831	77 409
Demens avd	1729	1746	1809	91	58 000	54 856
Tillfälligt boende	1929	1948	2018			
Ej belagd plats högst 14 dagar (tidigare nivå 1)	1094	1105	1145			
				237	142 284	131 503

* Måltiderna inräknade i ersättningsnivåerna för 2016.

En särskild satsning om ökning av ersättningsnivån för somatiskt boende om 50 kr sker 2015 samt 2016 med anledning av socialstyrelsens föreskrifter om behovsanpassad bemanning inom äldreomsorgen som träder i kraft den 31 mars 2015. Det gäller både reglerna för boenden med personer med demenssjukdom och de för alla andra äldreboenden.

För externa utförare ingår 3,6 % i momskompensation

Hemtjänstpeng 2016

Peng i kr per timme	År 2015			År 2016		
	Zon 1 tätort	Zon 2 övrig kommun	Zon 3 glesbygd	Zon 1 tätort	Zon 2 övrig kommun	Zon 3 glesbygd
Dag kl 06.00 – 19.00	408	446	523	412	450	528
Kväll kl 19.00 – 22.00	435	472	553	439	477	564
Helg fred kl 19.00 – månd kl 06.00	466	509	593	471	514	604
Storhelg	520	567	665	525	573	672
Natt * månd - torsd kl 22.00 – 06.00	455	497	582	460	502	588

* utöver årsavtalet avseende nattpatrull m.a.o främs: kl.22.00-23.00

För externa utförare tillkommer 1,5 % i moms-kompensation

Startersättning ny vårdtagare	kronor
för enklart bistånd	400
biståndsbedömda insatser	1200

Demensdagvård 2016

Peng i kr per dag	Peng 2015*	Peng 2016*	Förändring (kr)	Prognos antal platser 2016	Prognos kostnad 2016 (tkr)
Ersättning/dag	1 260	1 274	14	17	5 415

* I peng 2016 ingår ersättning för måltider med 57 kr/dag (2015: 56 kr)

För externa utförare tillkommer 3,6 % i momskompensation

Funktionshindrade - pengnivåer 2016					
Avser nivåbedömda platser inom kommunen					
Funktionsnedsättning gruppbofäst LSS, peng per år					
	Peng 2015	Peng 2016	Förändring (kr)	Prognos antal 2016	Prognos kostnad för peng (tkr) 2016
Nivå 1	346 716	350 183	3 467	2	700
Nivå 2	477 469	482 244	4 775	9	4 340
Nivå 3	601 196	607 208	6 012	10	6 072
Nivå 4	856 503	865 068	8 565	17	14 706
Nivå 5	1 145 515	1 156 970	11 455	11	12 727
Totalt				49	38 545
Funktionsnedsättning servicebofäst LSS, peng per år					
	Peng 2015	Peng 2016	Förändring (kr)	Prognos antal 2016	Prognos kostnad för peng (tkr) 2016
Nivå 1	238 721	241 108	2 387	11	2 652
Nivå 2	320 198	323 400	3 202	11	3 557
Nivå 3	414 046	418 186	4 140	3	1 255
Nivå 4	590 241	596 143	5 902	0	0
Nivå 5	788 304	796 187	7 883	0	0
Totalt				25	7 464
Funktionsnedsättning daglig verksamhet LSS, peng per år					
	Peng 2015	Peng 2016	Förändring (kr)	Prognos antal 2016	Prognos kostnad för peng (tkr) 2016
Nivå 1	64 688	65 335	647	19	1 241
Nivå 2	156 165	157 727	1 562	11	1 735
Nivå 3	218 596	220 782	2 186	19	4 195
Nivå 4	289 969	292 869	2 900	14	4 100
Nivå 5	379 185	382 977	3 792	11	4 213
Totalt				74	15 484

**Värmdö kommuns
taxor och avgifter
2016**

**Bilaga 8 till
Kommundirektörens förslag
till budget 2016**

1. Bostadsförmedling trygghetsboende
2. Kopieringstaxa
3. Barnomsorg
4. Äldreomsorg
5. Funktionshinder och socialpsykiatri
6. Pedagogisk måltid och kostenhet
7. Individ och familjeomsorg
8. Alkoholtillstånd
9. Uthyrning av idrottsanläggningar och samlingssalar
- 10.Kultur
- 11.Prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll
- 12.Plan- och bygglovstaxa
- 13.Kartverksamhet
- 14.Vatten- och avloppstaxa
- 15.Renhållningstaxa
- 16.Slamtaxa
- 17.Felparkeringsavgift
- 18.Taxa för upplåtelse av offentlig plats

Taxor och avgifter år 2016

Trygghetsboende

Köavgiften är 225 kronor per år.

Förmedlingsavgiften är 1 000 kronor och tas ut efter det att kontraktsskrivning har skett.

Kopieringstaxa

I Värmdö kommun har kommunfullmäktige beslutat att kommunens kopieringstaxa ska följa avgiftsförordningen (SFS 1992:191):

- Kopiering av allmän handling, allmän handling som sänds med telefax, eller utskrift från dataregister – under tio sidor ingen avgift, för tio sidor är avgiften 50 kronor samt för varje sida utöver tio sidor är avgiften 2 kronor.
- Avskrift av allmän handling, utskrift av ljudupptagning – avgiften är 90 kronor per påbörjad fjärdedels arbetstimme.
- Kopia av videobandsupptagning – avgiften är 600 kronor per band.
- Kopia av ljudbandsupptagning – avgiften är 120 kronor per band.

Kostnader för att plocka fram handlingarna får inte ingå i taxan, oavsett hur tidskrävande det kan bli.

Borglig vigsel

Par där minst en av parterna är kommunmedlem	800 kr
Par som inte är kommunmedlemmar	1 000 kr

Maxtaxa – barnomsorg 2016

Förskola och förskolebarn i familjedaghem

Barn 1	1 287 kr	dock högst 3 % av inkomsten
Barn 2	858 kr	dock högst 2 % av inkomsten
Barn 3	429 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 4	ingen avgift	

30 % avdrag på avgiften för 3-5 åringar Allmän förskola
fr.o.m 1 augusti det år barnet fyller 3 år

Fritidshem och skolbarn i familjedaghem

Barn 1	858 kr	dock högst 2 % av inkomsten
Barn 2	429 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 3	429 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 4	ingen avgift	

Fritidsklubb

Barn 1	558 kr	dock högst 2 % av inkomsten
Barn 2	429 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 3	429 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 4	ingen avgift	

Som barn 1 räknas det yngsta placerade barnet.

Avgift debiteras 12 månader/år

Äldreomsorg - pengnivåer 2016

Särskilt boende 2016

Vårdsnivåpeng i kr per dygn	Peng 2015 Intern utförare	Peng 2016 Intern utförare	Peng 2016 Extern utförare	Prognos antal 2016	Prognos kostnad 2016 (tkr)	Prognos kostnad 2015 (tkr) inkl. måltider
Nivå 0	114	115	119	5	453	451
Somatisk avd	1507	1573	1630	146	83 831	77 409
Demens avd	1729	1746	1809	91	58 000	54 856
Tillfälligt boende	1929	1948	2018			
Ej belagd plats högst 14 dagar (tidigare nivå 1)	1094	1105	1145			
				237	142 284	131 503

* Måltiderna inräknade i ersättningsnivåerna för 2016.

En särskild satsning om ökning av ersättningsnivån för somatiskt boende om 50 kr sker 2015 samt 2016 med anledning av socialstyrelsens föreskrifter om behovsanpassad bemanning inom äldreomsorgen som träder i kraft den 31 mars 2015. Det gäller både reglerna för boenden med personer med demenssjukdom och de för alla andra äldreboenden.

För externa utförare ingår 3,6 % i momskompensation

Hemtjänstpeng 2016

År 2015

År 2016

Peng i kr per timme	Zon 1 tätort	Zon 2 övrig kommun	Zon 3 glesbygd	Zon 1 tätort	Zon 2 övrig kommun	Zon 3 glesbygd
Dag kl 06.00 – 19.00	408	446	523	412	450	528
Kväll kl 19.00 – 22.00	435	472	558	439	477	564
Helg fred kl 19.00 – månd kl 06.00	466	509	598	471	514	604
Storhelg	520	567	665	525	573	672
Natt * månd - torsd kl 22.00 – 06.00	455	497	582	460	502	588

* utöver årsavtalet avseende nattpatrull m.a.o. främst kl.22.00-23.00

För externa utförare tillkommer 1,6 % i momskompensation

Startersättning ny vårdtagare

kronor

förenklat bistånd

400

biståndsbedömda insatser

1200

Äldreomsorg - pengnivåer 2016**Demensdagvård 2016**

Peng i kr per dag	<i>Peng 2015*</i>	Peng 2016*	Förändring (kr)	Prognos antal platser 2016	Prognos kostnad 2016 (tkr)
Ersättning/dag	1 260	1 274	14	17	5 415

* I peng 2016 ingår ersättning för måltider med 57 kr/dag (2015: 56 kr)

För externa utförare tillkommer 3,6 % i momskompensation

Funktionshindre - pengnivåer 2016

Avser nivåbedömda platser inom kommunen

1,01

Funktionsnedsättning gruppbooster LSS, peng per år

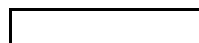
	Peng 2015	Peng 2016	Förändring (kr)	Prognos antal 2016	Prognos kostnad för peng (tkr) 2016
Nivå 1	346 716	350 183	3 467	2	700
Nivå 2	477 469	482 244	4 775	9	4 340
Nivå 3	601 196	607 208	6 012	10	6 072
Nivå 4	856 503	865 068	8 565	17	14 706
Nivå 5	1 145 515	1 156 970	11 455	11	12 727
Totalt				49	38 545

Funktionsnedsättning servicebostad LSS, peng per år

	Peng 2015	Peng 2016	Förändring (kr)	Prognos antal 2016	Prognos kostnad för peng (tkr) 2016
Nivå 1	238 721	241 108	2 387	11	2 652
Nivå 2	320 198	323 400	3 202	11	3 557
Nivå 3	414 046	418 186	4 140	3	1 255
Nivå 4	590 241	596 143	5 902	0	0
Nivå 5	788 304	796 187	7 883	0	0
Totalt				25	7 464

Funktionsnedsättning daglig verksamhet LSS, peng per år

	Peng 2015	Peng 2016	Förändring (kr)	Prognos antal 2016	Prognos kostnad för peng (tkr) 2016
Nivå 1	64 688	65 335	647	19	1 241
Nivå 2	156 165	157 727	1 562	11	1 735
Nivå 3	218 596	220 782	2 186	19	4 195
Nivå 4	289 969	292 869	2 900	14	4 100
Nivå 5	379 185	382 977	3 792	11	4 213
Totalt				74	15 484

Taxor och avgifter inom funktionshinder 2016

Kronor

Korttidsvistelse

Avgift för kost vid korttidsvistelse

barn och ungdom

under 16 år

dygn

73

över 16 år

dygn

100

Daglig verksamhet LSS/**Dagverksamhet SoL**

inkl moms

Avgift för kost

LSS-beslut inkl moms

55

62

SOL-beslut exkl moms

55

Gruppbofäder

Helpension

månad

3 186

3 569

Modifierad helpension 1

månad

2 166

2 426

Modifierad helpension 2

månad

1 689

1 892

Modifierad helpension 3

månad

2 708

3 033

Styckpris middag

styck

65

73

Avgift på kaffe

kopp

8

10

Avgift på kaffe alternativ 10 kr/kopp

månad

204

228

Kommentar: Moms läggs på priset för mat när det gäller LSS beslut.

El Rödhakevägen gruppbofäder

månad

345

El Mossens bostadsgrupp

månad

345

El Värmdö gruppbofäder

månad

239

IFO	2014	2015	2016
Placering i familjehem eller institution kr/månad betalas av föräldrar utifrån förmåga (motsvarar underhållsstöd)	1273	1273	1273
Egen avgift vid vuxenplacering kr/dygn (motsvarar kostnad för sjukhusbesök)	80	80	80
Familjerådgivning kr/besök	260	260	260
Obligatorisk föräldrautbildning för adoptivföräldrar	1836	1872,72	1872,72
Avgifter Värmdö kommun: Alkohollagen, serveringstillstånd	2014	2015	2016
<i>Ansökningsavgifter</i>			
Nyansökningar permanenta tillstånd	10500	10500	10500
Nytt stadigvarande tillstånd (inkl ägarskifte)	4700	4700	4700
Ändrade ägarförhållanden i bolag	4700	4700	4700
Permanent utökad serveringstid	4700	4700	4700
Tillfälligt utökning av tider, ytor m.m	800	800	800
Öppethållande efter kl. 01.00	1200	1200	1200
Tillfälligt tillstånd för allmänheten	3000-5500	3000-5500	3000-5500
Tillfälligt tillstånd för slutna sällskap	800	800	800
<i>Avgifter för kunskapsprov</i>			
Stadigvarande verksamhet till allmänheten samt catering för slutna sällskap 1500 1500	1500	1500	1500
Tillfällig verksamhet till allmänheten samt stadigvarande servering slutna sällskap 800 800	800	800	800
Tillfällig servering till slutna sällskap 500 500	500	500	500
Pausservering och provsmakning 500 500	500	500	500
<i>Tillfälligt tillstånd till allmänhet</i>			
7 dagar i följd på samma plats (ansökan för längre period – nyansökn. avgift) 5 500 5 500	5500	5500	5500
Tre dagar i följd på samma plats 4 000 4 000	4000	4000	4000
En dag 3 000 3 000	3000	3000	3000
Paustillstånd vid konsert/revy o. liknande 4 200 4 200	4200	4200	4200
<i>Tillsynsavgifter, anmälna om ändring</i>			
Anmälna om ändrade ägarförhållanden och personer med betydande inflytande 4 700 4 700	4700	4700	4700
Påminnelseavgift restaurangrapport 700 700	700	700	700
<i>Tillsynsavgift försäljning öl</i>			
Helårsöppna försäljnings/serveringsställen 1 900 1 900	1900	1900	1900
<i>Tillsynsavgift tobak</i>			
Enbart tobak	1700	1700	1700
Nikotinläkemedel	1500	1500	1500
Försäljning av två olika av ovanstående varuslag	2000	2000	2000
Försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel inklusive nikotinläkemedel	2400	2400	2400
<i>Årlig tillsynsavgift</i>			
Fast avgift, inre tillsyn, allmänheten	2600	2600	2600
Fast avgift, slutna sällskap	2600	2600	2600
<i>Timavgift</i>			
Tillsyn utöver ordinarie	800	800	800
<i>Årsomsättning</i>			
0-10 000	0	0	0
10 000-100 000	2000	2000	2000
100 001-250 000	3000	3000	3000
250 001-500 000	5000	5000	5000
500 001-750 000	8000	8000	8000
750 001-1000 000	10000	10000	10000
1 000 001-1 500 000	12000	12000	12000
1 500 001-2 000 000	14000	14000	14000
2 000 001-3 000 000	16000	16000	16000
3 001 000-4 000 000	18000	18000	18000
4 000 001-5 000 000	20000	20000	20000
> 5 000 001	20000	20000	20000

2013-05-17

2016-06-25

Taxor och avgifter inom funktionshinder och socialpsykiatri 2016**2015****2016****Kronor****Kronor****Eget boende**

Omvårdnadsavgift vardagar dagtid	månad	545	556
Omvårdnadsavgift heldygn	månad	1 091	1 111
Trygghetslarm	månad	360	367
Städning	timme	243	248
Inköp	månad	243	248

Maximal sammanlagt avgift	månad	48% av prisbas-belopp/ 12 mån	48% av prisbas-belopp/ 12 mån
---------------------------	-------	-------------------------------	-------------------------------

Kommentar: Omvårdnadsavgiften gäller inte socialpsykiatri

Matlådor	styck	56	56
-----------------	-------	----	----

Särskilt boende

Omvårdnadsavgift inkl städ och tryggh mån		48% av prisbas-belopp/ 12 mån	48% av prisbas-belopp/ 12 mån
---	--	-------------------------------	-------------------------------

Kost	månad	3 035	3 095
------	-------	-------	-------

Boende	månad	50% av prisbas-belopp/12 mån	50% av prisbas-belopp/12 mån
--------	-------	------------------------------	------------------------------

Korttidsboende

Kost	dygn	100	102
------	------	-----	-----

Omvårdnad	dygn	48% av prisbas-belopp/ 12 mån	48% av prisbas-belopp/ 12 mån
-----------	------	-------------------------------	-------------------------------

Kollo eller kontaktfamilj

Avgift för mat vid korttidsplacering/vistelse barn

under 16 år	dygn	73	74
-------------	------	----	----

över 16 år	dygn	100	102
------------	------	-----	-----

Daglig verksamhet Vuxna

inkl. moms

LSS-beslut inkl moms	59	55	56
----------------------	----	----	----

SOL-beslut exkl moms		55	56
----------------------	--	----	----

Styckpris middag	styck	71	64	65
------------------	-------	----	----	----

Avgift på kaffe	kopp	9	7	7
-----------------	------	---	---	---

Avgift på kaffe alternativ 7 kr/kopp	månad	230	232	0
--------------------------------------	-------	-----	-----	---

Kommentar: Moms läggs på priset för mat när det gäller LSS beslut.

El Rödhakevägen	månad	345	351
-----------------	-------	-----	-----

El Ösby Skolväg 1 och 3	månad	345	351
-------------------------	-------	-----	-----

El Värmdö gruppboende	månad	239	243
-----------------------	-------	-----	-----

Parkeringstillstånd

Borttappat parkeringstillstånd	styck	106	108
--------------------------------	-------	-----	-----

Prisbasbelopp 50%/mån 48%/mån

2015 44 500 1 854 1 780

Avgifter för kost inom kostenheten 2016

Pedagogiskt lunch för personal inom förskola, skola, äldreomsorg, gruppboende och daglig verksamhet.

Personal vid förskola, skola och äldreomsorg, gruppboende och daglig verksamhet som äter tillsammans med elever/brukare under sin arbetstid äter en pedagogiskt måltid. En sådan måltid beskattas ej.

Pedagogisk måltid	Kronor
för förskola, gruppboende och daglig verksamhet	17,50
för skola och äldreomsorg	22,50

Skola		Kronor
Lunch	Personal	50
	Gäster	50

Äldreomsorg		Kronor
Lunch/Middag/Paj inkl sallad	Personal	50
	Gäst pensionär	62
	Gäst övriga	67

Övrigt	Frukost	23
	Sallad liten	17
	Sallad stor	32
	Matlåda pensionär	52
	Matlåda övriga	57
	Dricka/läsk	13
	Kaffe	15
	Kaka	12
	Smörgås	18

I samtliga priser ingår moms.

TAXOR OCH AVGIFTER FÖR KULTUR OCH FRITID 2016

Idrottsanläggningar - taxor för uthyrning 2016

kronor per timme	Bidragsberättigad förening		Övriga föreningar	Privat
	upp till 20 år	Senior		
Gräsplan - natur/konst				
11-manna	50	185	320	500
Vintertaxa 11-manna 1 dec-31 mars	350	350	700	1 500
5 och 7-manna	30	75	150	350
Friidrott	50	185	320	500
Grusplan				
11-manna	20	50	100	210
5 och 7-manna	15	30	50	100
Gymnastiksalar	30	60	100	250
Sporthallar				
A-hall	40	120	180	450
B och C-hall	30	60	100	250
Motionslokal	20	40	100	250
Teorisal	20	40	100	210
Omklädning enbart	20	40	60	80
Ishall / bandybana				
högsäsong	70	240	400	1 300
Ishall försäsong vecka 33-37	900	900	900	900
Isyta under tak				
högsäsong	60	200	350	500
försäsong vecka 40-43	600	600	600	600

Kultur- och samlingslokaler - taxor för uthyrning 2016

- Kategori 1:** Bidragsberättigade föreningar och organisationer i Värmdö kommun med verksamhet för barn och ungdom upp till 20 år samt pensionärsföreningar. Kulturprogram för barn och ungdom som arrangeras av kulturenheten. Arrangemang med elever som anordnas av kommunens skolor.
- Kategori 2:** Bidragsberättigade föreningar, organisationer och studieförbund i Värmdö kommun.
- Kategori 3:** Övriga föreningar samt nämnder och kommunala enheter i Värmdö kommun.
- Kategori 4:** Företag samt privatpersoner. Föreningar som inte är verksamma i Värmdö kommun.

Lokal	pris i kronor per timme			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
Gustavsbergsteatern				
Salongen**				
vardag 8-17	80*	180*	550	850
kväll och helg	80*	180*	750	1 100
Foajé enbart				
vardag 8-17	30*	100*	300	400
kväll och helg	30*	100*	500	800
Kristallsalen	40*	80*	150*	300*
Balettsalen	30	60	100	200
Skollokaler				
Matsalar	40	80	150	300
Specialsalar	20	60	100	210
Lektionssalar	20	40	60	150
Musikens hus				
Stora salen	40	80	150	300
Lilla salen	20	60	100	210
Foajén	20	60	100	210
Gustavsgården				
Samlingslokalen	40	80	150	300
Övriga rum	20	40	60	150
Övriga möteslokaler				
Ekvallen	20	60	100	210
Stavsnäs bygdegård	40	60	150	300
Axel-Sjöberggrummet i Runda huset***	20	40	60	150
Verkstan i Gustavsbergs Porslinsmuseum****	750	750	750	750
Ungkulturhuset Gurraberg *****				
biograf /seminarielokal	20	60	100	210
konferensrum (max 10 pers)	20	40	60	150
konstateljé - bild/keramik	40	80	150	300
textil/hobby	20	60	100	210
replokal musik	40	80	150	-
teaterlokal - black box	40	80	150	300
dansstudio	40	80	150	300
kök	20	60	100	210
café/scen	40	100	300	400

* Vid arrangemang i Gustavsbergsteatern tillkommer kostnad för vaktmästare med 230 kr/tim vardagar fram till kl 17 och övrig tid med 400 kr/tim. För ljudtekniker debiteras samma taxa.

** Kultur- och fritidsnämnden äger, vid tjänstekoncession, rätt att göra avsteg från beslutad taxa.

*** Ingen lokalhyra utgår vid borgerlig vigsel.

**** Kostnad för personal tillkommer vid hyra av Verkstan.

***** Uthyrning av Ungkulturhuset Gurraberg, som sker under andra tider än ordinarie öppettider och som kräver personal, debiteras faktisk personalkostnad.

Värmdö kulturskola - elevavgifter 2016

belopp i kr	avgift per termin
Terminskurser	
Ämnesundervisning	1 250 kr
Ensemble/kör enbart	410 kr
Ensemble/kör utöver ämnesundervisning	110 kr
Instrumenthyra	310 kr
Övriga avgifter	
Workshop 2 timmar - avgift per tillfälle	100 kr
Dagläger - avgift per dag	250 kr

Syskonrabatter ges från tredje barnet.

Gustavsbergs Porslinsmuseum 2016

Entréavgifter	
Årskort	140 kr
Vuxna	70 kr
Studerande	45 kr
Grupp om minst 10 personer (kr/person)	45 kr
Visningsavgifter	
Vardagar (max 25 personer)	600 kr
Kvällar och helger (max 25 personer)	1 200 kr
Prova-på-keramik	
Drejning i 30 min	195 kr
Andra tekniker	150 kr
Lovverksamhet beroende på aktivitet (kr/person och tillfälle)	150 kr/195 kr

Gustavsbergs Konsthall 2016

Workshops/motsvarande aktiviteter (kr/pers/tillfälle)	50 kr
Visningar för skolor	0 kr
Visning för privata sällskap (per tillfälle vardag/helg)	1500 kr/2500 kr

Ungkulturhuset Gurraberg 2016

Aktiviteter (workshops, kortkurser m.m. beroende på utformning och längd)	20-100 kr
--	-----------

Värmdö bibliotek 2016

Beställningsavgifter

- Reservation av media: 10 kr (se avvikelser för fjärrlån)
- Fjärrlån: 20 kr
- Utlandsbeställning och kopior från universitet och högskola: självkostnadsavgift

Undantagna från beställningsavgift är barn och ungdomar under 18 år. Vid beställning av talböcker utgår ingen beställningsavgift.

Förseningsavgifter

- Hyrfilm: 10 kr per försenad dag
- 14-dagars-lån: 5 kr per försenad dag
- Övriga medier: 10 kr per media och påbörjad vecka (inkl tidskrifter, TV- och datorspel)
- Påminnelseavgift: 15 kr
- Räkningsutskick: 25 kr
- Maxavgift: 350 kr

Barn och ungdomar under 18 år betalar ingen förseningsavgift. Likaså lärare, förskolor och dagbarnvårdare (undantag för påminnelseavgifter). Vid försening av talböcker utgår ingen förseningsavgift.

Ersättningsavgifter

- Barnmedia: 150 kr
- Vuxenmedia allmänt: 250 kr
- Pocket: 50 kr
- Tidskrifter: 50 kr
- CD-skiva: 200 kr
- DVD och TV/datorspel: 600 kr
- Förlorat lånekort: 20 kr (Barn och ungdomar under 18 år får två lånekort gratis, därefter betalas en avgift 20 kr.)

Barn och ungdomar under 18 år och lärare/förskolelärare betalar inga ersättningsavgifter (undantag för TV- och datorspel).

Övriga avgifter

- Hyrfilm vuxenfilm: 20 kr för sju dygn. Barnfilmer gratis
- Kopia A4: 2 kr/sida (dubbelsidigt 4 kr) Barn och ungdomar under 18 kopierar fem sidor gratis.
- Utskrifter: 2 kr per sida
- Kopia A3: 5 kr/sida (dubbelsidigt 10 kr)
- Påsar: 2 kr
- Författarbesök och andra program: maxavgift 50 kr

Kultur övrigt 2016

Kulturhistoriska vandringar

80 kr per person vuxen, barn och unga under 18 år kostnadsfritt.

Familjeföreställning

70 kr per biljett vuxen och 30 kr per biljett barn

Antikvariska utlåtanden

Taxa för antikvariska utlåtanden, som en service till bla mäklare, 750 kr per utlåtande.

Bildarkiv – prislista för bildförmedling

Samtliga priser anges exklusive moms.

Expeditionsavgift och leveranssätt

För alla beställningar tillkommer en expeditionsavgift om 100 kr per beställning.

Bilder levereras endast i digital form, i första hand med e-post. Önskas bilderna levererade på CD-skiva tillkommer en kostnad på 50 kr.

Lågupplösta bildfiler

70 kr/bild

Avser bilder lämpliga för digital visning, endast för privat bruk och inte för publicering. Lågupplösta bilder som publiceras måste ovillkorligen redovisas och debiteras som högupplöst bild.

Grundpris för högupplösta bildfiler

Ett grundpris debiteras för alla levererade bilder.

1:a bilden	300 kr
2:a bilden	250 kr
3:e bilden och fler	175 kr

Bilderna får därefter endast användas för privat bruk, som arbetsmaterial eller för publicering i uppsatser (inte utgivna på förlag).

Ska bilderna publiceras eller offentliggöras på annat sätt se **Bilder för publicering** nedan.

Bilder för publicering

Pris är för ett användningstillfälle i max ett år. Eventuellt redan debiterat grundpris dras av från dessa priser.

Redaktionell användning: böcker, tidskrifter och tidningar, TV och hemsidor, offentlig utsmyckning samt icke-kommersiella utställningar.

1-5:e bilden	1 000 kr/bild
6-10:e bilden	800 kr/bild
11:e bilden och fler	600 kr/bild

Annonser, reklambroschyrer och -affischer, företagskataloger och kundtidningar: 2 000 kr/bild
För övrig användning kontakta kulturenheten för offert.

Övrigt

Mer omfattande bildsökningar enligt överenskommelse:

700 kr/tim

Taxa för Värmdö kommuns prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelslagen

Antagen av kommunfullmäktige XXXX-XX-XX § XXX punkt XX

Gäller från och med 2016-01-01

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Taxa för Värmdö kommuns prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt strålskyddslagen

- Inledande bestämmelser
- Avgift för prövning
- Avgift med anledning av anmälan
- Avgift för tillsyn i övrigt
- Nedsättning av avgift
- Avgiftens erlägganden m.m
- Verkställighetsfrågor m.m

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område samt strålskyddslagen

- Skydd av naturen
- Miljöfarlig verksamhet
- Vattenverksamhet
- Hälsoskydd
- Kemiska produkter och biotekniska organismer
- Avfall och producentansvar

Bilaga 1

- Fasta årliga tillsynsavgifter för miljöfarliga verksamheter

Bilaga 2

- Livsmedelstillsyn

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens samt strålskyddslagens område

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Värmdö kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EUs förordningar inom följande områden samt strålskyddslagen:

- Natur- och kulturvård, skydd av områden
- Miljöfarlig verksamhet
- Hälsoskydd
- Verksamheter som orsakar miljöskada
- Vattenverksamhet
- Skötsel av jordbruksmark
- Kemiska produkter och biotekniska organismer
- Avfall och producentansvar
- Tillsyn och prövning enligt strålskyddslagen

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bl a enligt 26 kap 22 § miljöbalken för undersökningskostnader mm och enligt 25 kap 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

2 § Avgift enligt denna taxa tas ut för:

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd
3. Handläggning och andra åtgärder vid övrig tillsyn.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

- 1) klagomål där olägenhet inte föreligger och verksamhetsutövaren har uppfyllt kravet på egenkontroll
- 2) överklaganden av nämndens eller överinstans beslut.

4 § Kommunfullmäktige beslutar om taxan. Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa angivna fasta avgifterna och timavgifterna med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i konsumentprisindex (totalindex) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Bas månad för indexuppräknning är oktober månad 2006.

Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda fall fattas av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

5 § Enligt 27 kap 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala avgift enligt denna taxa eller enligt 26 kap 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Avgiftsuttag sker:

1. I förhållande till den handläggningstid som i taxan bestämts för ärendet (fast avgift)
2. I förhållande till den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats (årlig tillsynsavgift)
3. I förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (timavgift)
4. Enligt de andra grunder som anges i taxan.

Avgift för prövning och tillsyn

6 § Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens, tillsyn eller undantag tas ut enligt vad som framgår i taxorna nedan med angivet belopp (fast avgift) eller med 1050 kronor per timme nedlagd handläggningstid i ärendet (timavgift), eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxan.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökan avser.

7 § Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen därvid inte godkännas, varför en besiktning måste ske vid ytterligare tillfälle, tas timavgift ut för kommunens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden. Exempelvis att miljöinspektören är tvungen att åka ut en gång till för att slutbesikta en anläggning eller att en så kallad entreprenörsrapport är inte är godkänd och kräver uppföljning.

8 § Timavgift tas ut för varje påbörjad timme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och andra myndigheter, inspektioner och kontroller, restid, beredning i övrigt av ärendet, föredragning och beslut. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma resetillfälle överstiger fyra timmar.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar eller helgdagar, tas avgift ut med 2 gånger större ordinarie timavgift.

9 § Avgift för prövning ska erläggas av sökanden.

10 § Avgift för prövning tas ut även om ärendet återkallas men då med tidsdebitering.

11 § Avgift tas ut enligt timtaxa för ärenden som påbörjas men av någon anledning inte fullföljs, t ex om begärda handlingar inte inkommer.

12 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som provas av kommunen är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd eller dispens enligt 7 kap miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken.

13 § Utöver avgift för prövning, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift med anledning av anmälan

14 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd tas ut enligt vad som framgår i taxebilagorna 1 och 2 med angivet belopp (fast avgift) eller med 1050 kronor per timme nedlagd arbetstid i ärendet (timavgift) eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxan.

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser.

15 § Vid bestämmandet av timavgiften tillämpas bestämmelserna i 8 §.

16 § Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden.

I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är denne i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet.

17 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

18 § Avgift för tillsyn i övrigt tas ut enligt vad som framgår i taxebilagan med angivet belopp (fast årlig avgift) eller med 1050 kronor per timme nedlagd arbetstid i ärendet (timavgift) eller enligt de grunder som anges i taxan.

För verksamhet som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

19 § Om en fabrik, anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt taxebilaga 1 ska full avgift betalas för den verksamhet som medför den högsta avgiften med tillägg av 75 % av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna.

20 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det år som beslut om tillstånd/godkännande till verksamheten har meddelats eller anmälan har skett eller, i de fall tillstånd eller anmälan inte krävs, verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för prövning eller för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Inspektioner och andra tillsynsåtgärder med anledning av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor eller inte åtgärdar förelägganden eller förbud, ingår inte i den fasta årsavgiften. Inspektioner som föranleds av befogade klagomål ingår inte i den fasta årsavgiften. För sådana åtgärder tas timavgift ut.

Föreligger behov av avhjälpande av miljöskada sedan en verksamhet upphört, utgår full avgift för tillsyn som föranleds därav fr.o.m året efter det att verksamheten upphört enligt vad som anges i taxebilagorna om avgift för tillsyn över miljöskador enligt 10 kap miljöbalken.

21 § Vid bestämmandet av timavgiften tillämpas bestämmelserna i 8 §.

22 § Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap miljöbalken, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap 2 eller 3 §§ miljöbalken är ansvarig för avhjälpande.

Nedsättning av avgift

23 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas enligt beslut av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

24 § Om verksamhetsutövaren för sin verksamhet uppvisar en mycket väl fungerande egenkontroll kan bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta att sänka den fasta årliga avgiften för tillyn enligt denna taxa, dock maximalt med 50 %.

Avgiftens erläggande m.m.

25 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Värmdö kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning. Avgiften ska betalas inom den tid och på det sätt som nämnden bestämmer. Betalas inte avgiften i rätt tid ska dröjsmålsavgift enligt 3 § e utgå. Dröjsmålsavgiften ska beräknas på samma sätt som enligt 3, 6 och 9 §§ räntelagen (1993:635). Har en avgift fördelats på två eller fler betalningstillfällen ska ränta beräknad på sätt som föreskrivs i 9 kap. 1 § tredje stycket förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken betalas för de delbelopp för vilka betalningsuppskov har medgetts.

26 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning eller tillsynsbehov, får bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i ett enskilt ärende ändra en avgift enligt denna taxa.

Verkställighetsfrågor m m

27 § Av 1 kap 2 § och 9 kap 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

28 § Av 1 kap 2 § och 9 kap 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

29 § Enligt 19 kap 1 § miljöbalken överklagas kommunal nämnds beslut om avgift hos länsstyrelsen.

30 § Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får om ändringar vidtas i miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, göra motsvarande ändring i bilagorna till denna taxa.

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område

Avgift

Allmänna hänsynsreglerna

Tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler följs

timavgift

Skydd av naturen/områden

Prövning av ansökan om strandskyddsdispens

8400 kr

Prövning av ansökning och/eller tillsyn och i övrigt av skydd av naturen enligt 7 och 8 kap. miljöbalken (t.ex. förlängning av dispens som ännu inte löpt ut eller att ändra en medgiven dispens där tiden för genomförande av dispensen ännu inte löpt ut).

timavgift

Tillsyn och prövning enligt 26 kap 11 § miljöbalken

timavgift

Miljöfarlig verksamhet

Prövning

Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanordning, anslutning av vattentoalett eller ändring av avloppsanläggning enligt 13 och 14 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (gäller prövning för avloppsanläggningar upp till 25 personekvavilenter om inget annat anges i punkterna 1-9):

1. Inrättande av vattentoalett med sluten tank 4200 kr
2. Inrättande av annan avloppsanordning enligt vad kommunen föreskriver (t.ex. bad-, disk- och tvättavlopp) 7350 kr
3. Inrättande av vattentoalett med avloppsutsläpp till mark eller vatten 8400 kr
4. Inrättande av flera avloppsanordningar enligt punkterna 1, 2 och 3 vid samma tillfälle 8400 kr
5. Inrättande av annan avloppsanordning enligt vad kommunen föreskriver (t.ex. bad-, disk- och tvättavlopp) samtidigt som prövning sker av ansökan om att inrätta annat slag av toalett än vattenspolande toalett, såsom förmultningstoalett eller därmed jämförbar toalett och torrtoalett med latrin-kompostering, enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 8400 kr
5. Anslutning av vattentoalett och/eller bad- disk- och tvättavlopp till befintligt godkänd avloppsanordning 7350 kr
6. Anmälan om ändring av befintligt godkänd avloppsanläggning (avser anläggning som har tillstånd och blivit slutbesiktad) 6300 kr

7. Inrättande av avloppsanordning för 25-200 personekvavilenter	timavgift
8. Prövning i övrigt gällande enskilt avlopp (t.ex. tillstånd som ska förlängas innan tillståndet löpt ut, t.ex. tidsbegränsade tillstånd. Har tiden för genomförande i tillståndet löpt ut ska denna punkt inte tillämpas)	timavgift
9. Prövning av ändring av tillstånd som ännu inte utnyttjats (avloppsanläggningen är inte påbörjad och verksamhetsutövaren vill ändra tillståndet och tiden för genomförande i tillståndet är giltig)	3150 kr

Prövning av ansökan enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd att inrätta värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt vad kommunen föreskrivit avseende:

1. Bergvärmepump upp till 20 kw men <u>inom</u> kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp	3150 kr
2. Bergvärmepump upp till 20 kw men <u>utanför</u> kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp	4725 kr
3. Övriga anläggningar för utvinning av energi med hjälp av värmepump upp till 20 kW (ex jordvärme, ytvatten osv)	4725 kr
4. Bergvärmepump(ar) över 20 kW men maximalt 10 MW	8400 kr
5. Prövning av ansökan inom fastställt vattenskyddsområde avseende berg-, ytvatten-, och jordvärmepump	8400 kr

Anmälan

Handläggning av anmälan om deponering av muddermassor på land	8400 kr
Handläggning av anmälan av verksamhet i övrigt som har beteckningen C eller U enligt taxebilaga 1	enligt taxe bilaga 1
Handläggning av ärenden i övrigt enligt 9 kap	timavgift

Tillsyn i övrigt

Tillsyn och prövning av miljöfarlig verksamhet enligt förteckning i miljöprövningsförordningen (2013:251)	enligt taxe bilaga 1
Tillsyn i övrigt av miljöfarlig verksamhet	timavgift
Tillsyn av enskilda avlopp	4200 kr
Anmälan av saneringsåtgärd enligt 18 § förordning (2007:19) om PCB	10 500 kr

Verksamheter som orsakar miljöskador

Tillsyn och prövning

Tillsyn och prövning av mark- och vattenområden, byggnader och anläggningar enligt 10 kap miljöbalken och dess förordningar och/eller föreskrifter	timavgift
--	-----------

Vattenverksamhet

Prövning

Prövning av ansökan att inrätta grundvattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap 10 § miljöbalken.	4200 kr
Handläggning av anmälan av befintlig vattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap 10 § miljöbalken.	3150 kr
Handläggning av anmälan om vattenverksamhet enligt 19 § i förordningen om vattenverksamhet (1998:1388)	timavgift
Tillsyn och prövning i övrigt av vattenverksamhet	timavgift

Övriga verksamheter – hälsoskydd

Prövning

Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	
1 Nötkreatur, häst, get, får eller svin	3150 kr
2 Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur	3150 kr
3 Orm som inte avses i punkt 4	2100 kr
4 Giftig orm	3150 kr
Prövning av ansökan om spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4200 kr
Prövning av ansökan om dispens från eldningsförbud enligt 40 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2100 kr
Prövning av ansökan att inrätta annat slag av toalett än vattenspolande toalett, Såsom förmultningstoilet eller därmed jämförbar toalett och torrtoalett med latrinkompostering, enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2100 kr
Prövning och tillsyn av kommunala föreskrifter i övrigt enligt 40 och 42	timavgift

§§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön

Anmälan

Handläggning av anmälan om att anlägga gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning enligt 37 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	3150 kr
---	---------

Handläggning enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd av anmälan om:

1. verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur-nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg,	4200 kr
2. bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, eller	8400 kr
3. förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, särskola, specialskola, sameskola, fristående skola, riksinternatskola eller resurscenter	8400 kr

Årlig tillsynsavgift

Årlig tillsynsavgift för förskolor med plats för högst 30 barn	2100 kr
Årlig tillsynsavgift för förskolor med plats för mer än 30 men högst 100 barn	3675 kr
Årlig tillsynsavgift för förskolor med plats för mer än 100 barn	5250 kr

Årlig tillsynsavgift för skolor med plats för högst 75 elever	2625 kr
Årlig tillsynsavgift för skolor med plats för mer än 75 elever men högst 350 elever	4200 kr
Årlig tillsynsavgift för skolor med plats för mer än 350 elever	7350 kr

Tillägg för integrerad fritidsverksamhet: Om skolan eller förskolan har fritidshem eller fritidsverksamhet integrerad i lokalen/verksamheten	1050 kr
---	---------

Tillägg för integrerad idrottsanläggning: Om skolan eller förskolan har idrottsanläggning integrerad i lokalen/verksamheten	1050 kr
--	---------

Öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet	1575 kr
---	---------

Bassängbad	4200 kr
------------	---------

Solarium	2100 kr
----------	---------

Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur-nålar, piercingverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg	3150 kr
--	---------

Lokaler för vård eller annat omhändertagande med 0-50 boende	2100 kr
--	---------

Lokaler för vård eller annat omhändertagande med 50 eller fler boende 3150 kr

Föreningar eller motsvarande som tillhandahåller enskilt dricksvatten över 2 kubikmeter per dygn, men max 10 kubikmeter per dygn och/eller tillhandahåller dricksvatten till mer än 20 personer per dygn men till max 50 personer per dygn 2100 kr

Strandbad EU-bad 4200 kr

Strandbad - övriga bad som ingår i badvattenregistret 3150 kr

Tillsyn i övrigt

Provtagning av badvatten vid anläggning eller strandbad som är upplåtet för allmänheten eller annars utnyttjas av många timavgift samt kostnad för analys

Tillsyn och provning i övrigt av hälsoskydd timavgift

Jordbruk och annan verksamhet

Tillsyn och provning

Handläggning av ärende enligt 12 kap 6 § timavgift

Kemiska produkter och biotekniska organismer

Prövning

Prövning av ansökan enligt 11 och 14 §§ (avser inte ”inom vattenskyddsområde för vattentäkt” i 14 §) naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel 4200 kr

Prövning av ansökan enligt 2 kap. 41 § i SFS 2014:425 och/eller 2 kap. 40 § SFS 2014:425. 4200 kr

Prövning av ansökan enligt 14 § i SNFS 1997:2 med avseende på ”inom Vattenskyddsområde för vattentäkt” 5250 kr

Prövning av ärenden i övrigt gällande växtskyddsmedel samt bekämpningsmedel timavgift

Handläggning av anmälan enligt 3 § förordningen om anmälningsskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar (1985:997) timavgift

Tillsyn i övrigt

Återkommande tillsyn över följande kemiska produkter:

1 Anläggningar som innehåller köldmedier och som kräver årlig rapportering enligt 29 § förordningen om flourerade växthusgaser och ozonnedbrytande 2100 kr

ämnen (2007:846) och där rapporten bedöms vara komplett.

2	Anläggningar som innehåller köldmedier och som kräver årlig rapportering enligt 29 § förordningen om flourerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (2007:846) och där rapporten behöver kompletteras och därmed anses vara inkomplett.	3675 kr
3	Förvaring av mer än 1 m ³ dieselbrännolja eller eldningsolja i öppen cistern eller hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde som bedömts som betryggande enligt besiktningsprotokoll	2100 kr
4	Förvaring av mer än 1 m ³ dieselbrännolja eller hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska som <i>inte</i> bedöms som betryggande enligt besiktningsprotokollet.	3675 kr

I de fall punkt 1, 2 och 3 kräver ytterligare tillsyn.	timavgift
--	-----------

Tillsyn i övrigt

Handläggning av information enligt 28 § förordningen om flourerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (2007:846).	timavgift
---	-----------

Handläggning av information enligt naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2003:24) om skydd mot mak- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor:

1. Förvaring av 1 m ³ dieselbrännolja eller eldningsolja i öppen cistern	2100 kr
2. Hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde	timavgift

Tillsyn och provning i övrigt av kemiska produkter och biotekniska organismer	timavgift
---	-----------

Avfall och producentansvar

Provning

Provning av ansökan om dispens/tillstånd att själv återvinna och bortskaffa avfall enligt 15 kap. 18 §, 3 och 4 stycket miljöbalken	1050 kr
---	---------

Tillsyn i övrigt

Tillsyn transport av avfall och/eller farligt avfall	2100 kr
Tillsyn och provning i övrigt av avfallshantering eller producentansvar	timavgift

Anmälan om överträdelser 26 och 30 kap miljöbalken

Upprättande av anmälan till polis eller åklagare enligt 26 kap 2 §	3150 kr
Handläggning av miljöstraffsavgifter enligt 30 kap	3150 kr

Avfallsföreskrifter och lokala ordningsföreskrifter

Dispens för eget omhändertagande av slam från slamavskiljare och/eller minireningsverk	1050 kr
Handläggning av ärenden enligt kommunens avfallsföreskrifter och/eller lokala ordningsföreskrifter	timavgift

Tillsyn och prövning i övrigt

Tillsyn och prövning i övrigt enligt miljöbalken och/eller tillhörande författningar, förordningar och/eller föreskrifter där det saknas en särskild angiven taxa	timavgift
---	-----------

Taxebilaga 1

Fast årlig avgift

Taxa för tillsyn inom miljöbalkens område – underlag för lokala bedömningar och verksamheter

B Tillståndsplikt

C Anmälningssplikt

U = verksamhet som inte är tillstånds-/anmälningsspliktig men tillsynspliktiga

Direktiv	JORDBRUK M.M.	Kommentarer	Avgift/år
	Djurhållning m.m.		
C e 85/337-2	1.20 Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock ej inhägnad. 100-200 de 200-400 de		8400 kr 10 500 kr
U	1.20-1 Djurhållning 1-9 de 1.20-2 Djurhållning 10-30 de 1.20-3 Djurhållning 30-100 de		timavgift 2100 kr 3675 kr
C e 85/337-2	1.30 Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.		timavgift
U	1.30-1 Växthus eller plantskola med en odlingsyta som är 1. 2 000- 5 000 kvadratmeter 1. större än 5 000 kvadratmeter		6 300 kr
	FISKODLING M.M.		
B e 85/337-2	5.10 Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.		8 400 kr
C e 85/337-2	5.20 Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 5.10.		6 300 kr
	UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANDRA JORDARTER		
	Berg, naturgrus och andra jordarter		

B e 85/337-2	10.20 Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.10 eller 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.	18 900 kr
C	10.30 Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).	10 500 kr
C	10.40 Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd). Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten 1. omfattas av bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, eller 2. är tillståndspliktig enligt 10.10 eller 10.11.	timavgift
C	10.50 Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdes-bestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.	16800kr/uppställning
C	10.60 Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.	8 400 kr
	Råpetroleum, naturgas och kol	
C 85/337-2	11.30 Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.	10 500 kr
	Annan utvinningsindustri	
C e	13.70 Djupborrning, som inte omfattas av 11.10 eller 11.20.	timavgift
	LIVSMEDEL OCH FODER M.M.	
	Animaliska råvaror	
C e 85/337-2	15.30 Slakteri för en produktion baserad på mer än 50 ton slaktvikt per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.10 eller 15.20.	10 500 kr

C e 85/337-2	15.50 Anläggning för framställning av livsmedel med be-redning och behandling av animaliska råvaror (utom mjölk, fisk och skaldjur) för en produktion av mer än 400 ton men högst 18 500 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 15.80. 400-10 000 ton chark eller styck 10 500 kr 10 000-18 500 ton chark eller styck 21 000 kr 400-10 000 ton andra livsmedel 10 500 kr 10 000-18 500 ton andra livsmedel 21 000 kr Slaktbi eller animaliskt avfall 36 750 kr
C 85/337-2	15.70 Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på mer än 10 ton fisk eller skaldjur per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte hållbarhetsbehandling genom endast frysning, torkning eller saltning eller om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.60 eller 15.80. 7 920 kr
C 85/337-2	15.80 Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 500 ton rökta produkter per kalenderår. 50-500 ton 7 920 kr 500-18 500 ton 10 500 kr
	Vegetabiliska råvaror
C	15.100 Bageri som förbrukar mer än 15 ton torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90. 12 600 kr
C e 85/337-2	15.120 Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. beredning eller konservering genom endast frysning eller torkning, 2. beredning genom endast tvättning eller rensning, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15.90 eller 15.110. 11 550 kr
C	15.130 Anläggning för endast tvättning eller rensning av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. 10 500 kr
C	15.140 Anläggning för tillverkning av kvarnprodukter för en produktion av mer än 1 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90. 1 000-50 000 ton 12 600 kr Mer än 50 000 ton 47 250 kr
C e 85/337-2	15.160 Anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90 eller 15.150. 21 000 kr

	Mjölk, oljor och fetter m.m.	
C e 85/337-2	15.180 Anläggning för framställning av mjölkprodukter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en in-vägning av mer än 500 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.170. 500-20 000 ton 10 500 kr 20 000-50 000 ton 31 500 kr Mer än 50 000 ton 52 500 kr	
C e 85/337-2	15.200 Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av mer än 100 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.40, 15.90, 15.170 eller 15.190.	10 500 kr
C e 85/337-2	15.220 Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 10 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90, 15.170, eller 15.210.	7 350 kr
	Drycker m.m.	
C	15.240 Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, mot-svarande mer än 10 ton ren etanol per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.230. 10-100 ton 10 500 kr 100-500 ton 16 800 kr 500-5 000 ton 36 750 kr	
C e 85/337-2	15.260 Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt eller mer än 1 000 kubikmeter maltdryck per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90.	21 000 kr
	Annan livsmedelstillverkning	
C e 85/337-2	15.280 Anläggning för 1. tillverkning av mer än 500 ton choklad eller konfektyr per kalenderår, 2. tillverkning av mer än 1 000 ton pastaprodukter per kalenderår, eller 3. rostning av mer än 100 ton kaffe per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90. 500-5 000 ton choklad 10 500 kr 5 000-20 000 ton choklad 31 500 kr Mer än 20 000 ton choklad 57 750 kr Pastaproduktion 10 500 kr 100-3 000 ton kafferostning 10 500 kr Mer än 3 000 ton kafferostning 36 750 kr	

C	15.300 Anläggning för framställning av 1. mer än 15 000 ton livsmedel, om verksamheten a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10–15.290, och b) medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10, eller 2. mer än 1 000 ton livsmedel, om verksamheten a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10–15.290, och b) medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10	21 000 kr
C e 85/337-2	15.310 Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt 15.10–15.300.	7 350 kr
	Foder	
C	15.340 Anläggning för malning, blandning eller pelletering av råvaror till bruksfärdigt djurfoder, för en produktion per kalenderår av 1. mer än 5 000 ton spannmålsfoder, eller 2. mer än 500 ton annat foder. Med spannmålsfoder avses detsamma som i 15.330. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.320, 15.330, 90.240, 90.250 eller 90.260.	
	5 000-50 000 spannmål	12 600 kr
	50 000-100 000 spannmål	36 750 kr
	500-5 000 annat	12 600 kr
	5 000-15 000 annat	36 750 kr
	TEXTILVAROR	
C e 85/337-2	17.30 Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton fibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 10 ton textilmaterial per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 17.10 eller 17.20.	10 500 kr
	PÄLS, SKINN OCH LÄDER	
C e 85/337-2	18.30 Anläggning för garvning eller annan beredning av läder eller pälsskinn för en produktion av mer än 2 ton färdigt läder eller färdigt pälsskinn, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 18.10, 18.20 eller 90.240.	
	2-100 ton per år	10 500 kr
	100-1000 ton per år	15 750 kr

	TRÄVAROR		
C	20.10 Anläggning för yrkesmässig behandling av trä med träskyddsmedel genom tryck- eller vakuumimpregnering eller doppning, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 39.10 eller 39.20.		
	Högst 500 kubikmeter		15 750 kr
	500-10 000 kubikmeter		15 750 kr
	Mer än 10 000 kubikmeter		47 250 kr
C	20.30 Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 20.20.		
	6 000-30 000 kubikmeter		16 800 kr
	30 000-60 000 kubikmeter		26 250 kr
C	20.40 Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte tillfällig flisning.		
	1 000-10 000 kubikmeter fast mått råvara, eller 3 000-20 000 kubikmeter löst mått råvara	8-12	8 400 kr
	10 000-100 000 kubikmeter fastmått råvara, eller -20 000-150 000 kubikmeter löst mått råvara	15-20	15 750 kr
	Mer än 100 000 kubikmeter fast mått råvara, eller mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara	20-30	21 000 kr
	Produktion av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara	10-12	10 500 kr
C	20.60 Anläggning för tillverkning av 1. fanér eller plywood, eller 2. mer än 500 kubikmeter spånskivor eller andra produkter av spån, per kalenderår.		
	Högst 10 000 kubikmeter		15 750 kr
	Mer än 10 000 kubikmeter		26 250 kr
C	20.80 Anläggning för lagring av 1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m3 fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m3 fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 20.70, eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m3 fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 20.70.		
	500-10 000 kubikmeter fub på land med begjutning av vatten		

	10 000-20 000 kubikmeter fub med begjutning av vatten	10 500 kr
	500-5 000 kubikmeter fub i vatten	15 750 kr
	5 000-10 000 kubikmeter fub i vatten	10 500 kr
	Mer än 2 000 kubikmeter fub på land utan begjutning av vatten	15 750 kr 6 300 kr
C	20.90 Anläggning för lagring av timmer som inte sker i el-ler nära vattentäkt, om åtgärden behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m3 fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m3 fub) i vatten	timavgift
	MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR	
C	21.50 Anläggning för tillverkning av mer än 10 ton papper, papp eller kartong per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 21.30 eller 21.40.	15 750 kr
	FOTOGRAFISK ELLER GRAFISK PRODUKTION	
C	22.10 Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.	26 250 kr
C	22.20 Anläggning för tillverkning av metallklichéer.	10 500 kr
C	22.40 Anläggning 1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller 2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.	
C	Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	12 600 kr
C	Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	8 400 kr
U	Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 22.40-1 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	6 300 kr
C	Utan utsläpp av processvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	8 400 kr
U	Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 22.40-2 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	6 300 kr
U	Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 22.40-3 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	4 200 kr

	KEMISKA PRODUKTER	
C e 85/337-2 99/13	24.30 Anläggning för att genom biokemiska processer yrkesmässigt tillverka läkemedelssubstanser i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.	21 000 kr
C e 85/337-2	24.70 Anläggning för framställning genom destillation av mer än 5 000 ton gas per kalenderår.	21 000 kr
C e 85/337-2	24.81 Anläggning för att genom kemiska reaktioner yrkesmässigt tillverka bränsle ur vegetabilisk eller animalisk olja i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala	21 000 kr
C e 85/337-2	24.90 Anläggning för att genom kemiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, om det i verksamheten inte används eller tillverkas något ämne som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerat som "mycket giftigt", "giftigt", "giftigt för djur och växter", "farligt", "starkt frätande", "frätande", "cancerogent", "misstänkt cancerogent eller allergent" eller "innebär möjlig risk för fosterskador eller annan hälsorisk".	21 000 kr
C e 85/337-2	24.100 Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfibrer, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan beskrivning i denna bilaga	21 000 kr
C e 85/337-2	24.120 Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110, 3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110, eller 4. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20 Tidsåtgången för punkten som helhet 35-45 med vissa undantag. Naturläkemedel Rengöring, kroppsvård 10-1 000 ton Rengöring kroppsvård 1 000-2 000 ton	36 750 kr 33 600 kr 42 000 kr 10 500 kr 19 950 kr
C e 85/337-2	24.130 Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar, 3. ammunition, eller 4. andra kemiska produkter.	17 600 kr

C e 85/337-2	24.140 Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. apotek och sjukhus, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.	47 250 kr
C e 85/337-2	24.150 Anläggning för behandling av mellanprodukter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon av beskrivningarna i 24.10–24.140.	21 000 kr
	GUMMI- OCH PLASTVAROR	
C e 85/337-2	25.11 Anläggning för att genom vulkning tillverka gummi-varor, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 25.10, 39.20 eller 39.30. 1-50 ton 50-100 ton 100-500 ton 500-1 000 ton	 8 400 kr 12 600 kr 21 000 kr 31 500 kr
C e 85/337-2	25.30 Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 25.20	6 300 kr
C e 85/337-2	25.50 Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 39.20 eller 39.30. 1-20 ton 20-200 ton Över 200 ton Mer än 20 ton genom kalandrering beläggning Tillverkningen omfattar kalandrering eller beläggning: 1-3 ton 3-5 ton 5-10 ton 10-20 ton	 6 300 kr 9 450 kr 16 800 kr 36 750 kr 5 250 kr 7 350 kr 9 450 kr 16 800 kr
	ICKE-METALLISKA MINERALISKA PRODUKTER	
	Glas, glasvaror och keramiska produkter	
C e 85/337-2	26.30 Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av	10 500 kr

	bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 26.10 eller 26.20	
C e 85/337-2	26.40 Anläggning för tillverkning av glasfiber, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 26.10.	21 000 kr
B e 96/61	26.50 Anläggning för att genom bränning 1. tillverka mer än 18 500 ton keramiska produkter per kalenderår, eller 2. tillverka keramiska produkter med en ugnskapacitet som överstiger fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet som överstiger 300 kg per kubikmeter	42 000 kr
C e 85/337-2	26.60 Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 26.50 eller 26.51	36 750 kr
	Cement, betong, kalk, krita och gips	
C	26.100 Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 26.70–26.90	16 800 kr
U	26.100-1 Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion av mindre än 5 ton per år.	8 400 kr
C	26.110 Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.	15 750 kr
C	26.120 Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.	36 750 kr
	Andra icke-metalliska mineraliska produkter	
C	26.150 Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månaders period.	21 000 kr 12 600 kr
C	26.160 Anläggning för tillverkning av varor av asfalt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.100 eller 90.110.	10 500 kr
U	26.160-1 Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per år eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per år. (Stenhuggeri utanför stenbrott > 1 000 kvadratmeter eller > 800 ton per år)	10 500 kr

	STÅL OCH METALL	
C e 85/337-2	27.60 Anläggning för gjutning för en produktion av mer än 10 ton järn, stål, aluminium, zink eller magnesium per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.40, 27.50 eller 27.101..	8 400 kr
C	27.140 Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av mer än 1 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100, 27.101 eller 27.130	10 500 kr
	YTBEHANDLING AV METALL ELLER PLAST M.M.	
	Ytbehandling, avfettning och färgborttagning m.m.	
C	28.40 Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. beläggning med metall som sker med vakuummetod, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.30.	9 450 kr
C 85/337-2	28.60 Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. betning med betpasta, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.10 eller 28.20.	9 450 kr
C 85/337-2	28.70 Anläggning för 1. järnfosfatering, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 28.10, 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10–39.50, 3. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 4. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 5. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 6. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 7. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till mer än 500 kilogram per kalenderår. Anläggning som omfattas av en till två punkter Anläggning som omfattas av mer än två punkter	8 400 kr 12 600 kr
C	28.71 Blästringsarbete omfattande mer än 500	timavgift

	kvadratmeter yta, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 28.70.	
C	28.90 Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 28.80, 39.10, 39.20 eller 39.40.	15 750 kr
	ELEKTRISKA ARTIKLAR	
C	31.30 Anläggning för tillverkning eller reparation av kvicksilverinnehållande ljuskällor	10 500 kr
C	31.60 Anläggning för tillverkning av elektrisk tråd eller elektrisk kabel.	15 750 kr
	METALLBEARBETNING M.M.	
C e 85/337-2	34.10 Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.	15 750 kr
C e 85/337-2	34.20 Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.	8 400 kr
C e 85/337-2	34.40 Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 34.30.	För 34.30 se bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) 78 750 kr
C e 85/337-2	34.50 Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av flygplan, eller 3. reparation av flygplan.	94 500 kr
C	34.80 Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, process-oljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 34.10–34.70, 35.10 eller 35.20. Med total tankvolym avses detsamma som i 34.70 andra stycket.. 1-5 kubikmeter tankvolym 5-10 kubikmeter tankvolym 10-20 kubikmeter tankvolym	7 040 kr 10 560 kr
C e 85/337-2	35.20 Skeppsvarv.	8 400 kr
	FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL	
C e 99/13	39.30 Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 15 ton i rulloffset med heatsetfärg, 2. mer än 15 ton vid djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller lackering, 3. mer än 1 ton i ytengöring, om lösningsmedlet innehåller någon produkt, som enligt föreskrifter om	10 500 kr

	klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad som "kan ge cancer", "kan ge ärftliga genetiska skador", "kan ge cancer vid inandning", "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" eller "kan ge fosterskador", 4. mer än 2 ton i annan ytrenskoring, 5. mer än 500 kilogram i fordonslackering, 6. mer än 5 ton i beläggning av lindningstråd, 7. mer än 15 ton i beläggning av träytor, 8. mer än 1 kilogram i kemptvätt, 9. mer än 10 ton i läderbeläggning, 10. mer än 5 ton i skotillverkning, 11. mer än 5 ton i laminering av trä eller plast, 12. mer än 5 ton i limbeläggning, 13. mer än 5 ton i annan beläggning, 14. mer än 15 ton i omvandling av gummi, eller 15. mer än 10 ton i utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.10 eller 39.20.	
C	39.50 Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 39.10, 39.20, 39.30 eller 39.40. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.	10 500 kr
	LAGRING AV BRÄNSLEN OCH KEMISKA PRODUKTER M.M.	
C e 85/337-2	39.70 Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet att vid ett och samma tillfälle lagra mer än 5 000 ton, eller 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om a) någon produkt enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad som "mycket giftig", "giftig", "starkt frätande" eller "frätande", och b) det är fråga om en verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och anläggningen har kapacitet för lag-ring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle.	12 600 kr
C e 85/337-2	39.90 Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.	6 300 kr

	GASFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA	
	Gasformiga bränslen	
C	40.20 Anläggning för framställning av gasformigt bränsle, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 23.10, 23.30 eller 40.10.	16 800 kr
	Förbränning	
A e 85/337-2 96/61 01/80	40.50 Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.	78 750 kr
B e 85/337-2	40.51 Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 40.40 eller 40.50.	36 750 kr
C e 85/337-2	40.60 Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt, om också annat bränsle används än eldningsolja eller bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt, om inget annat bränsle används än eldningsolja eller bränslegas. Anmälningsskyldighet enligt denna beskrivning gäller inte 1. stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsskyldig enligt 40.40, 40.50, 40.51 eller 40.70.	11 550 kr
C e 85/337-2	40.70 Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt	12 600 kr
	Vindkraft	
B E 85/337-2	40.90 Enstaka vindkraftverk eller gruppstation för vindkraft med tre eller flera vindkraftsaggregat, om den sammanlagda uteffekten är minst 25 MW. Tillståndsskyldighet enligt denna beskrivning om verksamheten är tillståndsskyldig enligt 40.80	För 40.80 se bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) 14 700 kr
C e 85/337-2	40.100 Enstaka vindkraftverk eller gruppstation för vindkraft med tre eller flera vindkraftsaggregat, om den sammanlagda uteffekten är minst 125 kilowatt. Anmälningsskyldighet enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndsskyldig enligt 40.80 eller 40.90. 125 kW-4 MW 4 MW-25 MW	6 300 kr 9 450 kr
	Värmepumpar och kylanläggningar m.m.	
C	40.110 Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt.	16 800 kr

	Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.	
C	40.120 Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.	6 300 kr
	FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING	
C	50.10 Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.	9 450 kr
U	50.10-1 Anläggning för årlig tvättning 1. mellan 500-5 000 personbilar 2. 50-100 tåg eller flygplan 3. 200-500 tågagnar eller lok 4. 200-1 000 andra motordrivna fordon	6 300 kr
U	50.10-2 1. Småbåtshamnar, marinor, spolplatser eller vinterförvaringsplatser där rengöring, slipning och/eller målning av båtbottnar förekommer 2. Övriga varv 3. Båtbottentvätt	2100 kr 3150 kr 2100 kr
C	50.20 Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.60, 39.70 eller 39.80. Anläggning där mellan 1 000-5 000 kubikmeter flytande motorbränslen eller 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle hanteras Anläggning där mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränslen hanteras	5 250 kr 9 450 kr
U	50.20-1 Anläggning där upp till och med 1 000 kubikmeter flytande motorbränslen hanteras	3 150 kr
U	50.20-2 Fordonsverkstäder överstigande 500 kvadratmeter	5 250 kr
	INFRASTRUKTUR	
C e 85/337-2	63.20 Fiskehamn eller hamn för Försvarmakten. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt 63.10	14 700 kr
U	63.20-1 Hamn eller motsvarande där minst 20 anlöper sker per år	10 500 kr
C e 85/337-2	63.50 Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer	10 500 kr

	än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 63.30 eller 63.40.	
U	63.50-1 Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med 1. 100 000 000-1 000 000 000 fordonskilometer per år 78 750 kr 2. Mer än 1 000 000 000 fordonskilometer per år 126 000 kr	
U	63.50-2 Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer. 126 000 kr	
U	63.50-3 Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer. 47 250 kr	
	LABORATORIER	
C	73.10 Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. 15 750 kr Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte laboratorier som 1. ingår i verksamhet som omfattas av en annan punkt i denna bilaga, 2. omfattas av tillstånds- eller anmälningssplikt enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningsspliktiga enligt 38 § denna förordning.	
	TANKRENGÖRING	
C	74.20 Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. 12 600 kr Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 74.10.	
	HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	
C	85.10 Sjukhus med fler än 200 vårdplatser. 42 000 kr	
C	85.20 Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel. 10 500 kr	
U	85.20-1 Tandläkare 2100 kr	
	RENING AV AVLOPPSVATTEN	
B 85/337-1 85/337-2 91/271	90.10 Avloppsreningsanläggning med en anslutning av fler än 2 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter. 52 500 kr	
U	90.10-1 Ledningsnät 12 600 kr	
C e 85/337-2	90.20 Avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 200 personekvivalenter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.10. 12 600 kr	

U	90.20-1 För 25-200 personekvivalenter 25-100 100-200	6 300 kr 9 450 kr
U	90.20-2 Dagvattenanläggning	8 400 kr
	AVFALL	
	Mellanlagring	
B e 06/12	90.30 Anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle utgörs av 1. mer än 10 000 ton avfall som inte är avsett för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 30 000 ton avfall om anläggningen inte är tillståndspliktig enligt 1. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte anläggning för lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas, eller tre år innan det återvinns eller behandlas	23 100 kr
C e 06/12	90.40 Anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är större än 10 ton. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. anläggning för lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.30.	12 600 kr
C e 75/439 91/157 02/96 06/12	90.60 Anläggning för mellanlagring av farligt avfall som utgörs av uttjänta motordrivna fordon eller om mängden avfall inte vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 5 ton oljeavfall, 2. mer än 30 ton blybatterier, 3. mer än 100 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton impregnerat trä, eller 5. mer än 1 ton annat farligt avfall. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas.	6 300 kr
	Förbehandling, sortering och mekanisk bearbetning m.m.	
C e 06/12	90.80 Anläggning för sortering av annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 1 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.70.	12 600 kr
C e 02/96 06/12	90.90 Anläggning för yrkesmässig förbehandling av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, med undantag för förbehandling som består av ingrepp i komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.	12 600 kr
C e 06/12	90.110 Anläggning för att genom mekanisk bearbetning yrkesmässigt återvinna annat avfall än	

	farligt avfall, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 90.100, 90.240, 90.250 eller 90.260. Anläggning där upp till och med 3000 ton annat avfall än farligt avfall hanteras per år; 8 800 kr Anläggning där mellan 3001 -10 000 ton annat avfall än farligt avfall per år hanteras; 17 600 kr	
C e 00/53 06/12	90.120 Anläggning för återvinning av avfall genom sådan lagring, tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186).	12 600 kr
	Användning för anläggningsändamål	
C e 99/31 06/12	90.140 Användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grund-vatten, och där föroreningsrisken är ringa.	timavgift
	Biologisk behandling	
C e 85/337-2 06/12	90.170 Anläggning för biologisk behandling av annat av-06/12 fall än farligt avfall, om 1. den tillförda mängden annat avfall än park- och träd-gårdsavfall är större än 10 ton per kalenderår, eller 2. den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är större än 50 ton per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.150 eller 90.160 10-100 ton 4 200 kr 100-500 ton 8 400 kr Mer än 50 ton park och trädgårdsavfall timavgift	
	Förbränning	
C e 85/337-2 00/76 06/12	90.230 Anläggning där annat avfall än farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.200, 90.210 eller 90.220. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte anläggning där endast	6 300 kr
	Animaliska biprodukter m.m.	
C e 85/337-2 91/6806/1 2	90.250 Anläggning för att på annat sätt än genom förbränning per kalenderår bearbeta mer än 20 ton animaliska biprodukter som är kategori 1-, kategori 2- eller kategori 3-material enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.320 eller 90.240.	12 600 kr
C e 85/337-2 91/689	90.260 Anläggning för förbehandling av animaliska biprodukter om verksamheten inte är tillstånds- eller	12 600 kr

06/12	anmälningspliktig enligt 15.320, 90.240 eller 90.250.	
	Uppläggning	
C E 99/31 06/12	90.280 Uppläggning av 1. högst 1 000 ton muddermassa på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten och där föroreningsrisken endast är ringa, eller 2. inert avfall som uppkommit i gruv- eller täktverksamhet.	8 400 kr
	Annan återvinning eller bortskaffande	
C e 85/337-1 85/337-2 91/689 96/59 00/76 06/12	90.370 Anläggning för att återvinna eller bortskaffa avfall som består av uppgrävda förorenade massor från den plats där anläggningen finns, om anläggningen finns på platsen under högst en tolv månadersperiod, och verksamheten inte är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.300–90.340.	16 800 kr
C e 91/689 06/12	90.375 Anläggning för avvattning av avfall eller farligt av-fall som uppkommer vid platsen, eller som förts till mellanlager för avfall, om uppställningstiden är högst sextio kalenderdagar under en tolv månadersperiod och om mängden av-fall som behandlas är högst 2 000 ton	16 800 kr
C e 91/689 06/12	90.390 Anläggning för behandling av farligt avfall, om 1. avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning. Annan behandling än förbränning Behandling genom förbränning	8 400 kr
C e 06/12	90.430 Anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.30, 90.40, 90.70–90.110, 90.130–90.170, 90.200–90.310, 90.370, 90.375, 90.410 eller 90.420	timavgift
U	90.431 Återvinningsstationer (ÅVS)	2100 kr
	SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR M.M.	
C	92.20 Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår. 5 000-20 000 skott 20 000-100 000 skott Mer än 100 000 skott	timavgift 6 300 kr 8 400 kr
C e 85/337-2	92.30 Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon	5250 kr

	TEXTILTVÄTTERIER	
C	93.10 Tvättereri för mer än 2 ton tvättgods per dygn. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om 1. verksamheten är anmälningsspliktig enligt 39.30, eller 2. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.	10 500 kr
	ÖVRIGT	
U	95-1 Mekaniska verkstäder eller motsvarande verksamhet	2100 kr
U	95-2 Golfbanor	3150 kr
U	95-3 Tillsyn av naturreservat där kommunen har tillsynsansvaret	5250 kr

Taxa för offentliga kontroll av livsmedel

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Värmdö kommuns kostnader för offentlig kontroll, provning och registrering enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen om foder och animaliska biprodukter (2006:805), de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

2 § Avgift enligt denna taxa tas ut för:

- a) provning i ärenden om godkännande av anläggning,
- b) registrering av anläggning,
- c) handläggning och andra åtgärder vid normal offentlig kontroll och extra offentlig kontroll,
- d) uppdragsverksamhet

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

- a) offentlig kontroll som föranleds av klagomål som visar sig obefogat, samt
- b) handläggning som föranleds av överklagande av beslut av enligt livsmedelslagen och lagen om foder, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen
- c) Uppgifter som faller inom förvaltningslagens serviceskyldighet
- d) Uppgifter som faller utanför kontrollbegreppet, t.ex. remisser

4 § Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja i denna taxa fastställd timtaxa (timavgift) med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i konsumentprisindex räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret¹

5 § Beslut om att fastställa avgift enligt 6 § andra stycket, 14 § andra stycket och 18 § tredje stycket förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel eller särskilda beslut enligt 5 § i förordningen eller andra beslut om avgifter i enskilda fall enligt denna taxa fattas av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Timtaxa (timavgift)

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan (timavgiften) 1075 kronor per timme kontrolltid. Avgiftsuttag sker i förhållande till den kontrolltid som en anläggning tilldelas eller i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan

I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid avses med kontrolltid den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut

Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut

¹ Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja i denna taxa fastställd timtaxa (timavgift) med en procentsats som motsvarar de 12 senaste månadernas förändring fördelat på en kombination av konsumentprisindex (till en del av 25 %) och lönekostnadsindex (till en del av 75 %) räknat fram till 1 oktober före avgiftsåret.

För inspektioner, mätningar och andra offentliga kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 2 gånger ordinarie timavgift

Avgift för provning

7 § Den som ansöker om godkännande av en anläggning för att driva livsmedelsverksamhet eller för att tillverka snus och tuggtobak eller för dricksvattenförsörjning ska betala en avgift för provningen som motsvarar en årsavgift för anläggningen enligt 11 § med tillämpning av den riskklass som gäller för den typ av verksamhet som godkännandet avser och den erfarenhetsklass som nämnden bestämmer

Avgift för provning ska betalas för varje anläggning som ansökningen avser. Avgiften för provning får tas ut i förskott

8 § För godkännande av en anläggning med anledning av byte av livsmedelsföretagare eller sådan ändring av verksamheten som kräver godkännande ska, under förutsättning att godkännande för anläggningen tidigare lämnats, betalas halv avgift enligt 7 §²

9 § Avgift för provning i ärenden om godkännande ska erläggas även om ansökan avslås

Avgift för registrering

10 § Den som anmäler registrering av en anläggning för att driva livsmedelsverksamhet eller för att tillverka snus och tuggtobak eller för dricksvattenförsörjning ska betala avgift för en timmes handläggningstid motsvarande den aktuella timtaxan i 6 §

Årlig kontrollavgift

11 § För normal offentlig kontroll av en livsmedelsanläggning ska en årlig kontrollavgift betalas

Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden tilldelar anläggningen. Kontrolltiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen bestående av en *riskklassificering* med hänsyn till typ av företag och verksamhet, produktionens storlek och konsumentgrupper samt en *erfarenhetsklassificering* med hänsyn till nämndens erfarenheter av verksamheten. Härvid tillämpas Livsmedelsverkets vägledning beträffande riskklassificering av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrollavgifter. Den årliga kontrolltiden för varje riskklass och erfarenhetsklass framgår av vägledningens tabell. Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden multipliceras med timtaxan.

12 § För normal offentlig kontroll av foderanläggning ska en fast årlig kontrollavgift betalas. Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden tilldelar anläggningen. Kontrolltiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen bestående av en *riskklassificering* med hänsyn till typ av företag och verksamhet, produktionens storlek och konsumentgrupper samt en *erfarenhetsklassificering* med hänsyn till nämndens erfarenheter av verksamheten. Härvid tillämpas Statens jordbruksverks gällande vägledning gällande riskklassificering av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrollavgifter om offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter. Den årliga kontrolltiden för varje riskklass och

² Om handläggningstiden erfarenhetsmässigt inte är mycket mindre vid denna typ av godkännandeprovningar, kan uttag av full avgift övervägas, eventuellt med möjlighet att i särskilda fall ta ut en t.ex. en halv avgift.

erfarenhetsklass framgår av vägledningens tabell. Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden multipliceras med timtaxan.

13 § Om en tillämpning av 11 § skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig i förhållande det faktiska kontrollbehovet enligt nämndens riskbedömning, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning av anläggningens kontrollbehov.

14 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och får tas ut i förskott.

15 § Av 9 § förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel framgår att den årliga avgiften ska betalas från och med det kalenderår då verksamheten påbörjas och att avgiften därefter ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår.

Om anläggningen placeras i annan avgiftsklass eller annars tilldelas annan kontrolltid, ska den nya avgiften betalas från och med det följande kalenderåret.

Den som enligt 13 § ska betala en avgift för godkännande av en anläggning, ska dock betala den årliga avgiften från och med kalenderåret efter det att verksamheten har påbörjats.

16 § Av 4 § förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel framgår att den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar anläggningen (livsmedels-, eller foderföretagaren) vars verksamhet är föremål för kontroll.

Avgift för extra offentlig kontroll

17 § Om påvisandet av bristande efterlevnad medför offentlig kontroll som går utöver den normala kontrollverksamheten, tas en avgift om 990 kr/tim ut för nedlagd kontrolltid och för de faktiska kostnaderna för provtagning, analys av prover och restid.

Enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, ska den företagare som har ansvaret för den bristande efterlevnaden eller får den företagare som äger eller innehar produkterna vid den tid då den extra offentliga kontrollen genomförs debiteras de kostnader som den extra offentliga kontrollen medför.

Nedsättning av avgift m.m.

18 § Av 10 § förordningen om avgift för offentlig kontroll av livsmedel framgår att kontrollmyndigheten får sätta ned eller efterskänka den årliga kontrollavgiften om det finns särskilda skäl. Beslut om att sätta ned eller efterskänka avgiften för kommunens offentliga kontroll fattas av den nämnd som fastställer avgiften enligt 5 § i denna taxa. Om det finns särskilda skäl får nämnden också besluta att sätta ned eller efterskänka avgiften för godkännande, registrering eller bemanning vid styckningsanläggningar.

Konkurs

19 § Vid en konkurs övergår konkursgäldenärens rättigheter och skyldigheter till konkursboet. Avgifter som förfaller till betalning efter konkursbeslutet ska betalas av konkursboet. Detta gäller oavsett om konkursförvaltaren driver verksamheten vidare eller ej.

Moms

22 § Moms tas inte ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Moms tas däremot ut vid uppdragsverksamhet enligt 5 §.

Avgiftens erläggande m.m.

23 § Avgiften ska betalas inom den tid och på det sätt som nämnden bestämmer. Betalas inte avgiften i rätt tid ska dröjsmålsavgift enligt 3 § e utgå. Dröjsmålsavgiften ska beräknas på samma sätt som enligt 3, 6 och 9 §§ räntelagen (1993:635). Har en avgift fördelats på två eller fler betalningstillfällen ska ränta beräknad på sätt som föreskrivs i 9 kap. 1 § tredje stycket förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken betalas för de delbelopp för vilka betalningsuppskov har medgetts.

26 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning eller tillsynsbehov, får bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i ett enskilt ärende ändra en avgift enligt denna taxa.

Verkställighetsfrågor m.m.

24 § Av 33 § livsmedelslagen och 33 § lag om foder och animaliska biprodukter, framgår att bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får förordna att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

25 § Av 31 § livsmedelslagen och 31 § § lag om foder och animaliska biprodukter, framgår att bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om avgift överklagas hos länsstyrelsen.

Denna taxa är antagen i kommunfullmäktige den XXXX-XX-XX, § XXX punkt XX och gäller från och med 2016-01-01.

Plantaxa 2016

Allmänt om avgifter och taxor inom kommunen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 8 kap. 3b § kommunallagen (1991:900), som har följande lydelse:

”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster och nyttigheter som kommuner och landsting är skyldiga att tillhandahålla, får de ta ut avgifter bara om det är särskilt föreskrivet”.

Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektorn som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

Ansvariga nämnder för plan- och bygglagen i Värmdö kommun

I varje kommun ska det finnas en byggnadsnämnd enligt 12 kap 1 § plan och bygglagen. I Värmdö kommun har byggnadsnämndens uppgifter fördelats mellan samhällsplaneringsnämnden och bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Samhällsplaneringsnämnden för planering av mark och vatten och ska se till att bostadsbyggande främjas. Nämnden ansvarar för detaljplanering enligt plan- och bygglagen där inte kommunstyrelsen har ansvaret.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt plan- och bygglagen avseende lov, tillstånd och tillsyn.

Självkostnadsprincipen

Kommunala taxor inom plan- och bygglagens verksamhetsområde, som regleras i 12 kap. 10 § plan- och bygglagen, anges att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

Självkostnadsprincipen syftar på det *totala avgiftsuttaget för en verksamhet*. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen.

Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

Kostnader för upprättande av tjänsteskrivelser till politiska nämnder omfattas inte av taxebestämmelserna.

Likställighetsprincipen

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller hur de totala kostnaderna ska fördelas på avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 2 § kommunallagen.

”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65–66).

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom samhällsplanerings-nämndens och bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde finns i 12 kap plan- och bygglagen (2010:900). Där anges i 8 § att byggnadsnämnden får ta ut avgifter för:

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd och slutsamråd,
4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
5. upprättande av nybyggnadskartor,
6. framställning av arkivbeständiga handlingar,
7. kungörelser enligt 9 kap. 41 § tredje stycket, och
8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Samhällsplaneringsnämnden får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan bygglovpliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Det är kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifterna ska beräknas enligt 12 kap 10 § plan- och bygglagen. Om kommunen väljer att inte avgiftsbelägga viss prövning innebär det att den verksamheten i princip får skattefinansieras.

Den föreslagna taxan hänvisar till milliprisbasbelopp, som utgör tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta belopp räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget och fastställs för helt kalenderår. Detta innebär att någon justering av beloppet inte ska behövas för att kompensera för allmänna kostnadsökningar.

Kommunens beslut behöver inte vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall ankommer på den eller de kommunala nämnder som svarar för uppgiften i fråga. Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation.

Effektivitetsskäl talar för att rätten att fatta beslut om avgifter bör delegeras till tjänstemännen. Viktigt är att nämndens delegationsordning anpassas till gällande regler.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa.

Vad avgiftsbeslut bör innehålla

I linje med det anförda anser vi att det av beslut om avgift bör framgå:

- Med stöd av vilka bestämmelser som avgiften har debiterats.
- Hur stor avgift som debiteras.
- När betalning ska ske.
- Hur avgiftsbeslutet kan överklagas (regler om detta finns i § 22–28 förvaltningslagen).
- Att mervärdesskatt inte betalas på avgiften.

Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner samhällsplaneringsnämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Samhällsplaneringsnämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteman vid nämnden enligt särskild delegationsordning.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar samhällsplaneringsnämnden om skälig avgift grundad på tidsersättning.

Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan tas ut i förskott.

Uttagen avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs.

Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall

Varje beslut om debitering ska förses med en information om hur man överklagar. En kommunal nämnds beslut om påförande av avgift i enskilda fall överklagas enligt 13 kap 3 § plan- och bygglagen hos länsstyrelsen. Den som vill överklaga ska ge in handlingarna till samhällsplaneringsnämnden inom tre veckor från den dag han fick del av beslutet. Överklagandet i det enskilda ärendet kan avse hur avgiften räknats ut men inte den grundtaxa som fastställts av kommunfullmäktige vilket i så fall får överklagas i särskild ordning.

Justeringsfaktor

Planavgift tas ut enligt de tabeller som hör till taxan. Avgifterna beräknas som en funktion av ett värde som utgör en tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381), om allmän försäkring (mPBB). Därutöver kan justeringsfaktor N läggas till funktionen i syfte att anpassa avgiftsnivån till förhållanden inom kommunen. Faktor N föreslås i detta underlag utgöras av siffran 0,8 (om kommunen har färre invånare än 20 000), 1,2 (om kommunen har fler invånare än 50 000) och 1 för kommuner med

invånarantal däremellan. Kommunfullmäktige kan besluta att faktor N ska vara lägre eller högre, och kan grunda sitt beslut på invånarantal eller på andra faktorer, t.ex. Sveriges kommuner och landstings kommungruppsindelning, dock alltid med beaktande av självkostnadsprincipen.

Tidsersättning

Om kostnadstäckningsgraden ska vara 75 % (d.v.s. den debiterbara tiden ska vara 75 %) kan tidsersättningen tas ut. Total debiterbar årsarbetstid är 1 200-1 400 årsarbetstimmar. I timkostnaden ingår alla normala kringkostnader, utom kostnader för lokaler som inte kan schablonberäknas, eftersom stora variationer förekommer.

För Värmdö kommun är timavgiften 1 050 kr/timme.

Avräkning

För planavgift gäller om sökanden så begär ska nämnden återbetala i förskott erlagda avgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att kontrollplan följts och projektet inte fullföljts inom föreskriven tid.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas. Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt preskriptionslagen.

Planbesked

På begäran av någon som avser att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan antas, ändras eller upphävs eller att områdesbestämmelser ändras eller upphävs, ska kommunen i ett planbesked redovisa sin avsikt i frågan om att inleda en sådan planläggning.

En begäran om planbesked ska vara skriftlig och innehålla en beskrivning av det huvudsakliga ändamålet med den avsedda åtgärden och en karta som visar det område som berörs. Om åtgärden avser ett byggnadsverk, ska begäran också innehålla en beskrivning av byggnadsverkets karaktär och ungefärliga omfattning.

När kommunen har fått en begäran om planbesked som uppfyller kraven ovan ska kommunen ge sitt planbesked inom fyra månader, om kommunen och den som har gjort begäran inte kommer överens om något annat.

Av planbeskedet ska det framgå om kommunen avser att inleda en planläggning. Om kommunen avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange den tidpunkt då planläggningen enligt kommunens bedömning kommer att ha lett fram till ett slutligt beslut om att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller ändra eller upphäva områdesbestämmelser. Om kommunen inte avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange skälen för det.

Planbesked - ärendekategorier

Enkel åtgärd

Med enkel åtgärd avses projekt som uppfyller samtliga följande kriterier:

1. Mindre projekt av enklare karaktär: ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m2 bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 m2 eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.
2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär.
3. Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med enkelt planförfarande.

Medelstor åtgärd

Med medelstor åtgärd avses projekt som inte uppfyller samtliga kriterier för enkel åtgärd eller som inte uppfyller något av kriterierna för stor åtgärd.

Stor åtgärd

Med stor åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

1. Projekt av större omfattning: bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 5 000 m2 bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 20 000 m2 markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.
2. Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Tabell 1p – Planbesked

Avgift tas ut både för positiva och negativa beslut. När handläggning av ärende har påbörjats tas avgift ut även vid återkallande av ansökan.

Åtgärdens art	Formel	Beräkning	Exempel för avgift, mPBB = 44,4
Enkel	$200 * \text{mPBB}$	$200 * 44,4$	8 880
Medelstor	$400 * \text{mPBB}$ eller tidsdebitering, dock minst $200 * \text{mPBB}$	$400 * 44,4$	17 760
Stor	$700 * \text{mPBB}$ eller tidsdebitering dock minst $200 * \text{mPBB}$	$700 * 44,4$	31 080

Planavgift

Kommunen strävar i första hand efter att teckna planavtal med exploatörer för att specificera betalningsvillkor och parternas övriga åtaganden. Inom stora planområden är alla fastighetsägare och föreningar potentiella intressenter. Att teckna planavtal med många intressenter är inte praktiskt genomförbart varför kommunen i dessa fall väljer att ta ut plankostnaden i efterskott s.k. planavgift, som tas ut i samband med bygglovprövning.

Planavgift kan endast tas ut för ärenden som berör planer upprättade med stöd av plan- och bygglagen.

Samhällsplaneringsnämnden får ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser om bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna. Detta ska också tillämpas på anläggningar som kräver bygglov.

Avgiften för en viss åtgärd debiteras enligt de tabeller som hör till taxan. Avgifterna beräknas som en funktion av ”milliprisbasbelopp”, en tusendel av för året gällande prisbasbelopp samt ärendeberoende faktorer som grundar sig på den tidsåtgång och komplexitet som handläggningen av respektive ärendetyp kräver.

Planavgift kan tas ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs. För plan där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande tas avgift ut senast vid beslut om bygglov. I planer som annan än kommunen helt eller delvis har utfört och bekostat, t.ex. på grund av ett exploateringsavtal eller planavtal, reduceras planavgiften i motsvarande grad.

Vid ändring av en del av äldre detaljplan (byggnadsplaner och stadsplaner antagna före 1 juli, 1987) tas planavgift ut inom det område som ändras.

Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats vid tidsbegränsat bygglov (9 kap 33 § PBL) eller i strid mot plan (9 kap 31 § PBL). Planavgift debiteras dock om det lämnade bygglovet medges med mindre avvikelser från planen (tolkningsutrymme).

Planavgift baseras på åtgärdens sammanlagda bruttoarea (BTA) och öppenarea (OPA). För enbostadshus och tillbyggnader tillämpas enhetstaxa oberoende av area.

För bygglovspliktiga anläggningar eftersträvas planavtal med intressenter för att reglera betalningsvillkoren och parternas åtaganden. När planavtal inte tecknats kan planavgift baseras på tidsersättning eller taxa.

Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter

mPBB	Milliprisbasbelopp, justeras årligen, för 2014 gäller 44,4
Np	Justeringsfaktor planavgift = 1,0
OF	Objektfaktor, baseras på summan av bruttoarea (BTA) och öppenarea (OPA)
PF	Planfaktor

Tidersättning

1 050 kr/timme

Grundprincip för beräkning av avgift: $mPBB \cdot OF \cdot PF \cdot N_p$.**Nybyggnad** Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.**Tillbyggnad enbostadshus**

Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym. För tillbyggnad som överstiger 100 % av befintliga byggnadens area tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Tillbyggnad övriga byggnader och anläggningar

Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym. För tillbyggnad som överstiger 50 % av befintliga byggnadens eller anläggningens area tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Ombyggnad Ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas.**Ändring** En eller flera åtgärder som ändrar byggnadens konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA ska mätreglerna enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger. Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare m.m. ska beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

Avgiften kan också tas ut genom tidersättning enligt fastställd timtaxa (1 050 kr/tim). Vid tidersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme. Vid tidersättning kan också ersättning för resa utgå om så erfordras.

Exempel på planavgifter för olika åtgärder

Åtgärd	Tabell	Formel Beräkning	Avgift då mPBB = 44,4
Nybyggnad av enbostadshus och komplementbyggnad om 270 kvm.	3.1p	$mPBB \cdot PF_1 \cdot N$ $44,4 \cdot 1200 \cdot 1$	53 280
Nybyggnad av komplementbyggnad om 30 kvm.	3.1p	$mPBB \cdot PF_1 \cdot N$ $44,4 \cdot 250 \cdot 1$	11 100
Tillbyggnad av enbostadshus om 120 kvm med 40 kvm.	3.1p	$mPBB \cdot PF_1 \cdot N$ $44,4 \cdot 250 \cdot 1$	11 100
Tillbyggnad av enbostadshus om 120 kvm med 100 kvm.	3.1p	$mPBB \cdot PF_1 \cdot N$ $44,4 \cdot 600 \cdot 1$	26 640
Nybyggnad av flerbostadshus om 600 kvm BTA, detaljplan utan program.	2p och 3.2p	$mPBB \cdot OF \cdot PF_2 \cdot N$ $44,4 \cdot 20 \cdot 200 \cdot 1$	177 600
Nybyggnad av handel om 1 500 kvm BTA, detaljplan utan program.	2p och 3.2p	$mPBB \cdot OF \cdot PF_2 \cdot N$ $44,4 \cdot 36 \cdot 200 \cdot 1$	319 680
Nybyggnad av verksamheter, 13 000 kvm, detaljplan med program.	2p och 3.2p	$mPBB \cdot OF \cdot PF_2 \cdot N$	1 221 000

		44,4*125*220*1	
Nyanläggning av småbåtshamn om 900 kvm, detaljplan utan program.	3.3p	mPBB*PF ₃ *1 44,4*3 000*1	133 200

Tabeller

Tabell 2p – Objektsfaktorer (OF), övriga byggnader

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika byggnader beroende på storlek. Formel för planavgift övriga byggnader (förutom enbostadshus, se tabell 3.1p): mPBB x OF x PF x Np

Byggnader	
Area kvm = BTA + OPA	OF
0-20	1
21-40	2
41-60	3
61-129	6
130-199	8
200-299	10
300-499	14
500-799	20
800-1199	26
1 200-1 999	36
2 000-2 999	46
3 000-3 999	56
4 000-4 999	64
5 000-5 999	72
6 000-7 999	88
8 000-9 999	100
10 000-14 999	125
15 000-24 999	170
25 000-49 999	235
50 000-100 000	400
Därutöver (exempel: 101 000 kvm=405, 102 000	+ 5/1000 m ²

kvm=410)

Tabell 3.1p – Planfaktor för enbostadshus och komplementbyggnad (PF₁)Formel för planavgift: mPBB*PF₁* Np

För enbostadshus gäller enhetstaxa oberoende av husets storlek.

För tillbyggnad eller ändring som överstiger 100 % av byggnadens area (BTA+OPA) tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Med mindre tillbyggnad avses tillbyggnad och ändring som understiger 50 % av byggnadens befintliga area.

Enbostadshus och tillhörande komplementbyggnad i samma ansökan			
Objekt	Planfaktor (PF₁) Nybyggnad	PF₁ Tillbyggnad som understiger 100 % av befintlig area men överstiger 50 % av befintlig area	PF₁ Ändring som understiger 100 % av befintlig area men överstiger 50 % av befintlig area
Enbostadshus inom detaljplan, oberoende av area	1 200	600	600
Komplementbyggnad samt mindre tillbyggnad av enbostadshus och komplementbyggnad			
Objekt	Planfaktor (PF₁) Nybyggnad och tillbyggnad av komplementbyggnad	PF₁ Mindre tillbyggnad av enbostadshus som understiger 50 % av befintlig area	PF₁ Mindre ändring av enbostadshus som understiger 50 % av befintlig area
Komplementbyggnad samt mindre tillbyggnad av enbostadshus inom detaljplan.	250	250	250

Tabell 3.2p – Planfaktor för övriga byggnader (PF₂) Formel för planavgift: $mPBB \cdot OF \cdot PF_2 \cdot N_p$

För tillbyggnad eller ändring som överstiger 50 % av befintlig area (BTA+OPA) tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Plantyp	Planfaktor Nybyggnad	PF Tillbyggnad	PF Ändring
Detaljplan exklusive program	200	100	100
Detaljplan inklusive program	220	110	110

Tabell 3.3p – Planfaktor för anläggningar (PF₃)Formel för planavgift: $mPBB \cdot PF_3 \cdot N_p$

Åtgärd	Nybyggnad	Tillbyggnad	Ändring
Parkeringsplatser, småbåtshamnar, materialgårdar, murar och plank, fasta cisterner, transformatorstationer m.m. åtgärder angivna i plan- och byggförordningen 6 kap 1 §.			
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank m.m.) upp till 60 kvm.	250	250	250
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank m.m.) upp till 200 kvm	1 000	500	500
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank m.m.) upp till 1 000 kvm	2 000	1 000	1 000
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank m.m.) upp till 2 000 kvm	3 000	1 500	1 500
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank m.m.) över 2000 kvm upp till 10 000 kvm	5 000	2 500	2 500
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank m.m.) över 10 000 kvm	8 000	4 000	4 000
Enstaka radio- och telemast, torn, vindkraftverk	3 000	--	--

Grupp av radio- och telemaster, torn, vindkraftverk (upp till 4 st)	6 000	3 000	3 000
Vindkraftpark, grupp av radio- och telemaster, torn (5 st eller flera)	10 000	5 000	5 000

Övrigt

Kommunen får ta ut kostnad för kopiering eller utskrift av allmän handling enligt beslut i kommunfullmäktige. Sådan taxa – kopiering av allmän handling - beslutas i särskild ordning.

Avgift för kopiering, utplottning och maskinkostnad får också tas ut för handlingar (digitala och analoga kartor m.m.), som ska upplåtas med nyttjanderätt. Även sådana avgifter beslutas av kommunfullmäktige.

I de fall moms ska utgå tillkommer denna utöver angivna priser.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens bygglovtaxa

Plan- och bygglagen

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom nämndens ansvarsområde finns i 12 kap. plan- och bygglagen (2010:900). Där anges i 8 § att nämnden får ta ut avgifter för:

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd och slutsamråd,
4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
5. upprättande av nybyggnadskartor,
6. framställning av arkivbeständiga handlingar,
7. kungörelser enligt 9 kap. 41 § tredje stycket, och
8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Nämnden får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap. 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan lovpliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Nämndens rådgivningsverksamhet och allmänna övervakningsverksamhet bör vara skattefinansierad (prop. 2009/10:170 s. 351 f.).

Självkostnadsprincipen

12 kap i plan- och bygglagen reglerar nämndens verksamhet. I 12 kap 8 § framgår vad nämnden får ta ut avgifter för. Av 12 kap 10 § framgår att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

För all kommunal verksamhet gäller dessutom allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 8 kap. 3c § kommunallagen.

”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden)”.

Självkostnadsprincipen syftar på det *totala avgiftsuttaget för en verksamhet*. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen.

Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

Likställighetsprincipen

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller annorlunda uttryckt hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 2 § kommunallagen.

”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Den föreslagna taxan hänvisar till prisbasbeloppet (tidigare basbeloppet) enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta belopp räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget och fastställs för helt kalenderår. Detta innebär att någon justering av beloppet inte ska behövas för att kompensera för allmänna kostnadsökningar.

Kommunens beslut behöver inte vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall ankommer på den eller de kommunala nämnder som svarar för uppgiften i fråga. Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation. Effektivitetsskäl talar för att rätten att fatta beslut om avgifter bör delegeras till tjänstemännen. Viktigt är att nämndens delegationsordning anpassas till gällande regler.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa.

Vad avgiftsbeslut bör innehålla

I linje med det anförda anser vi att det av beslut om avgift bör framgå:

- Med stöd av vilka bestämmelser som avgiften har debiterats.
- Hur stor avgift som debiteras.
- När betalning ska ske.
- Hur avgiftsbeslutet kan överklagas (regler om detta finns i 22-28 §§ förvaltningslagen).
- Att mervärdesskatt inte betalas på avgiften.

Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner nämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Nämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteman vid nämnden enligt särskild delegationsordning.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar nämnden om skälig avgift grundad på tidersättning.

Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan tas ut i förskott.

Uttagen avgift för avslagsbeslut avräknas mot eventuell bygglovavgift.

Beräkning av avgifter enligt taxan

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt de tabeller som hör till taxan. Flertalet av avgifterna beräknas som en funktion av ett värde som utgör en tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381), om allmän försäkring (mPBB) samt ärendeberoende faktorer som grundar sig på den tidsåtgång och komplexitet som handläggningen av respektive ärendetyp kräver.

Därutöver kan justeringsfaktor N läggas till funktionen i syfte att anpassa avgiftsnivån till förhållanden inom kommunen. För faktor N fastställs siffran 1,1. Kommunfullmäktige kan besluta att faktor N ska vara lägre eller högre, och kan grunda sitt beslut på invånarantal eller på andra faktorer, t.ex. Sveriges Kommuner och landstings kommungruppsindelning, dock alltid med beaktande av självkostnadsprincipen.

Tidersättning

Om kostnadstäckningsgraden ska vara 75 % (dvs. den debiterbara tiden ska vara 75 %) kan tidersättningen tas ut. Total debiterbar årsarbetstid är 1 200-1 400 årsarbetstimmar.

I timkostanden ingår alla normala kringkostnader, utom kostnader för lokaler som inte kan schablonberäknas, eftersom stora variationer förekommer.

För Värmdö kommun är timavgiften 1 050 kr/tim.

Avräkning

För startbesked gäller om sökanden så begär ska nämnden återbetala i förskott erlagda avgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att kontrollplan följts och projektet inte fullföljts inom föreskriven tid.

Om slutlig avgift för startbesked och upprättande av kontrollplan avviker ifrån i förskott betald avgift ska avräkningen ske senast när slutbesked överlämnas. Slutavräkning sker när slutbesked utfärdas.

Ränta utgår inte på belopp, som återbetalas respektive tilläggsdebiteras, för tid innan betalningen ska ske. Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt preskriptionslagen.

Övrigt

Kommunen får ta ut kostnad för kopiering eller utskrift av allmän handling enligt beslut i kommunfullmäktige. Sådan taxa – kopiering av allmän handling - beslutas i särskild ordning.

Avgift för kopiering, utplottning och maskinkostnad får också tas ut för handlingar (digitala och analoga kartor mm), som ska upplåtas med nyttjanderätt. Även sådana avgifter beslutas av kommunfullmäktige (se ovan).

I de fall moms ska utgå tillkommer denna utöver angivna priser.

Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter

HF	Handläggningsfaktor
KOM	Faktor för kommunikering
mPBB	”Milliprisbasbelopp” en tusendels prisbasbelopp
N	Justeringsfaktor = 1,1
OF	Objektfaktor
Tidersättning:	1 050 kr/tim

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor x mPBB x N.

Avgift för bygglov/start besked: beräknas efter bruttoarean (BTA) + öppenarean (OPA).

Nybyggnad: uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.

Tillbyggnad: ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Ombyggnad: ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas.

Ändring: en eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA skall mätreglerna enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Areal bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare m.m. skall beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

Avgiften kan också tas ut genom tidersättning enligt fastställd timtaxa (1 050 kr/tim).

Vid tidersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme.

Vid tidersättning kan också ersättning för resa utgå om så erfordras.

Exempel på beräkning av avgift

Åtgärd	Tabell	Formel	Delvärden	Avgift
Bygglovavgift inkl startbesked 18 kvm BYA (UP), KB	Nuvarande	$mPBB \times OF \times$	$44,4 \times 4 \times (17+13) \times 1,1$	5 861
	Förslag	$(HF1+HF2) \times N$	$44,4 \times 5 \times (17+13) \times 1,1$	7 326
	Gamla PBL	$G \times OF \times$ $BLF+BAF \times N$	$49 \times 4 \times (23+19) \times 1$	8 232
Bygglovavgift inkl startbesked 50 kvm BYA (UP), KB	Nuvarande	$mPBB \times OF \times$	$44,4 \times 6 \times (21+25) \times 1,1$	13 480
	Förslag	$(HF1+HF2) \times N$	$44,4 \times 7 \times (21+25) \times 1,1$	15 726
	Gamla PBL	$G \times OF \times$ $BLF+BAF \times N$	$49 \times 6 \times (23+19) \times 1$	12 348
Bygglovavgift inkl startbesked 50 kvm BYA (IP), fritidshus	Nuvarande	$mPBB \times OF \times$	$44,4 \times 6 \times (17+28) \times 1,1$	13 187
	Förslag	$(HF1+HF2) \times N$	$44,4 \times 7 \times (17+28) \times 1,1$	15 385
	Gamla PBL	$G \times OF \times$ $BLF+BAF \times N$	$49 \times 6 \times (25 \times 22) \times 1$	13 818
Bygglovavgift inkl startbesked 250 kvm BYA (IP), HB	Nuvarande	$mPBB \times OF \times$	$44,4 \times 10 \times (24+28) \times 1,1$	25 397
	Förslag	$(HF1+HF2) \times N$	$44,4 \times 11 \times (24+28) \times 1,1$	27 936
	Gamla PBL	$G \times OF \times$ $BLF+BAF \times N$	$49 \times 12 \times (25 \times 22) \times 1$	27 636

KB = komplementbyggnad

HB = huvudbyggnad

UP = utom plan

IP = inom plan

Prisbasbelopp 2011 – 42 800 kr

Prisbasbelopp 2012 – 44 000 kr

Prisbasbelopp 2013 – 44 500 kr

Prisbasbelopp 2014 – 44 400 kr

Tabeller

Tabell 1 - Objektsfaktorer

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Area (m ²) – BTA + OPA	OF
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovpliktiga komplementbyggnader	
0-19	5
20-39	6
40-59	7
60-79	8
80-129	9
130-199	10
200-299	11
300-499	15
500-799	21
800-1199	26
1200-1999	30
2000-2999	36
3000-3999	46
4000-4999	56
5000-5999	64
6000-7999	72
8000-9999	88
10000-14999	100
15000-19999	125
20000-24999	170
25000-49999	235
50000-100000	400
Härutöver	+ 3/1000 m ²
*Mycket enkla byggnader < 50 m ²	5

*I separat ärende, t.ex. carport, taktäckta uteplatser (som inte är bygglovbefriade enl. PBL 9 kap 4-6 §§), skärmtak, glasade uteplatser/växthus, transformatorbyggnader och liknande.

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA.

I de fall ärendet har flera byggnader av samma typ beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabell 1.

Tabell 2 - Underrättelse och expediering

Denna taxa används när kommunikering krävs. Taxan tillämpas även vid kommunikering av avslagsbeslut och vid tillsyn.

Avgift = KOM x mPBB x N (inom parantes redovisas summan)

Antal	Kommentarer	KOM
Sakägare 1-5		40
Sakägare 6-9		60
Sakägare 10-		120
Kungörelse	+ faktisk annonskostnad	80
Kungörelse av beslut i Post- och Inrikestidning	+ faktisk annonskostnad	5

Tabell 3 - Handläggningsfaktor för bygglov HF1

Avgift för bygglov = Summan av alla tillämpliga HF1 x OF x mPBB x N

(OF enligt tabell 1)

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF1
Administration inkl arkivering	7
Planprövning - Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet förhandsbesked	3
Byggnaden - Placering, yttre utformning och färgsättning - Användbarhet och tillgänglighet	7
Tomten - Tomts ordnande inkl utfart och parkering - Enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning	7

- Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) - Skyddsåtgärder mot skred och högvatten - Utrymnings- och räddningsvägar - Måttgranskning - Besiktning (platsbesök)	

(se tidsersättning och tabell 6 för eventuellt tillkommande avgifter).

Tabell 4 - Handläggningsfaktor för startbesked HF2

Avgift = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x mPBB x N

(OF enligt tabell 1 alternativt tidsersättning)

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF2
Administration inkl arkivering och registrering av kontrollansvarig	7

Startbesked	
Startbesked inkl tekniskt samråd och fastställande av kontrollplan eller	10
Startbesked och fastställande av kontrollplan eller	5
Startbesked (gäller även rivning)	3

Arbetsplatsbesök	5
Extra arbetsplatsbesök/per styck	5
Slutsamråd inkl slutbesked	6
Slutbesked, avslut eller interimistiskt slutbesked	3

Tabell 5 - Justering av bygglovsavgifter

Bygglovavgift avser lovprövning utom HF

Åtgärd	Avgift
Lämplighet/lokaliseringsprövning utanför detaljplan	1,25 bygglovavgift
Tillägg för prövning av liten avvikelse	1,2 bygglovavgift
Varsamhet	1,1 bygglovavgift
Tillbyggnad	Ingen justering
Ombyggnad	Ingen justering
Ändring	0,7 bygglovavgift (berörd del)
Tidsbegränsat bygglov	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, förlängning	0,5 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong, förlängning	0,5 bygglovavgift
Förnyelse av lov = ny prövning	0,8 bygglovavgift
Stor enkel byggnad (oisolerad, t.ex. lagerhall) $\geq 600 \text{ m}^2$	0,3 bygglovavgift

Tabell 6 - Avgift för besked

Typ av besked	Avgift
Förhandsbesked	Tidersättning
Ingripandebesked	Tidersättning
Planbesked	Tidersättning (dock minst 200 mPBB)
Villkorsbesked	Tidersättning (dock minst 50 mPBB)

Avgift för kommunikering tillkommer enligt tabell 2.

Tabell 7 - Beslut om ny kontrollansvarig

Avgift = HF x mPBB x N

Åtgärd	HF
Ny sakkunnig	25

Tabell 8 – Hissar och andra motordrivna anordningar

Avgift tas ut som tidersättning enligt plan- och byggförordningen (ersätter förordning 1999:371 om hissar m.m. i byggnadsverk).

Åtgärd	Tidersättning
Medgivande eller förbud att använda hiss	Antal timmar (minst 1 tim)

Tabell 9 – Inom detaljplan, planenligt, nybyggnad, bygglovavgift

Gäller för "standardärende" inom detaljplan, utan avvikelser och kommunikering.

Avgiften utgör summan av avgifterna för de åtgärder som nämnden vidtar i samband med bygglov respektive startbesked. Avgift för att upprätta eller ändra detaljplan, områdesbestämmelser eller fastighetsplan tillkommer enligt särskild taxa eller genom upprättat planavtal.

Se tabell 3 och 4 angående tillämpliga HF

Avgiften inkluderar ett arbetsplatsbesök (utom vid mycket enkla byggnader).

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)¹ x N (maxbelopp)

Area (m ²) – BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovpliktiga komplementbyggnader			
0-19	5	24	28
20-39	6	24	28
40-59	7	24	28
60-79	8	24	28
80-129	9	24	28
130-199	10	24	28
200-299	11	24	28
300-499	15	24	28
500-799	21	24	28

¹Bygglov inklusive startbesked

800-1199	26	24	28
1200-1999	30	24	28
2000-2999	36	24	28
3000-3999	46	24	28
4000-4999	56	24	28
5000-5999	64	24	28
6000-7999	72	24	28
8000-9999	88	24	28
10000-14999	100	24	28
15000-19999	125	24	28
20000-24999	170	24	28
25000-49999	235	24	28
50000-100000	400	24	28
Härutöver	+ 3/1000 m ²		
*Mycket enkla byggnader < 50 m ²	4	20	20

Komplementbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)² x N

Objekt	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	<50 m ²	5	17	13
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	>50 m ²	7	17	15
Källsorteringsbehållare/grupp Sopskåp, sophus		6	14	15

² Bygglov inklusive startbesked

Tabell 10 - Tillbyggnad

$$\text{Bygglovavgift} = \text{mPBB} \times \text{OF} \times (\text{HF1} + \text{HF2})^3 \times \text{N}$$

Huvudbyggnad	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Tillkommande yta BTA	$\leq 15 \text{ m}^2$	3	14	10
Tillkommande yta BTA	16-49 m^2	5	17	15
Tillkommande yta BTA	50-129 m^2	7	17	28
Tillkommande yta BTA	130-199 m^2	9	17	28
Tillkommande yta BTA	200-299 m^2	10	17	28
Tillkommande yta BTA	300-499 m^2	14	17	28
Ytterligare intervall se tabell 9				

Komplementbyggnad		OF	HF1	HF2
Typ: garage, carport, förråd	Oavsett storlek men $\leq 50 \%$ av ursprunglig byggnads BTA	5	14	13
Tillbyggnad fritidshus	$\leq 50 \text{ m}^2$	6	14	13
Tillbyggnad växthus, lusthus m.m. oisolerat	$> 15 \text{ m}^2$	4	14	13
Burspråk		2	14	13
Takkupa		2	14	15

Tabell 11 - Enkla byggnader

$$\text{Bygglovavgift} = \text{mPBB} \times \text{OF} \times (\text{HF1} + \text{HF2})^4 \times \text{N}$$

Typ	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Fritidshus	40-60 m^2	6	21	28
Kolonistuga	$< 40 \text{ m}^2$	4	14	15
Nätstation/pumpstation	Oavsett storlek	6	14	13
Växthus, lusthus och likn. oisolerat	$> 15 \text{ m}^2$ men $\leq 50 \text{ m}^2$	5	14	13

³ Bygglov inklusive startbesked

⁴ Bygglov inklusive startbesked

Rullstolsgarage förråd m.m.	Oavsett storlek	2	14	13
Kiosk, manskapsbod m.m.	Oavsett storlek	4	17	15
Sommarveranda, restaurang	Oavsett storlek	4	17	23

Kommentar: Fritidshus ska enligt 8 kap. 6 § PBL inte granskas med hänsyn till tillgänglighet och energikrav. Större fritidshus än 60 m² är dock ofta lika tekniskt komplicerade som permanentbostäder, därför är avgiften lika som för permanenthus.

Tabell 12 - Övriga åtgärder

Bygglovavgift = mPBB x HF x N

Övrig åtgärd	Yta BTA	HF
Balkong 1-5 st		65
Balkong >5 st		130
Inglasning av balkong 1-5 st		65
Inglasning av balkong >5 st		130
Inglasning av uteplats/ uterum	oavsett storlek	65
Skärmtak	15-30 m ²	50
Skärmtak	≥ 31 m ²	100

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)⁵ x N

Övrigt – utan konstruktion	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Fasadändring, mindre		2	11	10
Fasadändring, större		4	11	10
Bostadshiss – handikapp enbostadshus ⁶		2	17	13
Hiss/ramp*		4	17	15
Mur och eller plank vid en- bostadshus		4	10	13
Mur och/eller plank – buller- plank/stabilitet – oavsett material		6	14	15

⁵ Bygglov inklusive startbesked

⁶ Endast HF2 vid invändig installation

Solfångare – ej på en- och tvåbostadshus		2	14	13
Frivilligt bygglov	Avgift enl. normalt bygglov			

Tabell - 13 Anmälan⁷ (icke lovpliktig åtgärd)

Avgift = HF2 x mPBB x N

Åtgärd	HF2
Eldstad/st	25
Grundförstärkning enbostadshus	90
Grundförstärkning	200
Ventilationsanläggning enbostadshus	50
Ventilationsanläggning övriga	140
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, mindre	30
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, större	140
Stambyte	90
Sopsug	90
Fettavskiljare	30
Rivning utanför planlagt område	25

Tabell 14 - Rivningslov inklusive startbesked

Avgift = HF x mPBB x N

Rivning	HF
< 250 m ² BTA	100
250-999 m ² BTA	200
>1000 m ² BTA	400

⁷ Vid framtagandet av taxan har plan- och byggförordning ännu inte antagits. Tabellen behöver justeras efter plan- och byggförordningens lydelse.

Tabell 15 - Bygglov för skyltar

Prövning skall ske som för byggnader

Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan.

Avgift = HF x mPBB x N

Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar och ljusanordningar.

Åtgärd		HF om liten påverkan på stads- eller landskapsbilden	HF om stor påverkan på stads- eller landskapsbilden
Vepa	$\leq 20 \text{ m}^2$	80	
Stor vepa	$\geq 20 \text{ m}^2$		200
Skyltprogram-granskning	$\geq 20 \text{ m}^2$	100	200
Prövning mot skyltprogram		20	20
Därutöver per skylt		10	10
Prövning utan gällande skyltprogram	Placering, utformning, miljö- och omgivningspåv.	45	105
Därutöver per skylt		23	53
Skylt, skyltpelare, stadspelare	$\leq 10 \text{ m}^2$	60	
Skylt, skyltpelare, stadspelare	$\geq 10 \text{ m}^2$ vid busskur	-	150
Ljusramp	Ny/ny front	-	100
Ljusramp	utöver den första	20	-
Ljusanordning vid idrottsplats eller likn.	$> 5 \text{ st}$		100
Förbesiktning	Per gång	10	20
Remiss	Trafikverket mfl.	15	15

Väsentlig ändring av skylt eller ljustanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljustanordning.

Skylt i samband med bygge placerad på samma fastighet, max 15 m² är avgiftsfri. Är skylten större än 15 m² tas avgift ut enligt tabell.

Skyltprogram kan tas fram i samförstånd mellan fastighetsägaren och stadsbyggnadskontoret. Det består av dokument/ritning som visar var på fasaderna skyltar skall placeras och kan även innehålla principer för skyltars utformning. Avgiften reduceras om skyltprogrammet följs.

Tabell 16 - Marklov inklusive startbesked

Avgiften tas enbart ut som tidersättning

Åtgärd	Tidersättning
Marklov såväl schakt som fyllning	Antal timmar (minst 25 mPBB)

Tabell 17 - Master, torn, vindkraftverk

Avgift = (HF1 + HF2) x mPBB x N

Master, torn, vindkraftverk	Beskrivning	HF 1 eller tidersättning	HF 2 eller tidersättning
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	ett torn	250	Antal timmar (minst 1)
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	fler än ett	550	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftverk	ett verk	550	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftverk	upp till 4 st	1 200	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftpark (>5 verk)		2 500	Antal timmar (minst 1)

Tabell 18 - Bygglov för anläggningar

Anläggning på land

Avgift = (HF1 + HF2) x mPBB x N

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Anläggningens yta	2 000-4 999 m ²	60	24	28
Anläggningens yta	5 000-10 000 m ²	80	24	28
Anläggningens yta	≥ 10 000 m ²	100	24	28

Mindre anläggningar t.ex. parkeringsplats	Antal timmar (minst 1)
Upplag/materialgård	Antal timmar (minst 1)
Tunnel/bergrum	Antal timmar (minst 1)

Exempel på anläggning (enligt plan- och byggförordningen): Begravningsplats, campingplats, idrottsplats, friluftsbad, golfbana, kabinbana, minigolf, motorbana, nöjespark, skidbacke med lift, skjutbana.

Anläggning i vatten

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Brygga, såväl ponton som fast anlagd	för fler än 10-12 båtar, (annars ej bygglov)		Timersättning	
Småbåtshamn – se marina	för fler än 10-12 båtar, < 5 000 m ²	40	24	28
Marina 5 000-10 000 m ² , flera bryggor	för fler än 10-12 båtar, annars inte hamn	80	24	28
Utökning med pontonbrygga	per brygga	5	24	28

Tabell 19 - Övriga ärenden

Avgift = HF x mPBB x N

Ärendetyp	Beskrivning	HF
Anstånd	Ingen avgift	
Avslag såväl bygglov, marklov rivningslov som förhandsbesked	Tidersättning eller högst 0,75 bygglovavgift	
Avvisa	Tidersättning eller högst 0,50 bygglovavgift	
Återkallad ansökan (avskrivet ärende)	Tidersättning eller högst 0,75 bygglovavgift	

Karttaxa 2016

Innehållsförteckning

Allmänt.....	3
Grundprincip för avgifter	3
Samverksansavtal.....	4
Nyttjanderättsansavtal	4
Nybyggnadskarta	4
Utdrag ur primärkarta.....	6
Tomtkarta.....	7
Flygbild.....	7
Ortofoto.....	8
Laserdata.....	8
Lägeskontroll	9
Påvisning av gränser	9
Koordinatförteckning	10
Generell tidsersättning.....	10

Allmänt

Den som nyttjar tjänster av Kart- och GIS-gruppen betalar avgifter i den omfattning som framgår av denna taxa i den mån annan taxa inte är tillämplig.

Utförande av arbete och produktinnehåll finns beskrivet i diverse informationsblad.

Tillämpning

Denna taxa ska tillämpas för åtgärder utförda efter 2015-01-01.

Uppdrag enligt denna taxa utförs i tillämpliga delar i enlighet med föreskrifter och anvisningar i "Handbok till Mätningsskugörelsen" (HMK).

Betalningsskyldighet

Avgiftsskyldighet föreligger för åtgärder:

- a) enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
- b) av annan art som Kart- och GIS-gruppen utför enligt beställning.

Betalningsskyldig är beställare av uppdrag enligt denna taxa. Betalning för utfört uppdrag ska erläggas av beställaren, såvida inte annat betalningsansvar styrks vid beställningen. Betalas inte avgiften inom på räkningen föreskriven tid, utgår dröjsmålsränta enligt av kommunfullmäktige antagna regler för kravverksamhet.

Ersättningsnorm

Uppdrag debiteras såsom sakersättning och/eller tidsersättning i enlighet med denna taxa.

Med sakersättning avses fast ersättning för uppdraget som helhet eller summan av fasta à-priser för olika delåtgärder. Med tidsersättning avses debitering per timme för i uppdraget medverkande personal och utrustning.

Kart- och GIS-gruppen äger rätt att för särskilda uppdrag träffa avtal om annan debiteringsnorm. Avtalade priser ska grundas på uppskattad resursåtgång och denna taxa med den avvikelse som kan föranledas av uppdragets storlek och karaktär.

Årlig justering

Kommunfullmäktige ska årligen pröva frågan om justering av beloppen enligt denna taxa med hänsyn till inträffade förändringar i lönekostnader m.m.

Särskild ersättning

Utförs arbete utom ordinarie arbetstid, används dyrbarare utrustning eller är materialåtgången större än vanligt eller är annars kostnaderna högre än normalt, till exempel om fältarbetet på beställarens begäran utförs under förhållanden som medför exceptionellt merarbete, utgår särskilda avgifter.

Moms

Alla prisuppgifter i taxan är exkl. moms.

Grundprincip för avgifter

Enligt SKL beräknas avgifter för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information enligt grundprincipen;

$$\text{avgift} = \text{mPBB} \times \text{KF} \times \text{N}$$

där;

mPBB = milliprisbasbelopp (en tusendels prisbasbelopp), för närvarande 44,4

KF = kartfaktor, framtagen av SKL

N = kommunfaktor, bestäms av kommunfullmäktige, för närvarande 1,0

Kartavgift beräknas efter markarea.

Avgiften kan också tas ut genom tidsersättning enligt fastställd timtaxa. Vid tidsersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme. Vid tidsersättning kan också ersättning för resa utgå om så erfordras.

Samverkansavtal

Samverkansavtal kan upprättas mellan kommunen och mätkonsult.

Detta innebär fria uttag mot att mätleverans görs.

Kontakta kart- och GIS-gruppen vid intresse.

Nyttjanderättsavtal

Nyttjanderättsavtal kan upprättas mellan kommunen och annan part.

Detta innebär uttag och nyttjande av data enligt överenskommet avtal.

Kontakta kart- och GIS-gruppen vid intresse.

Nybyggnadskarta

Olika typer av byggnationer kräver olika typer av nybyggnadskarta.

Typ av nybyggnation	Typ av karta
Ny huvudbyggnad	Nybyggnadskarta 1
Större till-/komplementbyggnad (byggnadsarea ca 25 % eller större av befintlig byggnadsarea)	Nybyggnadskarta 1
Nybyggnad av uthus, garage etc. samt tillbyggnader över 50 kvm byggnadsarea - inom planlagt område <i>eller</i> - då avstånd till tomtgräns är mindre än 6,0 meter <i>eller</i> - när byggnaden i sig ännu inte finns inmätt och inlagd i kartdatabasen <i>eller</i> - när verkligheten inte stämmer överens med primärkartdatabasen och/eller flygbilder och bygglovshandläggaren anser sig behöva en mer korrekt och uppdaterad karta	Nybyggnadskarta 2

I övriga fall av tillbyggnader eller nybyggnader när endast utdrag ur olika kartdatabaser krävs.

Nybyggnadskarta 3

Produktbeskrivning

En nybyggnadskarta är en aktuell karta över en fastighet i skala 1:500.

Nybyggnadskarta 1 redovisar bland annat fastighetsgränser (med längder och markeringstyper), befintliga byggnader med sockelhöjder eller nockhöjder, höjdkurvor (om det finns i befintligt kartmaterial) alt. 6-10 markhöjdpunkter, trappor och stödmurar, väghöjder, vägar, infarter, VA-anslutningar, luftledning, höjdarbetsfix samt gällande bestämmelser och officialrättigheter för aktuell fastighet.

Exempel på bestämmelser och officialrättigheter är planbestämmelser, strandskydd, fornlämningar, kommunalt vatten- och avloppsområde, skyddsområde för vattentäkt, servitut, ledningsrätt m.m.

Kartan redovisar även angränsande fastigheter och deras byggnader intill aktuell fastighet.

Nybyggnadskarta 2 redovisar bland annat fastighetsgränser med gränsmarkering om sådana hittas, befintliga byggnader, vägar, infarter, samt gällande bestämmelser och officialrättigheter för aktuell fastighet.

Kartan redovisar även angränsande fastigheter och deras byggnader intill aktuell fastighet.

Nybyggnadskarta 3 redovisar ett utdrag från primärkartan och fastighetskartan: fastighetsgränser, servitut, byggnader, vägar och infarter där dessa finns i basen. Kartan är ett utdrag ur kommunens kartdatabas och inget fältbesök ingår.

Leveransformat

Original på papper levereras till beställaren. DXF/DWG-fil kan erhållas om önskas.

Kostnad

För nybyggnadskarta för fastigheter upp till 4 500 kvm gäller;

Typ av karta	(kr, momsbefriad)
Nybyggnadskarta typ 1	9 800
Nybyggnadskarta typ 2	5 100
Nybyggnadskarta typ 3	1 000

För större fastigheter gäller tidsdebitering alternativt överenskommelse om fastpris.

Vid beställning av nybyggnadskarta för flera närliggande fastigheter kan ett enhetspris överenskommas.

Transportkostnad till ö tillkommer.

Tillägg

Det går att tillägsbeställa en terrängmodell. Ytan får dock inte vara större än 200 kvm. Kostnad för detta debiteras per timme.

Utdrag ur primärkarta

Produktbeskrivning

Ett utdrag ur primärkartan är en storskalig karta som inte är uppdateringskontrollerad. Om man vill ha en uppdaterad version av kartmaterialet lämnas separat offert på kontroll och inmätning.

Kommunen upprätthåller primärkarta över framförallt centralorterna. En utökning av primärkarteområdet pågår kontinuerligt.

Leveransformat

Primärkartan kan levereras i DWG- eller TOP-format eller som utskrift på papper eller PDF.

Kostnad

Leverans i DWG eller TOP-format:

Innehåll i primärkarta	Informationsandel i %		(kr/ha moms 6 % tillkommer)
Fastighetsinformation (gränser och fastighetsbeteckningar)	30	9	400
Byggnader och övriga topografiska objekt	30	9	400
Vägar	20	6	266
Höjdinformation (höjdkurvor 0,5m)	20	6	266
All information	100	30	1 332

Lägsta kostnad för utdrag ur primärkartan är 350 kr.

Leverans på papper eller PDF-format:

Utskrift (normal skala 1:1000)	(kr, moms 6 % tillkommer)
Utskrift på papper, A4 eller A3	350
Utskrift på papper, A2, A1 eller A0	400
PDF	350

Nyttjanderätt

Värmdö kommun har upphovsrätten till levererad information. Nyttjanderätten är begränsad att gälla enbart för i beställningen angivet projekt och ändamål. Beställaren får inte sprida informationen vidare. Dock får informationen lämnas ut till uppdragsgivare/konsult, som beställt arbete/anlitats av nyttjaren för aktuellt projekt.

Ansvar

Kart- och GIS-gruppen levererar informationen ur databasen i befintligt skick och tar därför inget ansvar för informationens fullständighet.

Tomtkarta

Produktbeskrivning

Tomtkarta är en enklare karta över en specifik fastighet, eller del av en fastighet.

Tomtkartan görs på A3 (utskrift eller pdf) i skala 1:400, 1:500, 1:1 000 eller 1:2 000.

Tomtkartan är inte kontrollerad i fält avseende gränser eller övrig detaljinformation.

Fastighetens storlek och form på tomtkartan kan avvika från verkligheten med flera meter i plan och yta.

Där det saknas primärkarta över aktuell fastighet bifogas förrättningskarta, om detta finns i lantmäteriets arkiv, för att få rätt gränslängder och geometri.

Leveransformat

Tomtkartan levereras som pdf-fil eller i pappersformat.

Kostnad

Tomtkarta	(kr moms 6 % tillkommer)
Utskrift på papper, A3	300
PDF	300

Flygbild

Produktbeskrivning

Ett fotografi är ett foto taget från flygplan mot marken.

Flygbilder från 2014 täcker fastlandet, de fem stora öarna samt skärgården söder om Runmarö. Bilderna har en upplösning på marken som är 8 cm. I stora delar av kommunen finns det äldre flygbilder som kan tas fram på förfrågan.

Även snedbilder finns över delar av kommunen. Dessa kan tas fram på förfrågan.

Leveransformat

Flygfoton levereras digitalt i JPG- eller TIFF-format. De kan också levereras som utskrift på papper.

Kostnad

	KF	(kr/ha moms 6 % tillkommer)
Kommersiellt bruk (digital bild)	25	1 110
Privat bruk (digital bild)	6	266
Privat bruk (utskrift A4 eller A3)		89

Lägsta kostnad för flygfoton är 350 kr/ leverans.

Ortofoto

Produktbeskrivning

Ett ortofoto är en geometrisk korrigerad flygbild.

Värmdö kommun kan leverera ortofoton över hela fastlandet samt delar av skärgården. Bilderna är tagna 2014 och har en upplösning på 8 cm. Det finns även ortofoton från 2011 med 5 cm upplösning som kan beställas.

Leveransformat

Ortofoto levereras som digital fil i TIFF-format.

Ortofoton från 2014: 1 fil = 100 ha (1000m x 1000m på marken).

Ortofoton från 2011: 1 fil = 4 ha (200m x 200m på marken).

Kostnad

Ortofoton från 2014 säljs i bladindelning motsvarande 1000 m x 1000 m på marken

Ortofoton från 2011 säljs i bladindelning motsvarande 200 m x 200 m på marken.

	(kr/fil, moms 6 % tillkommer)
Ortofoto från 2014	444
Ortofoto från 2011	18

Lägsta kostnad för ortofoton är 350 kr/leverans.

Laserdata

Produktbeskrivning

Med produkten laserdata får du tillgång till det punktmoln av höjddata som skapas vid laserskanning från flygplan. Laserdata används inte bara för att få information om märkens höjd, utan även för att visa information om vegetation och byggnader.

Laserskanningen gjordes 2011 och täcker hela fastlandet samt de större öarna.

Leveransformat

Laserdata levereras som LAS-fil vilket innehåller komplett data, eller som XYZ-fil där datat filtrerats ner på marknivå. Datat levereras i filer som motsvarar en yta på 200*200 m.

Kostnad

	KF	(kr/fil, moms 6 % tillkommer)
XYZ-filer, kostnad per fil	5	888
LAS-filer, kostnad per fil	5	888

Lägeskontroll

Produktbeskrivning

En lägeskontroll görs för att kontrollera att ett nybyggt hus har hamnat på rätt ställe, både i plan och höjd. Kontrollen bör göras normalt efter formsättning av grunden.

Kostnad

Huvudbyggnad nybyggnad (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)	(kr, moms 25 % tillkommer)
<199 m ²	75	3 330
200-499 m ²	90	3 996
500-999 m ²	110	4 884
1 000-1 999 m ²	130	5 772
2 000-2 999 m ²	150	6 660
>3 000 m ²	170	7 548
Tillägg per punkt utöver 4	2	89

Komplementbyggnad – nybyggnad garage/uthus till en- och tvåbostadshus (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)	(kr, moms 25 % tillkommer)
<199 m ²	40	1 776
Tillägg per punkt utöver 4	1	44

Tillbyggnader – nybyggnad (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)	(kr, moms 25 % tillkommer)
<199 m ²	40	1 776
200-1 000 m ²	80	3 552
Tillägg per punkt utöver 4	2	89

Påvisning av gränser

Produktbeskrivning

Påvisning av gränser kan bestå av utstakning av gräns mellan befintliga gränsmarkeringar och lokalisering av överväxta eller delvis raserade gränsmärken. Några nya gränsmarkeringar sätts inte ut och en påvisning av gräns får inte rättskraft, d.v.s. får inte någon bindande verkan.

Påvisning av gränser utförs endast om fastighetsutredning är utförd och i mån av tid. I övriga fall hänvisas till lantmäteriet.

Kostnad

Påvisning av gränser för fastigheter upp till 4000 kvm	(kr, moms 25 % tillkommer)
Startavgift	3 500
Per punkt	500

Vid större fastigheter samt när många punkter påvisas kan ett enhetspris överenskommas alternativt överenskommelse om tidsdebitering.

Transportkostnad till ö tillkommer.

Koordinatförteckning**Produktbeskrivning**

En koordinatförteckning består av en lista med koordinater för önskat objekt.

Leveransformat

Enligt överenskommelse.

Kostnad

Stompunkt eller annan koordinatsatt punkt	(kr, momsbefriad)
Per punkt	214

Det är enligt lag förbjudet att rubba eller förstöra stompunkter och gränspunkter. Om kommunen måste återställa en förstörd stompunkt tas en avgift ut.

Generell tidsersättning

Tidsersättning debiteras efter total tidsåtgång.

För varje påbörjad halvtimme utgör ersättningen hälften av ersättningen för hel timme

Kostnad

	(kr/tim, moms 25 % tillkommer)
Tidsersättning fält, inklusive ersättning för mätinstrument och transportmedel	1 200
Tidsersättning kontorsarbete	850

VA-taxa 2016

**För Värmdö kommuns allmänna
vatten- och avloppsanläggning**

Antagen av kommunfullmäktige 2015-xx-xx
för att gälla fr.o.m. 2016-01-01.

§ 1

För att täcka de nödvändiga kostnaderna för Värmdö kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 5 § i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet avledning av dagvatten från allmän platsmark är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter (engångsavgifter) och bruksavgifter (periodiska avgifter).

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Bostadsfastighet är fastighet som uteslutande eller i huvudsak är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses bebyggas eller enligt detaljplan är avsedd för bebyggande för bostadsändamål.

Annan fastighet är fastighet som uteslutande eller i huvudsak är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses bebyggas eller enligt detaljplan är avsedd för bebyggande för annat ändamål än bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet är fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu inte bebyggt.

Lägenhet är ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet där begreppet lägenhet inte är tillämpligt för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark är mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen, PBL (SFS 2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

Bruttoarea (BTA) avser area av våningsplan (ett eller flera) begränsad av ytterväggars utsida enligt Svensk Standard SS 02 10 53.

Huvudgata avser gata med trafik mellan områden.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dräneringsvatten från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen **V**, **S**, **Df** inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om detta.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§ 5–11)

I de angivna avgifterna ingår lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För **bostadsfastighet** enligt § 3 ska anläggningsavgift erläggas.

Avgift i kronor utgår per fastighet med:

	V, S, Dg, Df	V, S, Dg	V, S	Alt. V, S, Dg, Df
a) En avgift avseende framdragnings av varje uppsättning servisledningar till	85 759	74 376	74 376	V: 22 313 S: 52 063 Df: 22 313
b) En avgift avseende upprättande av förbindelsepunkt för V, S, Df.	110 458	101 250	101 250	V alt. S: 50 625 Df: 22 089
c) En avgift per lägenhet V, S, Dg.	80 494	80 494	72 906	V alt. S: 36 453 Dg: 7 588
d)*En grundavgift för bortledning av Df, om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	Df: 20 592			

* Avgift enligt 5.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats för Df.

5.2 Är förbindelsepunkten gemensam för två eller flera fastigheter fördelas avgiften enligt 5.1a lika.

5.3 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.4 Framdras ytterligare servisledningar och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.5 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för varje tillkommande lägenhet.

5.6 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 5.1d).

5.7 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter erläggas enligt 5.1.

§ 6

6.1 För **annan fastighet** enligt § 3 ska anläggningsavgift erläggas.

Avgift i kronor utgår per fastighet med:

	V, S, Dg, Df	V, S, Dg	V, S	Alt. V, S, Df, Dg
a) En avgift avseende framdraging av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkt V, S, Df.	65 581	56 960	56 960	V: 17 091 S: 39 869 Df: 17 091
b) En avgift avseende upprättande av förbindelsepunkt för V, S, Df.	98 377	89 744	89 744	V alt. S: 44 872 Df: 19 670
c) En avgift per m ² tomtyta V, S, Dg.	134,98	134,98	110,52	V alt. S: 55,26 Dg: 24,46
d)* En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.				Df: 17 252

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats för Df.

6.2 Är förbindelsepunkten gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för del av fastighets areal, motsvarande mark som tills vidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljats tills anståndet upphör. För tid därefter debiteras dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Om ytterligare servisledningar dras fram och om ytterligare förbindelsepunkter upprättas ska avgifter erläggas enligt 6.1 a) och b).

6.6 Om fastighets tomtyta utökas ska avgift erläggas enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara erlagd förut.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska erläggas avgift enligt 6.1 d).

6.8 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter erläggas enligt 6.1.

§ 7

För **obebyggd fastighet** enligt § 3 ska erläggas full anläggningsavgift för de ändamål för vilka huvudmannen upprättat förbindelsepunkt.

§ 8

Den som svarar för att **allmän platsmark** ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift.

Avgift i kronor utgår med:

En avgift per m ² huvudgata för bortledning av dagvatten.	84,74

§ 9

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 10

10.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i faktura.

10.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i fakturan, ska dröjsmålsränta erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalning skulle ha skett.

10.3 Uppgår avgiften till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter ska enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs, avgiften fördelas på årliga inbetalningar under viss tid, dock högst tio (10) år. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess resterande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 10.2.

10.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.5 och 6.6 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t.ex. ökning av tomtyta - inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats.

Det är fastighetsägarens ansvar att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta ut enligt 10.2 för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 11

11.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen funnit erforderligt, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

11.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

11.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldigt att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§ 12-19)

I de angivna avgifterna ingår lagstadgad mervärdesskatt.

§ 12

12.1 För bebyggd ansluten fastighet ska erläggas brukningsavgift.

Avgift i kronor utgår per fastighet med:

a) En fast avgift per år	2 854,00
b) En avgift per m ³ levererat vatten	29,50
c) En avgift per år och lägenhet för bostadsfastigheter	1 581,00
d) En avgift per år och varje påbörjad 150 m ² (BTA) för annan fastighet	1 581,00

12.2 Om avgiftsskyldighet inte föreligger för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna. Följande avgifter inklusive moms ska då erläggas för respektive ändamål:

Avgift per m ³	12.1 b)	(kr)
	Vatten	8,82
	Spillvatten	20,68
Fast avgift	12.1 c) och d)	
	Vatten	411,00
	Spillvatten	949,00
	Df – Dagvatten fastighet	142,00
	Dg – Dagvatten gata	79,00

12.3 En fast årlig avgift för avgiftsskyldig fastighet som efter sex månader ännu inte anslutit till den allmänna anläggningen	3 086,00
---	----------

12.4 Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen och avledande av spillvatten för bebyggd fastighet tills vidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift ut enligt 12.1 b) efter en antagen årsförbrukning om 250 m³/lägenhet i bostad.

Avgift enligt 12.1 c) tillkommer.

12.5 För s.k. byggvatten ska bruksavgift erläggas enligt 12.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 100 m³ per lägenhet eller ekvivalent lägenhet per 150 m² bruttoarea (BTA) och år.

12.6 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet), ska erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 30 % av den fasta avgiften enligt 12.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

12.7 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

12.8 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren för täckning av undersökningskostnaderna erlägga ett belopp motsvarande 50 % av den fasta avgiften enligt 12.1 a). Beloppet avrundas till närmaste helt kronor.

12.9 För spillvattenmängd (kylvatten och dylikt), som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattennätet, ska avgift erläggas med 45 % av avgiften enligt 12.1 b). Beloppet avrundas till närmaste helt öre.

12.10 Reducering av dagvattenavgift i särskilda fall. Om en betydande del av fastigheten uppenbarligen inte belastar det allmänna dagvattensystemet kan den avgiftsgrundande arean för Df och Dg reduceras efter en skälighetsbedömning av kommunen. En sådan skälighetsbedömning kan alltid göras för fastigheter större än 10 000 m² och beslut meddelas fastighetsägaren skriftligen.

Bruksavgiften för dagvatten kan reduceras om åtgärder vidtagits som fördröjer eller renar dagvatten från fastigheten. Av avgiften enligt 12.1 c) för fastigheter med mer än tio lägenheter eller 12.1 d). Den avgift som då ska betalas bestäms utifrån en skälighetsbedömning i varje enskilt fall som beror på åtgärdernas omfattning. Åtgärderna ska godkännas av VA-enheten.

§ 13

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga bruksavgift.

Avgift i kronor utgår med:

En avgift per år och meter huvudgata för dagvattenbortledning.	9,46

§ 14

Om avloppsnätet tillförs större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller om inte hela den levererade vattenmängden avleds till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten, är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 15

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska bruksavgift inte erläggas.

§ 16

Om huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd, eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln stängts av eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen, debiteras följande avgifter inklusive moms:

	(kr)
Nedtagning eller uppsättning av vattenmätare (t.ex. vinterförvaring av vattenmätare, byte ståndrörmätare).	1 311
Avstängning eller påsläpp av vattentillförseln.	1 311
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare.	1 311
Icke tillgänglig mätarplats.	1 311
Länspumpning av vattenmätarbrunn.	1 311
Vid avtal om pumpenhet på fastighet tas en transportavgift för pump till och från verkstad.	1 639
Förgävesbesök	1 311

Hyra av ståndrörmätare:

Depositionsavgift erläggs innan mätare hämtas. Kostnaden för hyra är kostnad/år enligt 12.1 a) samt rörlig avgift enligt 12.1 b) för mängden förbrukat vatten enligt mätaren.

	(kr)
Depositionsavgift för 6,0 m ³ -mätare.	10 611
Depositionsavgift för 10,0 m ³ -mätare	13 795

§ 17

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen sätaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § 12–15 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 18

Avgift enligt 12.1 a), c), d), eller e) debiteras i efterskott per månad, varannan månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 12.1 b) debiteras i efterskott på grundval av, enligt mätning, förbrukad vattenmängd eller annan grund som anges i § 12.

Betalas inte debiterat belopp inom tid som anges i fakturan, ska dröjsmålsränta erläggas på obetalt belopp enligt 10.2.

Sker enligt huvudmannens beslut inte mätaravläsning för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt en gång per år. Avläsning och debitering kan dessutom ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 19

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens va-förhållanden, har huvudmannen rätt att träffa avtal om bruksavgiftens storlek.

Taxans införande**§ 20**

Denna taxa träder i kraft den 2016-01-01 och gäller tills vidare. De bruksavgifter enligt 12.1, 12.2, 12.6 och § 14 som baseras på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av statens VA-nämnd jämlikt 53 § Vattentjänstlagen.

* * * * *

Regional anläggningsavgift för vatten (V), spillvatten (S), dagvatten fastighet (D_f) och dagvatten gata (D_g)

Antagen av kommunfullmäktige att gälla fr.o.m. 2016-01-01 och tills vidare.

Regional avgift avses huvudsakligen för fastigheter som ansluter sig till det kommunala ledningsnätet genom att via egen försorg anlägga huvuddelen av behövliga ledningar och anläggningar, utanför den egna fastigheten, för att kunna ansluta fastigheten till det kommunala ledningsnätet.

Anslutningen skall godkännas i ansvarig nämnd och villkoren för anslutningen regleras i avtal.

Bostadsfastighet

Bostadsfastighet är fastighet som uteslutande eller i huvudsak är bebyggd eller kommer att bebyggas för bostadsändamål.

För ovanstående fastighetskategori, där fastighet är belägen utanför kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp, ska betalas regional avgift för anslutning av fastigheten till kommunens ledningsnät eller anläggning för vatten, spill-, dagvatten fastighet (D_f) och dagvatten gata (D_g), enligt följande:

	V, S, Dg, Df	V, S, Dg	V, S	Alt. V, S, Dg, Df
a) En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisedningar till	42 880	37 189	37 189	V: 11 157 S: 26 031 Df: 11 157
b) En avgift avseende upprättande av förbindelsepunkt för V, S, Df.	55 229	50 624	50 624	V alt. S: 25 312 Df: 11 045
c) En avgift per lägenhet V, S, Dg.	40 246	40 246	36 452	V alt. S: 18 226 Dg: 3 794
d)*En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	Df: 10 296			

Annan fastighet

Annan fastighet är fastighet som uteslutande eller i huvudsak är bebyggd eller kommer att bebyggas eller enligt detaljplan av kontor, handel, utbildning, samlingslokaler eller andra lokaler där det bedrivs eller ska bedrivas verksamhet.

För ovanstående fastighetskategori, där fastighet är belägen utanför kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp ska betalas regional avgift för anslutning av fastigheten till kommunens ledningsnät eller anläggning för vatten, spill-, dagvatten fastighet (D_f) och dagvatten gata (D_g), enligt följande:

	V, S, Dg, Df	V, S, Dg	V, S	Alt. V, S, Df, Dg
a) En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisleddningar till förbindelsepunkt V, S, Df.	32 791	28 480	28 480	V: 8 545 S: 19 935 Df: 8 545
b) En avgift avseende upprättande av förbindelsepunkt för V, S, Df.	49 188	44 872	44 872	V alt. S: 22 436 Df: 9 835
c) En avgift per m ² tomtyta V, S, Dg.	67,49	67,49	55,26	V alt. S: 27,63 Dg: 12,23
d)* En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelse-punkt för Df upprättats.	Df: 8 626			

Renhållningstaxa 2016

Fastlandet			
Fast avgift	Alla fastigheter har en fast årlig avgift och en rörlig avgift	kr exkl. moms	kr inkl. moms
Enbostadshus, permanentboende och fritidshus.	Avgift som ska täcka kommunens kostnader för drift- och underhåll av återvinningscentraler, behandling av avfall som lämnas på återvinningscentralerna, insamling och behandling av farligt avfall samt kostnader för kundservice, information, avfallsplanering, utveckling m.m. Gäller fastighetsägare på fastlandet som inte sorterar ut sitt matavfall.	698,40	873,00
Enbostadshus, permanentboende och fritidshus. Matavfall.	Avgift som ska täcka kommunens kostnader för drift- och underhåll av återvinningscentraler, behandling av avfall som lämnas på återvinningscentralerna, insamling och behandling av farligt avfall samt kostnader för kundservice, information, avfallsplanering, utveckling med mera. Gäller fastighetsägare på fastlandet som sorterar ut sitt matavfall.	349,60	437,00
Flerbostadshus, kostnad per lägenhet.	Avgift som ska täcka kommunens kostnader för drift- och underhåll av återvinningscentraler, behandling av avfall som lämnas på återvinningscentralerna, insamling och behandling av farligt avfall samt kostnader för kundservice, information, avfallsplanering, utveckling med mera. Gäller fastighetsägare som inte sorterar ut sitt matavfall.	599,20	749,00
Flerbostadshus, kostnad per lägenhet. Matavfall.	Avgift som ska täcka kommunens kostnader för drift- och underhåll av återvinningscentraler, behandling av avfall som lämnas på återvinningscentralerna, insamling och behandling av farligt avfall samt kostnader för kundservice, information, avfallsplanering, utveckling med mera. Gäller fastighetsägare som sorterar ut sitt matavfall.	300,00	375,00
Rörlig avgift			
Rörlig avgift, källsorterat (matavfall)	Fast årlig avgift tillkommer. Avgifterna inkluderar kärllkostnad, behandling samt hämtning inom 1,5 m avstånd från kärl till bilens stoppställe.		
140 liter matavfall	Pris per tömning	13,60	17,00
190 liter restavfall	Pris per tömning	13,60	17,00
Rörlig avgift, kärl blandat avfall	Fast årlig avgift tillkommer. Avgifterna inkluderar kärllkostnad, behandling samt hämtning inom 1,5 m avstånd från kärl till bilens stoppställe.		
130 liter	Pris per tömning	31,20	39,00
190 liter	Pris per tömning	34,40	43,00
240 liter	Pris per tömning	40,80	51,00
370 liter	Pris per tömning	54,40	68,00
660 liter	Pris per tömning	100,00	125,00
Områden med uppsamlingsplats			
Rörlig avgift, kärl	Fast årlig avgift tillkommer. Avgifterna inkluderar kärllkostnad, behandling samt hämtning inom 10 m avstånd från kärl till bilens stoppställe.		
31 hämtningar, årskostnad/ fastighet		474,40	593,00
Kompostrabatt vid uppsamlingsplats	Gäller områden med uppsamlingsplats och 31 hämtningar/år.	-81,60	-102,00
Specialtaxor fastlandet			
Byte av kärllstorlek (inte till 130 liter)		188,00	235,00
Tilläggsjänst, extra säck/kärl vid ordinarie hämtning	Hämtning av extra säck/kärl som inte sker vid ordinarie hämtning. Tömningsavgift tillkommer.	188,00	235,00
Tilläggsjänst, extra säck/kärl	Hämtning av extra säck/kärl som sker vid ordinarie hämtning. Tömningsavgift tillkommer.	85,60	107,00
Återställande av kärl	Återställande av kärl med tömningsregistrering innanför fastighetsgräns.	128,00	160,00
Hämtning av grovavfall och el-avfall sker efter beställning, hämtas vid fastighetsinfart, upp till en kubikmeter.	Grovavfall avser hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl. Exempel på grovavfall är kasserade möbler, cyklar och barnvagnar. El-avfall avser sådant hushållsavfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter.	290,40	363,00
Rörlig avgift grovavfall och el-avfall, per påbörjad kubikmeter över 1 m3.	Kronor per kubikmeter	203,20	254,00
Latrinbudning per behållare inom 10 meter från körbar väg/brygga, max 15 kg.		692,00	865,00
Gångvägstillägg för latrinbudning, påbörjat 10-tal meter utöver 10 meter från körbar väg/brygga		105,60	132,00
Skärgården			
Fast avgift			
Enbostadshus, permanentboende och fritidshus.	Avgift som ska täcka kommunens kostnader för drift- och underhåll av återvinningscentraler, behandling av avfall som lämnas på återvinningscentralerna, insamling och behandling av farligt avfall samt kostnader för kundservice, information, avfallsplanering, utveckling m.m.	698,40	873,00
Rörlig avgift			
Vid fastighet/angöringsplats, hämtning 19 ggr.	Hämtning vid fastighet/angöringsplats. Där sjöhämtning tillämpas måste bryggan vara tillräckligt dimensionerad för att renhållaren ska kunna lägga till säkert.	1 224,00	1 530,00
Gemensam behållare och uppsamlingsplats, hämtning 21 ggr. För 5 eller flera abonnenter.	Ett gemensamt hämtställe för hushållsavfall från fem eller flera fastighetsägare där man lägger sitt hushållsavfall i gemensamma behållare.	765,60	957,00

Delat sopkärl med granne, hämtning 19 ggr < 5 ab	Gemensam behållare som delas av max 4 fastighetsägare där man i samförstånd kommit överens om att lägga sitt hushållsavfall i en gemensam behållare. Hämtning vid en fastighet/angöringsplats.	765,60	957,00
Specialtaxor skärgården			
Storkund i Skärgården	Storkunder i skärgården t.ex. skärgårdstiftelsen, restauranger, båtklubbar, hotell, vandrarhem, kursgårdar och café, affärer, kontorsverksamhet, skolor och daghem. Kronor per säck.	100,80	126,00
Företagskort ÅVC	Företag i skärgården som har ett avfallsabonnemang har rätt att köpa ett årskort som gäller på ÅVC och vid grovsopkampanjen (gäller inte för byggavfall)	2 448,00	3 060,00
Budning, grovavfall kr per 5 kubikmeter	Hämtning vid angöringsplats. Vid sjöhämtning måste bryggan vara tillräckligt dimensionerad för att renhållaren ska kunna lägga till säkert. (Inte farligt avfall)	2 448,00	3 060,00
Komposteringsrabatt/Clivius multtrum (gäller endast skärgården)	Frågor om undantag och dispens prövas av bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 49 § i Avfallsföreskrifterna.	-81,60	-102,00
Rabatt för gemensam faktura vid uppsamlingsplats (gäller endast skärgården)	Gäller föreningar som är ekonomiskt ansvariga och registrerade hos bolagsverket. Placeringen av den gemensamma uppsamlingsplatsen bestäms i samråd med kommunen. (gäller inte för privatpersoner)	-168,00	-210,00
Fastlandslämning	Fastigheter i område A som saknar fast vägförbindelse, fastigheter i skärgården med svåra hämtförhållaren. Placeringen av den gemensamma uppsamlingsplatsen bestäms i samråd med kommunen.	244,80	306,00
Flerfamiljsfastigheter, företag och verksamheter			
Fast avgift, Företag och verksamheter	Avgift som ska täcka kommunens kostnader för kundservice, avfallsplanering, utveckling, information m.m.	395,20	494,00
Rörlig avgift, kärl källsorterat	Fast årlig avgift tillkommer. Avgifterna inkluderar kärllkostnad, behandling samt hämtning inom 10 m avstånd från kärl till bilens stoppställe.		
31 ggr/ år			
140 liter matavfall		424,00	530,00
240 liter		948,00	1 185,00
370 liter		1 118,40	1 398,00
660 liter		2 160,80	2 701,00
1 ggr/ vecka			
140 liter matavfall		711,20	889,00
240 liter		1 197,60	1 497,00
370 liter		1 916,80	2 396,00
660 liter		3 353,60	4 192,00
2 ggr/ vecka			
140 liter matavfall		1 422,40	1 778,00
240 liter		2 236,00	2 795,00
370 liter		3 752,80	4 691,00
660 liter		6 348,00	7 935,00
3 ggr /vecka			
140 liter matavfall		2 134,40	2 668,00
370 liter		5 828,80	7 286,00
660 liter		9 821,60	12 277,00
Rörlig avgift, kärl blandat avfall	Fast årlig avgift tillkommer. Avgifterna inkluderar kärllkostnad, behandling samt hämtning inom 10 m avstånd från kärl till bilens stoppställe.		
16 ggr/ år			
370 liter		797,60	997,00
660 liter		1 596,80	1 996,00
31 ggr/ år			
240 liter		948,00	1 185,00
370 liter		1 398,40	1 748,00
660 liter		2 700,00	3 375,00
1 ggr/ vecka			
240 liter		1 496,80	1 871,00
370 liter		2 395,20	2 994,00
660 liter		4 192,00	5 240,00
2 ggr/ vecka			
370 liter		4 690,40	5 863,00
660 liter		7 935,20	9 919,00
3 ggr /vecka			
370 liter		7 286,40	9 108,00
660 liter		12 276,00	15 345,00
5 ggr /vecka			
370 liter		11 596,00	14 495,00
660 liter		19 426,40	24 283,00
Rörlig avgift , säck	Avgifterna inkluderar 160 liter säck, säckkostnad, behandling samt hämtning inkl 10 meter gångväg		
1 ggr/ vecka			
160 liter		1 208,00	1 510,00
240 liter		1 696,80	2 121,00
2 ggr/ vecka			
160 liter		2 994,40	3 743,00
240 liter		3 243,20	4 054,00
3 ggr/ vecka			
160 liter		3 792,80	4 741,00
240 liter		5 089,60	6 362,00
Specialtaxor			
Komprimerande kärl	kronor per liter och tömning	1,60	2,00
Gångvägstillägg	Tillägg vid gångavstånd med säck/kärl, per påbörjat 10-tal meter utöver 10 meter per gäller per hämtning.	32,00	40,00
För särskilda hämttjänster av engångskaraktär som inte ryms inom angivna tjänster för budning kan samhällsbyggnadskontoret sätta en avgift utifrån kostnader. Avgiften sätts utifrån likställighetsprincipen. Fastighetens läge inom kommunen påverkar därför inte avgiftens storlek. Följande kostnadsposter ingår i avgiften:			
Administrativ merkostnad, per gång		200,00	250,00
Kostnad för budning, per gång		120,00	150,00
Transportkostnad	Beroende på avfallens karaktär och volym. Dock baserat på minst 1 m3. Hänsyn tas även till avstånd mellan kommungräns och behandlingsanläggning.		
Behandlingskostnad	Baserat på verklig behandlingskostnad.		

Bottentömmande behållare är underjordsbehållare och markbehållare			
Årskostnad = (fast årlig avgift per lägenhet, 528,80 kr x antal lägenheter) + (avgift per hämtning x antal hämtningar). Avgift hämtning och behandling av avfall från bottentömmande behållare, exklusive avgift för innersäck.			
Behållarstorlek			
Schemalagd hämtning:	Avgift kronor per tillfälle		
Behållare ≤ 3 m ³	Osorterat hushållsavfall	340,00	425,00
Behållare > 3-5 m ³	Osorterat hushållsavfall	566,40	708,00
Behållare ≤ 3 m ³	Sorterat hushållsavfall, gäller fastigheter med sorterat matavfall	149,60	187,00
Behållare > 3-5 m ³	Sorterat hushållsavfall, gäller fastigheter med sorterat matavfall	248,80	311,00
Tilläggsavgift för säck	Kronor per styck	40,00	50,00
Tilläggsavgift vid budning	Utöver ordinarie avgift	200,00	250,00

Slamtaxa 2016

Slam Fastland

Abonnemangstömning av slam från slamavskiljare/slutna tankar. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	421,60	527,00
2 m ³	576,80	721,00
3 m ³	731,20	914,00
4 m ³	885,60	1 107,00
5 m ³	1 040,00	1 300,00
6 m ³	1 193,60	1 492,00
7 m ³	1 708,80	2 136,00
8 m ³	1 825,60	2 282,00
9 m ³	1 943,20	2 429,00
10 m ³	2 060,00	2 575,00
12 m ³	2 293,60	2 867,00
Hämtning inom 8 kalenderdagar, av slam från slamavskiljare/slutna tankar. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Första dag räknas vid beställning hos kundservice före kl. 16:00.		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	484,80	606,00
2 m ³	652,80	816,00
3 m ³	820,00	1 025,00
4 m ³	988,00	1 235,00
5 m ³	1 155,20	1 444,00
6 m ³	1 321,60	1 652,00
7 m ³	1 849,60	2 312,00
8 m ³	1 980,00	2 475,00
9 m ³	2 109,60	2 637,00
10 m ³	2 240,00	2 800,00
12 m ³	2 500,00	3 125,00
Hämtning nästa arbetsdag, av slam från slamavskiljare/slutna tankar. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Första dag räknas vid beställning hos kundservice före kl. 12:00.		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	780,00	975,00
2 m ³	948,00	1 185,00
3 m ³	1 115,20	1 394,00
4 m ³	1 283,20	1 604,00
5 m ³	1 449,60	1 812,00
6 m ³	1 616,80	2 021,00
7 m ³	2 144,80	2 681,00
8 m ³	2 275,20	2 844,00
9 m ³	2 404,80	3 006,00
10 m ³	2 535,20	3 169,00
12 m ³	2 794,40	3 493,00

Hämtning inom 24 timmar (akut tömning), av slam från slamavskiljare/slutna tankar. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Beställning av akut tömning kan endast göras hos entreprenören.

Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	820,00	1 025,00
2 m ³	988,00	1 235,00
3 m ³	1 155,20	1 444,00
4 m ³	1 323,20	1 654,00
5 m ³	1 489,60	1 862,00
6 m ³	1 656,80	2 071,00
7 m ³	2 184,80	2 731,00
8 m ³	2 314,40	2 893,00
9 m ³	2 444,80	3 056,00
10 m ³	2 575,20	3 219,00
12 m ³	2 835,20	3 544,00

Rabatt vid tömning av slam från flera slamavskiljare/slutna tankar som är belägna inom samma fastighet och där bilen inte behöver flyttas. Gäller från tank nr 2 och per tank. Endast slamsugningsavgift per angiven m³ ingår. (gäller inte akut tömning)

Rabatt	-401,60	-502,00
--------	---------	---------

Tömning av fett från fettavskiljare ska ske minst en gång var tredje månad eller oftare vid behov, alternativt efter överenskommelse med den tillsynsansvariga nämnden.

Abonnemangstömning av fett från fettavskiljare. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³

Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	1 140,00	1 425,00
2 m ³	1 517,60	1 897,00
3 m ³	1 817,60	2 272,00
4 m ³	2 117,60	2 647,00

Tömning av fett från fettavskiljare. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³

Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	2 909,60	3 637,00
2 m ³	4 035,20	5 044,00
3 m ³	4 684,80	5 856,00
4 m ³	5 335,20	6 669,00

Dragavstånd per 10 meter över 15 meter. Avståndet mäts som enkelt slangdragningsavstånd. I det fall tömningsfordonet kör in på fastigheten mäts slangdragningsavståndet mellan fordonets anföringsplats och slamavskiljarens/tankens placering.

	kr exkl moms	kr inkl moms
	120,00	150,00

Bomkörningsavgift: Tömning kan inte utföras på grund av hinder eller andra omständigheter som fastighetsinnehavaren råder över.

	kr exkl moms	kr inkl moms
	240,00	300,00

Avisering till fastighetsinnehavare inför tömning dagen innan tömning via telefon eller SMS.

	kr exkl moms	kr inkl moms
	40,00	50,00

Tillkommande ersättning för mindre slamsugningsfordon inkl. förare. Pris per timme.

	kr exkl moms	kr inkl moms
Minimum avgift är 2 timmar	80,00	100,00

Rabatt på beställning via Internet		
Gäller beställd tömning av slam från slamavskiljare/slutna tankar som utförs inom 8 kalenderdagar.		
	kr exkl moms	kr inkl moms
Rabatt per beställningstillfälle.	-40,00	-50,00
Tid ersättning för tilläggsuppdrag per timme		
	kr exkl moms	kr inkl moms
Lastbil < 3.5 ton med förare	800,00	1 000,00
Lastbil > 3.5 ton med förare	800,00	1 000,00
Slamsugningsfordon inkl. förare	932,00	1 165,00
Slamsugningsfordon med spolutrustning inkl. förare	985,00	1 231,25
Tillkommande ersättning för fordon inkl. förare vid arbetstid utanför ordinarie arbetstid (07:00-16:00)	500,00	625,00
Extra arbete ordinarie arbetstid (07:00-16:00)	430,00	537,50
Extra arbete övrig tid	560,00	700,00
Slam skärgård		
Abonnemangstömning av slam från slamavskiljare/slutna tankar. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	2 556,80	3 196,00
2 m ³	2 673,60	3 342,00
3 m ³	2 791,20	3 489,00
4 m ³	2 908,00	3 635,00
5 m ³	3 024,80	3 781,00
6 m ³	3 141,60	3 927,00
7 m ³	3 259,20	4 074,00
8 m ³	3 376,00	4 220,00
9 m ³	3 492,80	4 366,00
10 m ³	3 609,60	4 512,00
12 m ³	3 844,00	4 805,00
Hämtning inom 8 kalenderdagar, av slam från slamavskiljare/slutna tankar. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Första dag räknas vid beställning hos kundservice före kl. 16.00.		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	5 029,60	6 287,00
2 m ³	5 160,00	6 450,00
3 m ³	5 289,60	6 612,00
4 m ³	5 420,00	6 775,00
5 m ³	5 549,60	6 937,00
6 m ³	5 680,00	7 100,00
7 m ³	5 809,60	7 262,00
8 m ³	5 940,00	7 425,00
9 m ³	6 069,60	7 587,00
10 m ³	6 200,00	7 750,00
12 m ³	6 460,00	8 075,00

Hämtning inom 24 timmar (akut tömning) av slam från slamavskiljare/slutna tankar. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Beställning av akut tömning kan endast göras hos entreprenören		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	8 280,00	10 350,00
2 m ³	8 409,60	10 512,00
3 m ³	8 540,00	10 675,00
4 m ³	8 669,60	10 837,00
5 m ³	8 800,00	11 000,00
6 m ³	8 929,60	11 162,00
7 m ³	9 060,00	11 325,00
8 m ³	9 189,60	11 487,00
9 m ³	9 320,00	11 650,00
10 m ³	9 449,60	11 812,00
12 m ³	9 709,60	12 137,00
Samtidig tömning av slam från flera slamavskiljare/slutna tankar som är belägna inom samma fastighet och där slamsugningsfordonet inte behöver flyttas. Gäller från tank nr 2. Endast slamsugningsavgift per angiven m³ ingår.		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	129,60	162,00
2 m ³	260,00	325,00
3 m ³	389,60	487,00
4 m ³	520,00	650,00
5 m ³	649,60	812,00
6 m ³	780,00	975,00
7 m ³	909,60	1 137,00
8 m ³	1 040,00	1 300,00
9 m ³	1 169,60	1 462,00
10 m ³	1 300,00	1 625,00
12 m ³	1 560,00	1 950,00
Tömning av fett från fettavskiljare ska ske minst en gång var tredje månad eller oftare vid behov, alternativt efter överenskommelse med den tillsynsansvariga nämnden.		
Abonnemangstömning av fett från fettavskiljare. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	2 820,00	3 525,00
2 m ³	3 080,00	3 850,00
3 m ³	3 340,00	4 175,00
4 m ³	3 600,00	4 500,00
Tömning av fett från fettavskiljare. I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³		
Tankvolym	kr exkl moms	kr inkl moms
1 m ³	5 760,00	7 200,00
2 m ³	6 020,00	7 525,00
3 m ³	6 280,00	7 850,00
4 m ³	6 540,00	8 175,00
Dragavstånd per 10 meter över 15 meter. Avståndet mäts som enkelt slangdragningsavstånd. I det fall tömningsfordonet kör in på fastigheten mäts slangdragningsavståndet mellan fordonets angränsningsplats och slamavskiljarens/tankens placering.		
	kr exkl moms	kr inkl moms
	120,00	150,00
Bomkörningsavgift: Tömning kan inte utföras på grund av hinder eller andra omständigheter som fastighetsinnehavaren råder över.		
	kr exkl moms	kr inkl moms
	1 200,00	1 500,00
Avisering till fastighetsinnehavare inför tömning dagen innan tömning via telefon eller SMS.		
	kr exkl moms	kr inkl moms
	80,00	100,00
Tillkommande ersättning för mindre båt inkl. förare. Pris per timme		
	kr exkl moms	kr inkl moms
	1 609,60	2 012,00
Rabatt på beställning via Internet		
Gäller beställd tömning av slam från slamavskiljare/slutna tankar som utförs inom 8 kalenderdagar.		
	kr exkl moms	kr inkl moms
Rabatt per beställningstillfälle	-40,00	-50,00

Tid ersättning för tilläggsuppdrag per timme		
	kr exkl moms	kr inkl moms
Lastbil < 3.5 ton med förare	550,00	687,50
Lastbil > 3.5 ton med förare	675,00	843,75
Slamsugningsfordon inkl. förare	850,00	1 062,50
Slamsugningsfordon med spolutrustning inkl. förare	900,00	1 125,00
Timpris för färja inkl. förare	3 750,00	4 687,50
Extra arbete personal ordinarie arbetstid (07.00-16.00)	300,00	375,00
Extra personal övrig tid	360,00	450,00

Fordonstaxa 2016

Felparkeringsavgifter 2016

Felparkeringsavgifter enligt lag 1976:206.

- **700 kr** för *alla förseelser*, där regleringen innefattar någon form av förbud mot stannande, till exempel inom 10 m före ett övergångsställe, inom 10 m från vägkorsning, på gång- och cykelbana, på plats för rörelsehindrad, i "kollektivkörfält" och på busshållplats.
- **500 kr** för *övriga förseelser*, det vill säga där regleringen enbart innefattar villkor för eller förbud mot parkering.

Taxa för flyttning av fordon 2016

		(kr)
Skrotningsuppdrag	Innanför Ålstäket/Brunn	1 000
	Utanför Ålstäket/Brunn	1 300
Kort flyttning	Innanför Ålstäket/Brunn	1 300
	Utanför Ålstäket/Brunn	1 500
Flyttning till särskild uppställningsplats*	Innanför Ålstäket/Brunn, samma dag	1 700
	Utanför Ålstäket/Brunn, samma dag	2 000
	Innanför Ålstäket/Brunn, inom 3 dgr	1 550
	Utanför Ålstäket/Brunn, inom 3 dgr	1 800
Förvaring på särskild uppställningsplats*	Fr.o.m. 5:e dagen	500 kr per påbörjad 30-dagars period

* används mycket sällan

Taxa

Upplåtelse av offentlig plats

2016

Ändamål	Avgifter (kr) 2015	Anmärkning
Kiosker, fasta		Särskilt avtal krävs
Säsongskiosker	7 910	
Torgplatser		
helår	12 690	
halvår	9 496	
månader	3 223	
vecka	1 269	
dag	329	
Uteservering	360	Per m2 (max 6 mån, max 30 m, bygglov krävs)
Affischpelare (ej baklysta)	7 920	Per styck och år (sökande inhämtar bygglov)
Affischpelare (baklysta)	11 320	Per styck och år (sökande inhämtar bygglov)
Övriga reklamskyltar	1 015	Per m2 reklamyta och år
Evenemang		
Större evenemang	2 370	Per tillfälle
Mindre evenemang	790	Per tillfälle